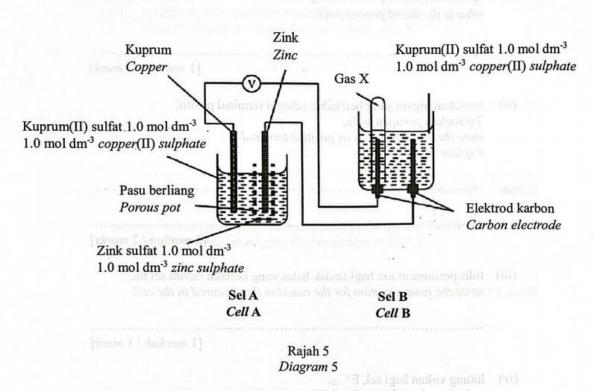
F5 Bab 1

F5 Bab 1

5 Rajah 5 menunjukkan susunan radas bagi mengkaji suatu tindak balas redoks. Diagram 5 shows an apparatus to study redox reactions.

Jadual 1 menunjukkan senarai nilai keupayaan elektrod piawai: Table 1 shows the list of standard electrode potential values:

Tindak balas sel setengah Half-cell reaction	E°/V
$S_2O_8^{2-} + 2e \rightleftharpoons 2SO_4^{2-}$	+ 2.01
$O_2 + 2H_2O + 4e \rightleftharpoons 4OH^-$	+ 0.40
$Cu^{2+} + 2e \rightleftharpoons Cu$	+ 0.34
$2H^+ + 2e \rightleftharpoons H_2$	0.00
$Zn^{2+} + 2e \rightleftharpoons Zn$	- 0.76

Jadual 1 Table 1

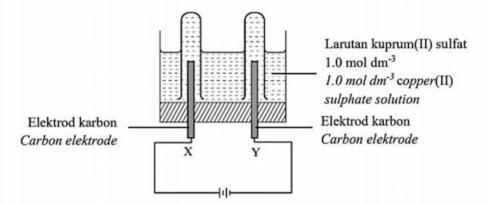
(a)		ijuk kepada Sel A, rring to Cell A,	
	(i)	apakah kegunaan p	
	(1)		5
		what is the use of p	
		iká dlan zn. 3	No. 1 Contraction (No. 5) (No. 5)
			[1 markah / 1 mark]
	<i>(ii)</i>	nyatakan logam ya	ng bertindak sebagai terminal positif.
		Terangkan jawapar	
		state the metal that	acts as positive terminal.
		Explain your answ	er.
			Million
	on ele		[2 markah / 2 marks]
			Not solution in a market in the data and the data
	(iii)	tulis persamaan jor	n bagi tindak balas yang berlaku dalam sel itu.
	()		ation for the reaction that occured in the cell.
			0 Allo3
		••••••	
			[1 markah / 1 mark]
		an accession of the second second second	
		elen de la condu	ebles Laturese die van effectandeer eksteende zietenen 'n
		an accession of the second second second	
		elen de la condu	die Lanaarie var sfaamdeer ehrinade mienen's Vindek hinis sel setengeli
		A Log	die Lanoordie van standard abdunde patental v Vindak billis sel setengeli
		sienes: 56 energy 56 / 9 2.01	ble 1 statestike var of standard obviteste months i Tudak baha sel tetengah fistj-cell reaction i = 220 i i = 250 i i = 20 i
		2.01 2.01 0.40	Includes the arted Asbert in the second second in the second
	(b)	Merujuk kepada sel B.	[1 markah / 1 mark]
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B,	[1 markah / 1 mark]
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u	[1 markah / 1 mark]
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark]
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark] jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X.
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark] jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X.
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark] jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X.
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark] jian kimia untuk mengesahkan Gas X. <i>a chemical test to identify Gas</i> X.
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark] jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X.
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark] jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X.
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X.
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark] jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X.
	(b)	Merujuk kepada sel B. Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X.
	(b)	Merujuk kepada sel B Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark] jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X.
	(b)	Merujuk kepada sel B Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark] jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X. [2 markah / 2 marks] yang mempengaruhi pembentukan Gas X. that affect the production of Gas X.
	(b)	Merujuk kepada sel B Refer to cell B, (i) terangkan satu u describe briefly	[1 markah / 1 mark] jian kimia untuk mengesahkan Gas X. a chemical test to identify Gas X. [2 markah / 2 marks] yang mempengaruhi pembentukan Gas X.

	F5 Rah 1		
5 (a)(i)	[Dapat menyatakan kegunaan pasu berliang dengan betul]		1
	Jawapan:		
	Membenarkan pergerakan ion//	1	
	To allow the movement of ion	a kingte	
(a)(ii)	[Dapat menyatakan logam yang bertindak sebagai terminal positif dengan betul]		1
	Jawapan:	nguin ch	
	Kuprum // Copper // Cu	1	
	[Dapat memberikan sebab logam tersebut bertindak	945	1
	sebagai terminal positif dengan betul]	12.3	utiya 🔪
	Contoh jawapan:		
	Kuprum kurang elektropositif daripada zink // Nilai E° Cu lebih positif daripada Zn //	1	
	Copper less electropositive than zinc // E° value of copper		
	is more positive than Zn		
(a)(iii)	[Dapat menulis persamaan ion bagi tindak balas yang		1
	berlaku dalam sel dengan betul]		
	Jawapan:		
	$Cu^{2+} + Zn \rightarrow Zn^{2+} + Cu$	1	
(a)(iv)	[Dapat hitung voltan bagi sel, E° sel dengan betul]		1
	Jawapan:		
	+1.10 V		

F5 Rah 1

Rajah 7 menunjukkan susunan radas untuk elektrolisis larutan kuprum(II) sulfat menggunakan elektrod karbon.

Diagram 7 shows the apparatus set up for electrolysis of copper(II) sulphate solution using carbon electrodes.

Rajah 7/ Diagram 7

Jadual 7 menunjukkan sebahagian siri keupayaan elektrod piawai. Table 7 shows part of the standard electrode potential series.

Tindak balas sel setengah Half-cell equation	E° / V (298 K)
$2\mathrm{H}^+ + 2\mathrm{e} \rightleftharpoons \mathrm{H}_2$	0.00
$Cu^{2+} + 2e \rightleftharpoons Cu$	+0.34
$O_2 + 2H_2O + 4e \rightleftharpoons 4OH^2$	+0.40
$S_2O_8^{2-} + 2e \rightleftharpoons 2SO_4^{2-}$	+2.01

Jadual 7 / Table 7

(a) Nyatakan perubahan tenaga yang berlaku dalam proses elektrolisis. State the energy change that take place in electrolysis process.

[1 markah / 1 mark]

(b) Tentukan elektrod yang bertindak sebagai katod. Determine electrode that act as cathode.

[1 markah / 1 mark]

_	
-	[3 markah / 3 <i>mar</i>
elek	iskan persamaan setengah bagi tindak balas yang berlaku pada elektrod X dan strod Y. ite half equation for the reaction that takes place at electrode Y.
Elel	ktrod X :
	ktrod Y :
elek <i>Hili</i>	mi mendapati kunci besinya telah berkarat. Dengan menggunakan pengetahuan tenta ctrolisis: mi wants to electroplate his keys with copper metal to avoid rusting. By using the wledge of electrolysis:
(i)	cadangkan nama proses untuk menjadikan kunci besi tersebut lebih menarik dan tahan karat. suggest the name of the process to make the iron key looks more attractive and resistance to corrosion.
	[1 markah / 1 ma

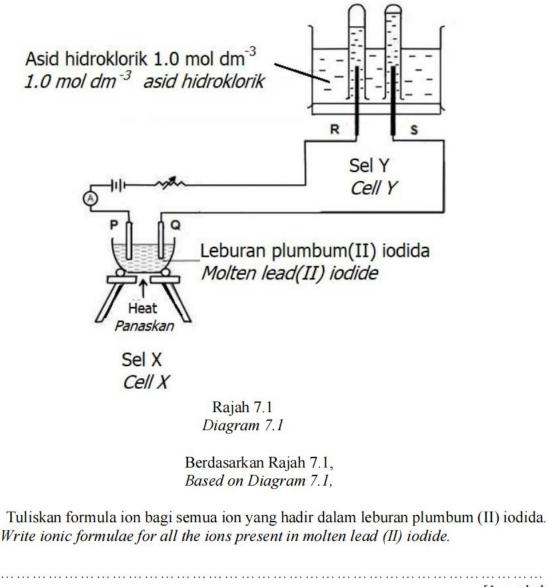
draw a suitable apparatus set-up to help Hilmi carry out the process in the labratory.

[2 markah / 2 marks]

7	(a)		Tenaga elektrik kepada tenaga kimia	1	1
	(b)		Elektrod Y	1	1
	(c)		Gelembung gas tidak berwarna terbebas	1	
			Ion hidroksida dipilih untuk dinyahcas	1	
			• Kerana nilai E^0 ion OH ⁻ kurang positif berbanding nilai E^0 ion SO ₄ ²⁻	1	3
	(d)		$X: 4OH^{-} \rightarrow O_2 + 2H_2O + 4e$	1	
			$Y: Cu^{2+} + 2e \rightarrow Cu$	1	2
	(e)	(i)	Penyaduran	1	1
	(e)	(ii)	- Gambarajah berfungsi (garis putus-putus untuk elektrolit, kunci disambung ke terminal negatif bateri, kuprum//argentum//emas disambung ke terminal positif bateri, nama elektrolit yang sesuai, litar lengkap/ disambung dengan wayar, kunci besi dicelup sepenuhnya di dalam elektrolit) - Berlabel (logam, kunci besi dan elektrolit) - Berlabel (logam dan elektrolit yang sesuai	1	2
			Kuprum(II) sulfat	Trevelak	10
				Jumlah	10

7 Rajah 7.1 menunjukkan susunan radas bagi sel X dan sel Y menggunakan elektrod karbon P, Q, R dan S.

Diagram 7.1 shows apparatus set-up for cell X and Y using carbon electrodes P, Q, R and S.

[1 markah] [*1 mark*]

(ii) Nyatakan katod bagi sel Y. State the cathodes for cell Y.

(a)

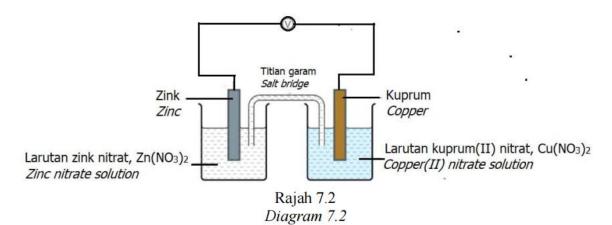
(i)

[1 markah]

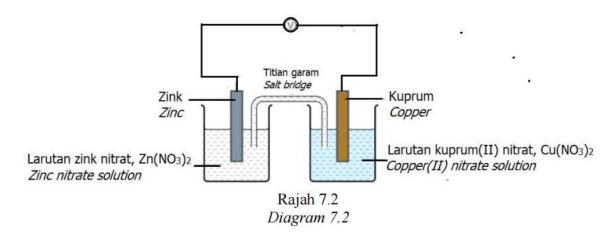
[1 mark]

(iii)	Tuliskan setengah persamaan bagi tindak balas yang berlaku di elektrod P dan elektrod Q di sel X.
	Write half equation for the reaction occur at electrode P and Q in cell X .
	Elektrod P: Electrode P:
	Elektrod Q: Electrode Q:
	[2 markah] [2 marks]
(iv)	Tulis persamaan kimia apabila hasil di elektrod S bertindak balas dengan air. Write chemical equation when product at electrode S reacts with water.
	[1 markah] [1 <i>mark</i>]
(v)	Larutan yang terhasil di 7 (a) (iv) diuji dengan satu ujian X. Nyatakan ujian X dan pemerhatian itu.
	<i>The solution formed in 7 (a) (iv) is tested with X test. State the X test and its observation.</i>
	[2 markah] [2 <i>marks</i>]

(b) Rajah 7.2 menunjukkan susunan radas bagi satu sel kimia. Diagram 7.2 shows an apparatus setup for a chemical cell.

(b) Rajah 7.2 menunjukkan susunan radas bagi satu sel kimia. Diagram 7.2 shows an apparatus setup for a chemical cell.

Nilai keupayaan elektrod piawai sel setengah adalah seperti berikut. Standard electrode potential for half-cell as follows.

Zn ²⁺ (ak/aq) + 2e	Zn(p/s) E° = -0.76 V
Cu ²⁺ (ak/aq) + 2e	Cu(p/s) E° = +0.34 V
Cu^{2+} (ak/aq) + 2e	Cu(p/s) = +0.34

Berdasarkan Rajah 7.2, *Based on Diagram 7.2*,

(i) hitung voltan sel itu. calculate the voltage of the cell.

> [1 markah] [*1 mark*]

 (iii) Anda dibekalkan sebiji buah tomato, wayar penyambung, LED, satu kepingan magnesium dan satu kepingan plumbum. Bagaimanakah anda merekacipta satu sel kimia ringkas.

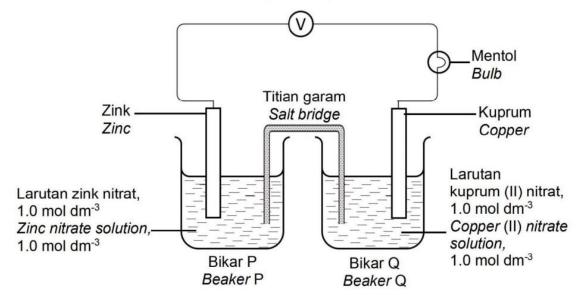
You are provided with a tomato, connecting wire, LED, a magnesium plate and a plumbum plate. How you can create a simple chemical cell.

[2 markah] [2 marks]

1					
7	(a)	(i)	Pb ²⁺ , I ⁻	1	1
		(ii)	Sel Y : R	1	1
		(iii	Elektrod P : $2I^- \rightarrow I_2 + 2e$	1	
		)	Elektrod Q : $Pb^{2+} + 2e \rightarrow Pb$	1	2
		(iv)	$Cl_2 + H_2O \rightarrow HCl + HOCl$	1	1
		(v)	Masukkan kertas litmus biru. Litmus biru bertukar merah dan dilunturkan. Dip a blue litmus paper. Blue litmus paper turns to red and decolourised.		
	(b)	(i)	$Zn(s) / Zn^{2+}(aq) / / Cu^{2+}(aq) / Cu(s)$		
			Correct formulae for reactants and products	1	
		00000000	Correct physical state for reactants and products	1	2
		(ii)	Voltage cell, E ° cell = E° cathode - E°anode = $+ 0.34 - (-0.76)$		
			=+1.10V	1	1
		(iii)	Cucukkan kepingan magnesium dan kepingan plumbum ke dalam tomato.	1	
			Sambungkan kedua-dua logam kepada LED menggunakan wayar penyambung.	1	2
			Poke a magnesium and lead plate into the tomato. Connect both metals to the LED using connecting wire.		
	L	<u> </u>	' ''''''''''''''''''''''''''''''''''''	TATA	10

Rajah 6 menunjukkan susunan radas bagi satu eksperimen untuk mengkaji beza keupayaan antara dua elektrod menggunakan elektrolit masing-masing dalam suatu tindak balas redoks.

Diagram 6 shows the arrangement of apparatus for an experiment to study the potential difference between two electrodes using their respective electrolytes in a redox reaction.

(a) Apakah yang dimaksudkan dengan elektrolit?

What is meant by electrolyte?

.....

[1 markah] [1 mark]

(b) Senaraikan semua kation yang hadir dalam bikar Q

List all the cations present in beaker Q

[1 markah] [1 *mark*] (c) Jadual 5 menunjukkan sebahagian daripada Siri Keupayaan Elektrod Piawai.

Table 5 shows a part of Standard Electrode Potential Series.

Tindak balas sel setengah Half-cell reaction	E°, V (297K)
$Mg^{2+}_{(aq)}$ + 2e- $\rightleftharpoons$ $Mg_{(s)}$	-2.38
$Zn^{2+}_{(aq)}$ + 2e- $\rightleftharpoons$ $Zn_{(s)}$	-0.76
$Cu^{2+}{}_{(aq)} + 2e - \rightleftharpoons Cu_{(s)}$	+0.34
$Ag^+_{(aq)} + e^- \rightleftharpoons Ag_{(s)}$	+0.80
Jadual 5 <i>Table</i> 5	

Berdasarkan Rajah 6 dan Jadual 5

Based on Diagram 6 and Table 5

(i) Tuliskan notasi sel untuk tindak balas itu

Write the cell notation for the reaction

[2 markah] [2 *marks*]

(ii) Kirakan nilai E°sel bagi tindak balas itu

Calculate the value of the E°sel for the reaction

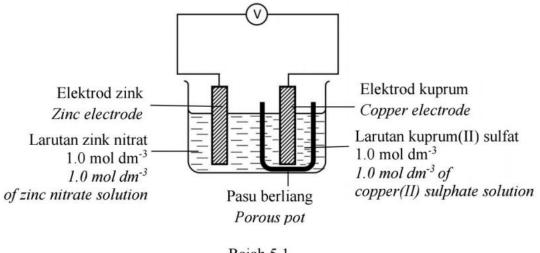
[1 markah] [1 mark]

(iii) Pilih pasangan logam yang akan menghasilkan nyalaan mentol yang paling terang. Wajarkan pilihan anda.
Choose the pair of metals that will produce the brightest light of bulb. Justify your choice.
[2 markah]
[2 marks]
(iv) Berdasarkan jawapan anda di (c)(iii), tuliskan setengah persamaan bagi mewakili tindak balas yang berlaku pada terminal negatif sel.
Based on your answer in (c)(iii), write a half equation to represent the reaction that occurs at the negative terminal of the cell.

[1 markah]
[1 mark]

NO.			Cadangan Jawapan	IVI	Т
7	(a)		Bahan yang dapat mengalirkan arus elektrik dalam keadaan leburan atau larutan akues dan mengalami perubahan kimia	1	
	(b)		Ion hidrogen //H ⁺ Ion kuprum (II) // Cu ²⁺	1	
	(c)	(i)	Kedudukan anod dan katod Kedudukan elektrod dan ion	1 1	
			Zn Zn ²⁺ (1.0 mol dm ⁻³) Cu ²⁺ (1.0 mol dm ⁻³) Cu		
		(ii)	+1.10 V	1	
		(iii)	Magnesium dan Argentum Kerana perbezaan nilai E° magnesium dan E° argentum adalah paling besar.	1 1	
		(iv)	$Zn \rightarrow Zn^{2+} + 2e$	1	
	(d)		- Sel P, gelembung gas berwarna kuning pucat terbebas - Sel Q, gelembung gas tak berwarna pucat terbebas - Sel P ion klorida dipilih untuk dioksidakan kerana kepekatan ion klorida lebih tinggi.	1 1	

7 Rajah 5.1 menunjukkan susunan radas bagi satu eksperimen untuk mengkaji beza keupayaan antara dua elektrod dalam tindak balas redoks. Diagram 5.1 shows the apparatus set-up for an experiment to study the potential difference between two electrodes in a redox reaction.

(a) Nyatakan warna bagi larutan kuprum(II) sulfat. State the colour of copper(II) sulphate solution.

[1 markah/*mark*]

(b) Kenal pasti semua kation yang hadir dalam pasu berliang. *Identify all the cations present in the porous pot.*

.....

[1 markah/mark]

(c) Jadual 5.1 menunjukkan sebahagian daripada Siri Keupayaan Elektrod Piawai. Table 5.1 shows a part of Standard Electrod Potential Series.

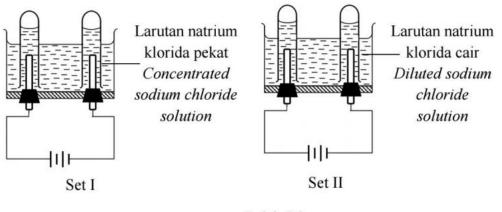
Tindak balas sel setengah Half- cell reaction	E ⁰ /V (297K)	
$Mg^{2+} + 2e \rightleftharpoons Mg$	-2.38	
$Zn^{2+} + 2e \rightleftharpoons Zn$	-0.76	
Fe^{2+} + 2e $\rightleftharpoons$ Fe	-0.44	
$Cu^{2+} + 2e \rightleftharpoons Cu$	+0.34	

Jadual 5.1 Table 5.1

Berdasarkan Rajah 5.1 dan Jadual 5.1, *Based on Diagram* 5.1 *and Table* 5.1,

tuliskan notasi sel untuk tindak balas itu. (i) write the cell notation for the reaction. [2 markah/marks] (ii) hitung nilai E^osel bagi tindak balas itu. calculate the value of the E^0_{cell} for the reaction. [1 markah/mark] (iii) Berdasarkan jawapan anda di 8(c)(ii), apakah yang perlu anda lakukan kepada anod untuk meningkatkan nilai Eºsel? Terangkan jawapan anda. Based on your answer in 8(c)(ii), what should you do to the anode to increase the value of E⁰cell? Explain your answer. [3 markah/marks]

(d) Rajah 5.2 menunjukkan dua sel elektrolisis larutan natrium klorida, NaCl dengan kepekatan berbeza menggunakan elektrod karbon. Diagram 5.2 shows the two-electrolysis cell of sodium chloride, NaCl solution with different concentration using carbon electrode.

Rajah 5.2 Diagram 5.2

Jadual 5.2 menunjukkan nilai keupayaan elektrod piawai sel setengah bagi beberapa bahan.

Diagram 5.2 shows the standard electrode potential values of half-cells for some substance

Eº / V (298K)
- 2.71
+ 0.00
+ 0.40
+ 1.36

Berdasarkan Rajah 5.2 dan Jadual 5.2, terangkan perbezaan pemerhatian pada anod bagi kedua-dua set eksperimen itu.

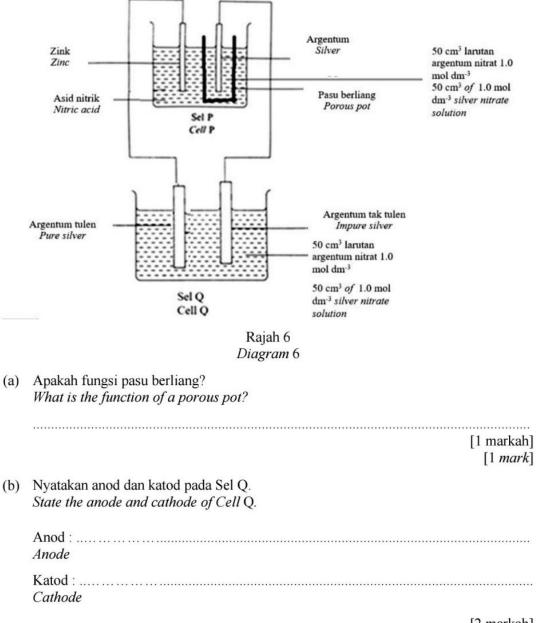
Based on Diagram 5.2 and Table 5.2, explain the differences of observation at the anode for both set of the experiment.

[2 markah/*marks*]

7. (a) Biru Blue 1 (b) Cu ²⁺ , H ⁺ 1 (c) (i) Zn(p) I Zn ²⁺ (ak, 1.0 mol dm ⁻³) II Cu ²⁺ (ak, 1.0 mol dm ⁻³) I Cu (p) 2 (c) (ii) (+0.34) - (-0.76) = +1.10 V 1 (c) (iii) • Ganti elektrod zink dengan elektrod magnesium • Ganti larutan zink nitrat dengan larutan magnesium nitrat 1 • Nilai E ⁰ magnesium lebih besar daripada zink 1 • Replace zink electrode with magnesium nitrate solution 1 • Replace zink nitrate solution with magnesium nitrate solution 1 (d) • Gas kuning kehijauan dibebaskan di Set I, gas tidak berwarna dibebaskan di Set II 1 • Ion CI dinyahcas di anod Set I kerana kepekatan ion CI lebih tinggi, ion OH dinyahcas di anod Set I kerana nilai E ⁰ lebih negatif dari ion CI ⁻ 1 • Yellow greenish gas is released at Set I, colourless gas is released at Set II • CI ion is discharged at anode Set I because concentration of CI ion is higher, OH ion is	Soalar	Cadangan Jawapan	Markat
(c) (i) Zn(p) I Zn ²⁺ (ak, 1.0 mol dm ⁻³) II Cu ²⁺ (ak, 1.0 mol dm ⁻³) I Cu (p) 2 (c) (ii) (+0.34) - (-0.76) = +1.10 V 1 (c) (iii) • Ganti elektrod zink dengan elektrod magnesium nitrat 1 • Ganti larutan zink nitrat dengan larutan magnesium nitrat 1 • Nilai E ⁰ magnesium lebih besar daripada zink 1 • Replace zink electrode with magnesium electrode 1 • Replace zink nitrate solution with magnesium nitrate solution 1 (d) • Gas kuning kehijauan dibebaskan di Set I, gas tidak berwarna dibebaskan di Set I 1 • Ion Cl ⁻ dinyahcas di anod Set I kerana kepekatan ion Cl ⁻ lebih negatif dari ion Cl ⁻ 1 • Yellow greenish gas is released at Set I, colourless gas is released at Set II • Ct ⁻ ion is discharged at anode Set I because	7. (a		1
(c) (ii) (+0.34) - (-0.76) = +1.10 V 1 (c) (iii) • Ganti elektrod zink dengan elektrod magnesium 1 • Ganti larutan zink nitrat dengan larutan magnesium 1 • Nilai E ⁰ magnesium lebih besar daripada zink 1 • Nilai E ⁰ magnesium lebih besar daripada zink 1 • Replace zink electrode with magnesium electrode 1 • Replace zink nitrate solution with magnesium nitrate solution 1 • E ⁰ Value of magnesium is bigger than zinc 1 (d) • Gas kuning kehijauan dibebaskan di Set I, gas tidak berwarna dibebaskan di Set I 1 • Ion CI ⁻ dinyahcas di anod Set I kerana kepekatan ion CI ⁻ lebih tinggi, ion OH ⁻ dinyahcas di anod Set II kerana nilai E ⁰ lebih negatif dari ion CI ⁻ 1 • Yellow greenish gas is released at Set I, colourless gas is released at Set II • CI ⁻ ion is discharged at anode Set I because	(b	Cu ²⁺ , H*	1
(C) (iii) • Ganti elektrod zink dengan elektrod magnesium 1 • Ganti larutan zink nitrat dengan larutan magnesium nitrat 1 • Nilai E ⁰ magnesium lebih besar daripada zink 1 • Replace zink electrode with magnesium electrode 1 • Replace zink nitrate solution with magnesium nitrate solution 1 • E ⁰ Value of magnesium is bigger than zinc 1 (d) • Gas kuning kehijauan dibebaskan di Set I, gas tidak berwarna dibebaskan di Set I 1 • Ion CI ⁻ dinyahcas di anod Set I kerana kepekatan ion CI ⁻ lebih tinggi, ion OH ⁻ dinyahcas di anod Set II kerana nilai E ⁰ lebih negatif dari ion CI ⁻ 1 • Yellow greenish gas is released at Set I, colourless gas is released at Set II • CI ⁻ ion is discharged at anode Set I because	(c) (i)	Zn(p) I Zn ²⁺ (ak, 1.0 mol dm ⁻³) II Cu ²⁺ (ak, 1.0 mol dm ⁻³) I Cu (p)	2
- Ganti larutan zink nitrat dengan larutan magnesium nitrat - Nilai E⁰ magnesium lebih besar daripada zink - Replace zink electrode with magnesium electrode - Replace zink nitrate solution with magnesium nitrate solution - E⁰ Value of magnesium is bigger than zinc (d) - Gas kuning kehijauan dibebaskan di Set I, gas tidak berwarna dibebaskan di Set II - Ion Cl⁻ dinyahcas di anod Set I kerana kepekatan ion Cl⁻ lebih tinggi, ion OH⁻ dinyahcas di anod Set II kerana nilai E⁰ lebih negatif dari ion Cl⁻ - Yellow greenish gas is released at Set I, colourless gas is released at Set II - Ct⁻ ion is discharged at anode Set I because	(c)	ii) (+0.34) - (-0.76) = +1.10 V	1
(d) • Gas kuning kehijauan dibebaskan di Set I, gas tidak berwarna dibebaskan di Set II 1 Ion Cl ⁻ dinyahcas di anod Set I kerana kepekatan ion Cl ⁻ lebih tinggi, ion OH ⁻ dinyahcas di anod Set II kerana nilai E ⁰ lebih negatif dari ion Cl ⁻ 1 Yellow greenish gas is released at Set I, colourless gas is released at Set II • Ct ⁻ ion is discharged at anode Set I because •	(C)	- Ganti larutan zink nitrat dengan larutan magnesium nitrat - Nilai E^o magnesium lebih besar daripada zink - Replace zink electrode with magnesium electrode - Replace zink nitrate solution with magnesium nitrate solution	
discharged at anode Set II because E ^o value is more negative than Cl ⁻ ion	(d	- Gas kuning kehijauan dibebaskan di Set I, gas tidak berwarna dibebaskan di Set II - Ion Cl⁻ dinyahcas di anod Set I kerana kepekatan ion Cl⁻ lebih tinggi, ion OH⁻ dinyahcas di anod Set II kerana nilai E⁰ lebih negatif dari ion Cl⁻ - Yellow greenish gas is released at Set I, colourless gas is released at Set III - Cl⁻ ion is discharged at anode Set I because concentration of Cl⁻ ion is higher, OH⁻ ion is discharged at anode Set II because E⁰ value is more	1

FF D_L 1

7 Rajah 6 menunjukkan susunan radas bagi penulenan argentum tak tulen. *Diagram* 6 shows the apparatus set up to purify the impure silver.

[2 markah] [2 marks]

	Nyatakan pemerhatian di katod pada Sel P. State the observations at the cathode of Cell P.			
	[1 markah]			
	[1 mark]			

 (d) Hitung jisim maksimum argentum yang terenap pada sel P semasa penulenan. Calculate the maximum mass of silver deposited at cell P during purifying. [Jisim atom relatif : Ag = 108] [Relative atomic mass : Ag = 108]

> [3 markah] [3 marks]

(e) Ahmad ingin meningkatkan nilai arus yang dihasilkan pada Sel P. Apakah yang perlu Ahmad lakukan? Terangkan.

Ahmad wants to increase the value of current in Cell P. What should Ahmad do? Explain.

Nilai E° bagi beberapa sel setengah adalah : The E° value for a new half cells are :

$\operatorname{Zn}^{2+}(\operatorname{ak}/\operatorname{aq}) + 2e^{-} \rightleftharpoons \operatorname{Zn}(p/s)$	$E^{o} = -0.76 V$
$Mg^{2+}(ak/aq) + 2e^{-} \Rightarrow Mg(p/s)$	$E^{o} = -2.38 V$
$2\mathrm{H}^{+}(\mathrm{ak}/aq) + 2\mathrm{e}^{-} \Leftrightarrow \mathrm{H}_{2}(\mathrm{g})$	$E^{o} = +0.00 V$
$\operatorname{Cu}^{2+}(\operatorname{ak}/\operatorname{aq}) + 2e^{-} \rightleftharpoons \operatorname{Cu}(p/s)$	$E^{o} = +0.34 V$
$Ag^{+}(ak/aq) + e^{-} \Rightarrow Ag(p/s)$	$E^{o} = +0.80 V$
$O_2(g) + 2H_2O(ce/l) + 4e^- \approx 4OH^-(ak/aq)$	$E^{o} = +0.40 V$
$S_2 O_8^{2-}(ak/aq) + 2e^{-} \Rightarrow 2SO_4^{2-}(ak/aq)$	$E^{o} = +2.01 V$
$\operatorname{Fe}^{2+}(\operatorname{ak}/\operatorname{aq}) + 2e^{-} \rightleftharpoons \operatorname{Fe}(p/s)$	$E^{o} = -0.44 V$

.....

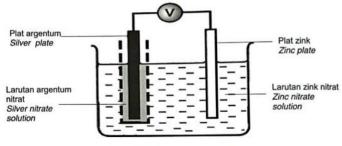
.....

[3 markah] [3 marks]

7	(a)	Melengkapkan litar dengan membenarkan pergerakan ion-ion menerusinya// Mengasingkan larutan argentum(II) nitrat daripada asid nitrik. <i>Completes a circuit by allowing the movement of ions through it//Separate a solution of argentum</i> (II) <i>nitrate from nitric acid.</i>	1
	(b)	Anod : Argentum tak tulen <i>Anode : Impure copper</i> Katod : Argentum tulen <i>Cathode : Pure copper</i>	1 1
	(c)	Pepejal kelabu berkilat terenap/ Elektrod argentum menebal Shiny grey solid deposited / Silver electrode become thicker	1
	(d)	Bil. mol ion Ag^+ / No. of mole of Ag^+ ion = $\frac{50 \times 1.0}{1000}$ = 0.05 mol	1
		1 mol Ag ⁺ menghasilkan 1 mol Ag/ 1 mole of Ag ⁺ produces 1 mol of Ag 0.05 mol Ag ⁺ menghasilkan 0.05 mol Ag/ 0.05 mole of Ag ⁺ produces 0.05 mol of Ag	1
		Jisim argentum/Mass of silver = 0.05×108	
		= 5.4 g	1
	(e)	Gantikan zink dengan magnesium/ Replace zinc with magnesium.	1
		Nilai keupayaan elektrod piawai magnesium/ Nilai E ^o lebih negatif. Standard electrode potential magnesium/ E ^o value is more negative.	1
		Pasangan logam dengan perbezaan nilai keupayaan elektrod piawai yang lebih besar akan menghasilkan nilai voltan yang lebih besar. <i>The pairs of metals with greater difference of standard electrode potential</i> <i>value will produce greater voltage readings.</i>	1

EE Dah 1

7 (a) Rajah 7.1 menunjukkan susunan radas bagi tindak balas redoks. Diagram 7.1 shows an apparatus set up for redox reaction.

Rajah 7.1 / Diagram 7.1

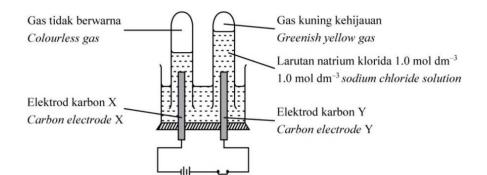
Jadual 7.2 menunjukan nilai keupayaan elektrod piawai sel setengah. *Table 7.2 shows standard electrode potential of half cell*.

$Mg^{2+} + 2e \leftrightarrows Mg$ $Zn^{2+} + 2e \leftrightarrows Zn$	$E^0 = -2.38 V$
$Ag^+ + 2e \rightleftharpoons Zn$	$E^0 = -0.76 V$
$Ag^+ + e \leftrightarrows Ag$	$E^0 = +0.80 V$

Jadual 7.2 / Table 7.2

(i) Apakah yang dimaksudkan dengan tindak balas redoks. What is meant by redox reaction.

(ii) Nyatakan jenis tindak balas di plat zink. State the type of reaction at zinc plat.
(iii) Berdasarkan jadual 7.2, tuliskan notasi sel bagi sel di atas dan hitung nilai voltan yang terhasil dalam sel itu. Based on table 7.2, write the cell notation that occurs and calculate the value of the voltage produced in the cell.
[3 markah / 3 marks] (b) Rajah 7.3 menunjukkan susunan radas bagi elektrolisis larutan Y klorida 1.0 mol dm⁻³ menggunakan elektrod karbon. Hasil di anod dan katod ialah gas. Diagram 7.3 shows the apparatus set-up for electrolysis of 1.0 mol dm⁻³ Y chloride solution using carbon electrode. The products at cathode and anode are gases.

Rajah 7.3 / Diagram 7.3

Berdasarkan Rajah 7.3, Based on Diagram 7.3,

(i) Nyatakan ion yang dipilih untuk dinyahcas pada elektrod Y State ions that are selectively discharged at Y electrodes

.....

[1 markah / 1 mark]

(ii) Nyatakan sebab ion tersebut dipilih untuk dinyahcas pada elektrod Y dan hasil yang terbentuk.

State the reason ions are selectively discharged at Y electrodes and product formed.

.....

[2 markah / 2 marks]

(c) Anda diminta menyadur sudu dengan lapisan berwarna perang.

Dengan menggunakan pengetahuan kimia anda, lukis satu gambar rajah berlabel untuk menunjukkan susunan radas tindak balas penyaduran dengan mengubah radas dan bahan yang sesuai seperti diberikan dalam Rajah 7.1.

Anda juga dibekalkan dengan sudu dan sel kering.

You are need to electroplate spoon with brown layer. By using your chemistry knowledge, draw a labelled diagram to show the apparatus set-up electroplate reaction by changed the suitable apparatus and materials given in Diagram 7.1.

You are also supplied with spoon and dry cell.

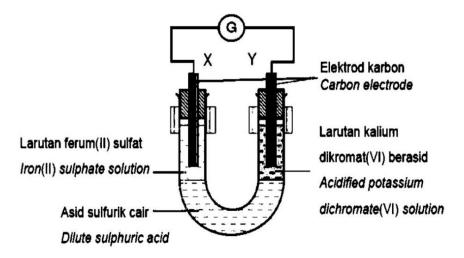
7	(a)	(i)	Tindak balas kimia yang melibatkan tindak balas pengoksidaan dan tindak balas penurunan yang berlaku secara serentak.	1	
			Chemical reaction whereas oxidation reaction and reduction reaction at the same time		
				4	
			Pengoksidaan	1	
	_	-	Oxidation		
			$Zn Zn^{2+} Ag^+ Ag$	2	
			E = +0.80 V - (-0.76) = +1.56 V	1	
	(b)	(i)		1	
			Chloride ion // Cl ⁻		
		(ii)	Kepekatan ion klorida lebih tinggi daripada ion hidroksida	1	
			Concentration chloride ion is higher than ion hydroxide		
			Gas klorin	1	
			Chlorine gas		
	(c)		Kepingan kuprum, Cu Larutan kuprum(II) sulfat, CuSO ₄		
			I. Label (kuprum, sudu, larutan kuprum(II) sulfat	1	
			Label (Copper, spoon, copper(II) solution) II. Berfungsi Anod: Kuprum Katod: Sudu	1	
			5 1	1	
			Function : Anode : Copper, Cathode : Spoon	1	
				1	

8 Sekumpulan pelajar telah menjalankan eksperimen untuk mengkaji tindak balas redoks.

A group of students have conducted experiment to study redox reactions.

Rajah 8.1 menunjukkan susunan radas untuk mengkaji pemindahan elektron pada suatu jarak.

Diagram 8.1 shows the set-up of apparatus to study the transfer of electrons at a distance.

Rajah 8.1 / Diagram 8.1

(a) (i) Nyatakan fungsi asid sulfurik cair. State the function of dilute sulphuric acid..

[1 markah/ mark]

(ii) Lengkapkan setengah persamaan berikut: Complete the following half equation:

 $Cr_2O_7 \ ^{2-}$ + 14H⁺ + ___ e- $\rightarrow$ 2Cr³⁺ + 7H₂O

[1 markah/ mark]

(iii) Hitungkan nombor pengoksidaan kromium dalam ion dikromat(VI). Calculate the oxidation number of the chromium ion in the dichromate(VI) ion.

[2 markah/ marks]

(b) Seterusnya, kumpulan pelajar tersebut menyediakan dua set radas bagi mengkaji faktor pemilihan ion untuk dinyahcas dalam elektrolisis larutan natrium klorida. Jadual 8.1 menunjukkan pemerhatian di anod bagi kedua-dua set eksperimen tersebut.

Next, the students' group prepared two sets of apparatus to study the factor in choosing of ions to be discharged in the electrolysis of sodium chloride solution. Table 8.1 shows the observations at anode for both sets of experiments.

Set	Larutan Solution	Pemerhatian di Anod Observation at Anode
1	Larutan natrium klorida 0.001 mol dm ⁻³ <i>Sodium chloride solution</i> 0.001 mol dm ⁻³	- Gas tidak berwarna terbebas Colourless gas is produced - Kayu uji berbara menyala The gloowing wooden splinter rekindles
11	Larutan natrium klorida 1.0 mol dm ⁻³ <i>Sodium chloride solution 1.0</i> <i>mol dm</i> ⁻³	- Gas kuning kehijauan terbebas Greenish yellow gas is produced - Gas menukarkan kertas litmus biru lembap kepada merah kemudian luntur The gas turns moist blue litmus paper to red and then bleached

Jadual 8.1 / Table 8.1

Berdasarkan Jadual 8, Based on Diagram 8,

(i) Nyatakan ion yang terpilih untuk dinyahcas di anod dalam set I dan set II. State the ion selected to be discharged at the anode in set I and set II.

Set I:

.....

Set II :

[2 markah/ marks]

(ii) Jelaskan faktor pemilihan ion di anod dalam set II. Explain the factor in choosing the ions at anode in set II.

[1 markah/ mark]

(c) Dalam satu sesi yang lain, kumpulan pelajar tersebut dikehendaki menjalankan satu eksperimen untuk menyadur sebatang sudu besi bagi mencegah pengaratan. In another session, the students' group was required to carry out an experiment

to electroplate an iron spoon to prevent rusting.

Jadual 8.2 menunjukkan senarai radas dan bahan yang dibekalkan. Table 8.2 shows the list of apparatus and materials supplied.

	Radas dan bahan Apparatus and materials	
• Bikar Beaker	Wayar penyambung Connecting wires	Kepingan kuprum Copper plate
• Ammeter Ammeter	Sudu besi Iron spoon	Larutan X Solution X
Sel kering Dry cells	• Suis Switch	

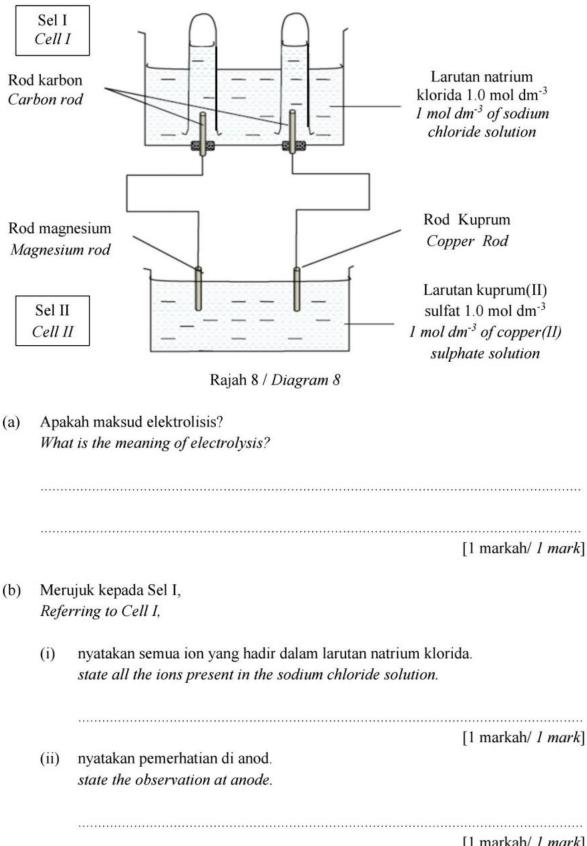
Jadual 8.2/ Table 8.2

Dengan mencadangkan satu larutan X yang sesuai, lukiskan satu rajah berlabel bagi menunjukkan susunan radas bagi proses penyaduran tersebut. Rajah itu hendaklah menggunakan radas dan bahan yang dibekalkan dalam Rajah 8.2. By suggesting a suitable solution X, draw a labelled diagram to show the set-up of the apparatus for the electroplating process. The diagram should use the apparatus and materials supplied in Rajah 8.2.

[3 markah/ marks]

8. (a) (i) Membenarkan pengaliran ion Allows the flow of ions 1 (a) (ii) Cr ₂ O ₇ - 2 + 14 H ⁺ + <u>6</u> e - → 2Cr ³⁺ + 7H ₂ O 1 (a) (iii) 2X + 7(-2) = - 2 /l / 2X = +12 /l / X = +6 1 (a) (iii) 2X + 7(-2) = - 2 /l / 2X = +12 /l / X = +6 1 (b) (i) Set I - Ion hidroksida/l OH 1 (b) (i) Set I - Ion klorida/l Cl ⁻ 1 Set II - chloride ion // OH 1 1 (c) Hexptanta ion Cl ⁻ lebih tinggi berbanding kepekatan ion OH 1 The concentration of Cl ⁻ ions is higher than the concentration of OH ⁻ ions 1 (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida 1 P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada terminal negatif sel kering, larutan dilorekkan dengan garis putus-putus 1 P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) solutida 1 P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label; non spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfate // copper(II) nitrate // copper(II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer: Sudu <th>—</th> <th></th> <th></th> <th></th>	—			
(a) (iii) 2X + 7(-2) = - 2/l 2X = +12/l X = +6 1 (a) (iii) 2X + 7(-2) = - 2/l 2X = +12/l X = +6 1 (b) (i) Set I - Ion hidroksida/l CI ⁺ 1 (b) (ii) Set I - Ion klorida/l CI ⁺ 1 (b) (ii) Set I - Ion klorida/l CI ⁺ 1 (b) (iii) Kepekatan ion CI ⁻ lebih tinggi berbanding kepekatan ion OH ⁺ 1 (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(III) nitrat // 1 (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(III) nitrat // 1 (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(III) nitrat // 1 wuprum(II) klorida P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya 1 disambungkan kepada terminal negatif sel kering, larutan 1 1 dilorekkan dengan garis putus-putus P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) 1 suffat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida P1: Solution X: Copper(II) sulfat // kuprum(II) klorida 1 P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label; iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfat // copper(II) nitrate // copper(II) nitrate // copper(II) sulfat // copper(II) sulfat // copper(II) nitr	8.	(a) (i)		1
Nombor pengoksidaan Cr = +6 1 (b) (i) Set I - Ion hidroksida// OH: Set II - ion klorida// CI: Set I - hydroxide ion // OH: Set II - chloride ion // Ct 1 (b) (ii) Kepekatan ion CI: lebih tinggi berbanding kepekatan ion OH: The concentration of CI ions is higher than the concentration of OH ions 1 (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) klorida P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada positif sel kering, larutan dilorekkan dengan garis putus-putus P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida P1: Solution X: Copper(II) sulphate solution // Copper(II) nitrate solution P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label; iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfate // copper(II) nitrate // copper (II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer:		(a) (ii)	$Cr_2O_7 ^{2-} + 14 H^+ + 6 e^- \rightarrow 2Cr^{3+} + 7H_2O$	1
Nombor pengoksidaan Cr = +6 1 (b) (i) Set I - Ion hidroksida// OH: Set II - ion klorida// CI: Set I - hydroxide ion // OH: Set II - chloride ion // Ct 1 (b) (ii) Kepekatan ion CI: lebih tinggi berbanding kepekatan ion OH: The concentration of CI ions is higher than the concentration of OH ions 1 (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) klorida P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada positif sel kering, larutan dilorekkan dengan garis putus-putus P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida P1: Solution X: Copper(II) sulphate solution // Copper(II) nitrate solution P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label; iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfate // copper(II) nitrate // copper (II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer:		(a) (iii)	2X + 7(-2) = - 2 // 2X = +12 // X = +6	1
Set II - ion kloridal/ CI: 1 Set I - hydroxide ion // OH: 1 Set II - chloride ion // CI 1 (b) (ii) Kepekatan ion CI: lebih tinggi berbanding kepekatan ion OH: 1 The concentration of CI ions is higher than the concentration of OH: ions 1 (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida 1 P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada positif sel kering, larutan dilorekkan dengan garis putus-putus 1 P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida 1 P1: Solution X: Copper(II) sulphate solution // Copper(II) nitrate solution 1 nitrate solution P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label; iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfate // copper(II) nitrate // copper (II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer: Image: Sudu Larutan kuprum(II) sulfat Image: Larutan kuprum(II) sulfat				1
Set II - ion kloridal/ CI: 1 Set I - hydroxide ion // OH: 1 Set II - chloride ion // CI 1 (b) (ii) Kepekatan ion CI: lebih tinggi berbanding kepekatan ion OH: 1 The concentration of CI ions is higher than the concentration of OH: ions 1 (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida 1 P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada positif sel kering, larutan dilorekkan dengan garis putus-putus 1 P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida 1 P1: Solution X: Copper(II) sulphate solution // Copper(II) nitrate solution 1 nitrate solution P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label; iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfate // copper(II) nitrate // copper (II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer: Image: Sudu Larutan kuprum(II) sulfat Image: Larutan kuprum(II) sulfat		(b) (i)	Set I - Ion hidroksida// OH-	1
Set II - chloride ion // Cf (b) (ii) Kepekatan ion Cl' lebih tinggi berbanding kepekatan ion OH: The concentration of Cl' ions is higher than the concentration of OH' ions 1 (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) hlorida P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada positif sel kering, larutan dilorekkan dengan garis putus-putus P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida P1: Solution X: Copper(II) sulphate solution // Copper(II) nitrate solution P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label: iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfate // copper(II) nitrate // copper (II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer:			Set II - ion klorida// Cl ⁻	1
Set II - chloride ion // Cf (b) (ii) Kepekatan ion Cl' lebih tinggi berbanding kepekatan ion OH: The concentration of Cl' ions is higher than the concentration of OH' ions 1 (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) hlorida P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada positif sel kering, larutan dilorekkan dengan garis putus-putus P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida P1: Solution X: Copper(II) sulphate solution // Copper(II) nitrate solution P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label: iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfate // copper(II) nitrate // copper (II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer:			Set I – hvdroxide ion // OH	<u> </u>
The concentration of Ct ions is higher than the concentration of OH ions (c) P1: Larutan X: Larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada positif sel kering, larutan dilorekkan dengan garis putus-putus 1 P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) 1 sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida 1 P1: Solution X: Copper(II) sulfat solution // Copper(II) 1 nitrate solution P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label; iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfat // copper(II) nitrate // copper (II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer: Sudu Umercenter Larutan kuprum(II) sulfat				
kuprum(II) klorida P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya 1 disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada positif sel kering, larutan dilorekkan dengan garis putus-putus 1 P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) 1 sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida 1 P1: Solution X: Copper(II) sulpate solution // Copper(II) 1 nitrate solution P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label: iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfate // copper(II) nitrate // copper (II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer: Sudu Larutan kuprum(II) sulfat		(b) (ii)	The concentration of CI ions is higher than the concentration	1
P2: Rajah berfungsi: sudu besi yang dicelup sepenuhnya disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada positif sel kering, larutan dilorekkan dengan garis putus-putus 1 P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) klorida 1 P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) klorida 1 P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) sulfat // kuprum(II) sulfat // kuprum(II) sulfat // copper(II) nitrate solution // Copper(II) nitrate solution 1 P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label; iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfate // copper(II) nitrate // copper (II) nitrate // copper (II) nitrate // copper (II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer:		(C)		1
P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) 1 sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida P1: Solution X: Copper(II) sulphate solution // Copper(II) nitrate solution P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line P3: Label; iron spoon, copper sheet, solution of copper(II) sulfate // copper(II) nitrate // copper (II) chloride Contoh jawapan/ Sample answer:			P2: Rajah berfungsi : sudu besi yang dicelup sepenuhnya disambungkan kepada terminal negatif sel kering, kepingan kuprum disambungkan kepada positif sel kering, larutan	1
SuduKepingan kuprum besi Larutan kuprum(II) sulfat			- P3: Label: sudu besi, kepingan kuprum, larutan kuprum(II) sulfat // kuprum(II) nitrat // kuprum(II) klorida - P1: Solution X: Copper(II) sulphate solution // Copper(II) nitrate solution - P2: Functional diagram; A fully dipped iron spoon is connected to the negative terminal of the dry cell, a piece of copper is connected to the positive of the dry cell, the solution is shaded with a dotted line - P3: Label; iron spoon, copper sheet, solution of copper(II)	1
besi Larutan kuprum(II) sulfat			Contoh jawapan/ Sample answer:	
besi Larutan kuprum(II) sulfat				
			Sudu	
JUMLAH 10			besi Larutan kuprum(II) sulfat	
			JUMLAH	10

8. Rajah 8 menunjukkan gabungan satu sel kimia dengan satu sel elektrolisis. Diagram 8 shows the combination between a chemical cell and an electrolytic cell.

[1 markah/ 1 mark]

(c) Merujuk kepada Sel II dan keupayaan elektrod piawai, E^o bagi setengah sel di bawah: Referring to Cell II and standard electrode potential, E^o of the half cell below :

> $Mg^{2+}(ak) + 2e^{-} \rightleftharpoons Mg(p) E^{\circ} = -2.38 V$ $Cu^{2+}(ak) + 2e^{-} \rightleftharpoons Cu(p) E^{\circ} = +0.34 V$

kenal pasti terminal negatif dan terminal positif bagi sel tersebut. *identify the negative terminal and positive terminal of the cell.*

- (i) terminal negatif/ negative terminal : .....
- (d) (i) Anda dibekalkan dengan satu voltmeter dan dua bahan kimia tambahan iaitu larutan magnesium sulfat, 1.0 mol dm⁻³ dan larutan asid sulfurik, 1.0 mol dm⁻³. Dengan menggunakan voltmeter, larutan tambahan yang dibekalkan dan radas lain yang sesuai di dalam makmal, lukiskan gambar rajah susunan radas dengan mengubah suai susunan radas di dalam Sel II supaya dapat berfungsi sebagai sel Daniell.

You are provided with a voltmeter and two additional chemicals which are 1.0 mol dm⁻³ of magnesium sulphate solution and 1.0 mol dm⁻³ of sulphuric acid solution. By using the voltmeter, the additional solutions provided and other suitable apparatus in the laboratory, draw a set-up apparatus diagram by modifying the set-up apparatus in Cell II so that it can function as a Daniell cell.

[2 markah/ 2 marks]

(ii) tuliskan notasi sel dan hitungkan voltan sel bagi sel Daniell dalam (d)(i).
 write the cell notation and calculate the cell voltage for Daniell cell in (d)(i).

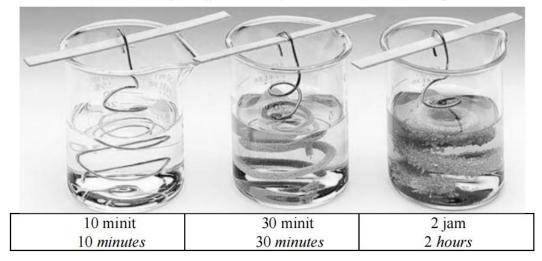
Notasi sel Cell notation	:
Voltan sel Cell voltage	:

[3 markah/ 3 marks]

8	(a)		Proses penguraian suatu sebatian dalam keadaan lebur atau larutan akueus kepada unsur juzuknya apabila arus elektrik mengalir melaluinya. Process whereby compounds in the molten state or an aqueous solution decompose into their constituent elements by passing electricity through them.	1	1
_	(b)	(i)	Na ⁺ , Cl ⁻ , H ⁺ , OH ⁻	1	1
	(b)	(ii)	Gelembung gas kuning kehijauan terbentuk Grenish-yellow gas bubbles are formed	1	1
	(c)	(i)	Terminal negatif: magnesium / Mg Negative terminal : magenesium / Mg	1	2
		(ii)	Terminal positif : kuprum / Cu Positive terminal : Copper / Cu	1	
	(d)	(i)	- Gambarajah berfungsi [larutan dilorek, elektrod disambung ke voltmeter dengan wayar dan dicelup ke dalam larutan] - label betul	1	2
			Mg Magnesium sulfat Asid sulfurik		
	(d)	(ii)	1. Kedudukan anod dan katod yang betul	1	3
			2. Sempadan fasa dan titian garam yang betul	1	
			$Mg \mid Mg^{2+} \parallel Cu^{2+} \mid Cu$		
			3. Nilai voltan sel yang betul dengan unit yang betul		
			[-0.34 – (-2.38)] V // 2.72 V r : no unit	1	
			JUMLAH		

9 (*a*) Rajah 9.1 menunjukkan susunan radas eksperimen untuk mengkaji satu tindak balas redoks. Satu gegelung wayar kuprum direndam ke dalam sebuah bikar yang mengandungi larutan argentum nitrat. Pemerhatian bagi sela masa berbeza ditunjukkan dalam rajah.

Diagram 9.1 shows apparatus set up for the experiment to investigate a redox reaction. One copper wire coil is immersed into a beaker containing silver nitrate solution. The observation for different time frame is shown in the diagram.

Rajah/ Diagram 9.1

Jadual 9.1 menunjukkan sebahagian daripada nilai keupayaan elektrod piawai sel setengah.

Table 9.1 shows a part of the standard electrode potential of half-cells.

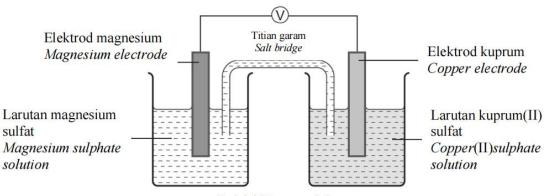
Tindak balas sel setengah Half-cell equations	E°/ V (298K)
$Cu^{2+} + 2e^{-} \leftrightarrows Cu$	+ 0.34
$Ag^+ + e^- \leftrightarrows Ag$	+0.80

Jadual/ Table 9.1

Berikan definisi tindak balas redoks. Merujuk kepada nilai keupayaan elektrod piawai dalam Jadual 9.1, tentukan agen pengoksidaan bagi tindak balas itu. Terangkan jawapan anda.

Give the definition of redox reaction. Referring to the standard electrode potential in Table 9.1, *identify the oxidizing agent for the reaction. Explain your answer.* [5 markah/ marks]

(b) Rajah 9.2 menunjukkan menunjukkan susunan radas bagi satu sel kimia. Diagram 9.2 shows an apparatus set-up for a chemical cell.

Rajah/ Diagram 9.2

Jadual 9.2 menunjukkan sebahagian daripada nilai keupayaan elektrod piawai sel setengah.

Tindak balas sel setengah	E°/V
Half-cell equations	(298K)
$S_2O_8^{2-} + 2e^- \Leftrightarrow 2SO_4^{2-}$	+ 2.01
$O_2 + 2H_2O + 4e^- \rightleftharpoons 4OH^-$	+0.40
$2H^+ + 2e^- \rightleftharpoons H_2$	0.00
$Cu^{2+} + 2e^{-} \leftrightarrows Cu$	+0.34
$Mg^{2+} + 2e^{-} \Rightarrow Mg$	-2.38

Table 9.2 shows a part of the standard electrode potential of half-cells.

Jadual/ Table 9.2

Kenal pasti terminal negatif bagi sel kimia tersebut. Jelaskan jawapan anda. Kirakan bacaan voltan, E°_{sel} bagi sel kimia itu. Kemudian, tuliskan notasi sel bagi sel kimia tersebut.

Identify the negative terminal of the chemical cell.

Explain your answer. Calculate the voltage reading, E°_{cell} *for the chemical cell. Then, write the cell notation of the chemical cell.*

[5 markah/ marks]

(c) Dua set eksperimen lain dijalankan untuk mengkaji kesan logam lain terhadap pengaratan besi. Paku besi dililit dengan logam berbeza. Kedua-dua paku besi yang dililit dengan logam itu dimasukkan ke dalam larutan agar-agar panas yang mengandungi larutan kalium heksasianoferat(III) dan fenolftalein. Keputusan eksperimen ditunjukkan dalam Jadual 9.3.

Two sets of other experiments are carried out to study the effect of the other metals on rusting of iron. The iron nail is been coiled with different metals. Both coiled iron nails are dipped into hot jelly solution containing potassium hexacyanoferrate (III) solution and phenolphthalein. The results of the experiment are shown in Table 9.3.

Set	El	Pemerhatian		
Set	Experiment		Observations	
Ι	Logam P Metal P	Agar-agar panas + fenolftalein + larutan K ₃ Fe(CN) ₆ <i>Hot agar</i> + <i>phenolphthalein</i> + K ₃ Fe(CN) ₆ <i>solution</i> Paku besi <i>Iron nail</i>	Tompok merah jambu terbentuk <i>Pink spots formed</i>	
	Logam P Metal P	Agar-agar panas + fenolftalein + larutan - K ₃ Fe(CN) ₆		
Π	Logam Q Metal Q	Hot agar + phenolphthalein + K ₃ Fe(CN) ₆ solution Paku besi Iron nail	Warna biru tua terbentuk Dark blue colour formed	

Jadual/ Table 9.3

Berdasarkan Jadual 9.3, cadangkan logam P dan logam Q. Terangkan mengapa terdapat perbezaan dalam pemerhatian. Dalam jawapan anda sertakan setengah persamaan bagi tindak balas pengoksidaan dan nyatakan logam yang dioksidakan. Based on Table 9.3, suggest metal P and metal Q. Explain why there is difference in the observations. In your answer, includes the half equations for oxidation reaction and state the metals that are oxidised.

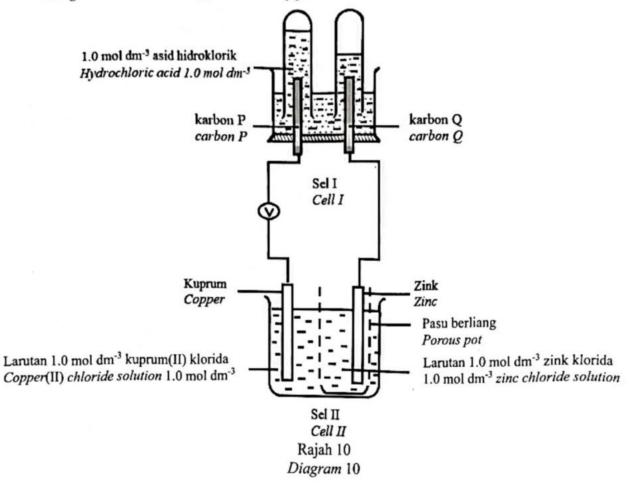
[10 markah/ marks]

0()			
9 (<i>a</i>)	[Dapat menyatakan definisi tindak balas redoks		5
	dengan betul]		
	Jawapan:		
	P1: Tindak balas pengoksidaan dan penurunan yang berlaku serentak// Oxidation and reduction reaction that occur simultaneously	1	
	[Dapat menentukan agen pengoksidaan bagi tindak balas dan menerangkan jawapan dengan betul] Contoh Jawapan:		
	P2: Ag ⁺ // AgNO ₃ // ion argentum// silver ion	1	
	P3 : Nilai $E^{\circ} Ag^{+}$ lebih positif daripada nilai $E^{\circ} Cu^{2+}$	1	
	E° value of Ag^+ is more positive than E° value of Cu^{2+}		
	P4 : Ag ⁺ ialah agen pengoksidaan yang lebih kuat berbanding Cu ²⁺	1	
	Ag ⁺ is stronger oxidising agent than Cu ²⁺		
	P5 : Ag ⁺ mempunyai kecenderungan yang lebih tinggi untuk menerima elektron untuk membentuk atom Ag// Ag ⁺ mengalami penurunan Ag ⁺ has greater tendency to receive electrons to	1	
	form silver atom// Ag ⁺ undergoes reduction		
<i>(b)</i>	[Dapat mengenalpasti terminal negatif sel kimia dan		-
	menjelaskan jawapan dengan betul]		5
	Contoh jawapan:		
	- P1: Mg/ Magnesium - P2: Nilai E° Mg lebih negatif daripada nilai E° Cu - E° value of Mg is more negative than E° value of Cu	1 1	

F5 Bab 1

	[Dapat mengira bacaan voltan dengan unit yang betul]		
	Jawapan:		
	$E^{\circ}_{sel} = (0.34) - (-2.38) V// 2.72 V$	1	
	[Dapat menulis notasi sel untuk tindak balas sel kimia dengan betul]		
	- Kedudukan anod dan katod yang betul - Sempadan fasa dan titian garam ditunjukkan Jawapan:	1 1	
	$ \begin{array}{l} Mg(p) \mid Mg^{2+}(ak) \mid \mid Cu^{2+}(ak) \mid Cu(p) \\ Mg(s) \mid Mg^{2+}(aq) \mid \mid Cu^{2+}(aq) \mid Cu(s) \end{array} $		
(c)	[Dapat mencadangkan logam P dan logam Q dan menerangkan mengapa terdapat perbezaan dalam		10
	pemerhatian dengan betul] Contoh jawapan:		
	Conton jawapan.		
	P1: Logam P : Zn/Mg/Al (mana-mana logam yang lebih elektropositif daripada Fe) Metal P : Zn/Mg/Al (<i>any suitable metals more</i>	1	
	electropositive than Fe) P2 : Logam Q : Cu/Ag (mana-mana logam yang kurang elektropositif daripada Fe) Metal Q : Cu/Ag (any suitable metals less electropositive than Fe)	1	
	P3: Logam P lebih elektropositif daripada Fe Metal P is more electropositive than Fe	1	
	P4: Logam Q kurang elektropositif daripada Fe Metal Q is less electropositive than Fe	1	
	P5 : Tiada Fe ²⁺ // Mg ²⁺ hadir// Pengaratan tidak berlaku No Fe ²⁺ // Mg ²⁺ present/Rusting does not occur	1	
	P6 : Logam P dioksidakan// Metal P is oxidised	1	
	P7: Mg $\rightarrow$ Mg ²⁺ + 2e	1	
	P8 : Fe ²⁺ hadir// Pengaratan berlaku//	1	
	Fe ²⁺ present// Rusting occurs		
	P9 : Besi dioksidakan// Iron is oxidized	1	
	P10: Fe $\rightarrow$ Fe ²⁺ + 2e	1	
	Jumlah	1	0
	Juillan	2	0

10 Rajah 10 menunjukkan susunan radas Sel I dan Sel II. Diagram 10 shows the apparatus set-up for Cell I and Cell II.

Jadual 10 menunjukkan nilai keupayaan elektrod piawai bagi beberapa tindak balas sel setengah.

Table 10 shows the standard electrode potential values for some half-cell reactions.

E ⁰ / V (298 K)
-0.76
0.00
+0.34
+0.40
+1.36

Berdasarkan maklumat di dalam Rajah 10 dan Jadual 10, Based on the informations in Diagram 10 and Table 10,

(a) dalam Sel I,

in Cell 1,

(i) nyatakan perubahan tenaga yang berlaku.

Kenal pasti elektrod yang bertindak sebagai anod dan berikan sebab bagi jawapan anda.

state the changes of energy that occur.

Identify the electrode that acts as the anode and give reason for your answer.

[3 markah] [3 marks]

 (ii) tuliskan setengah persamaan di anod dan katod. Terangkan perbezaan pemerhatian di anod dan katod. write the half equations at anode and cathode. Explain the differences in the observations at anode and cathode.

[10 markah] [10 marks]

- (b) dalam Sel II, in Cell II,
  - (i) nyatakan fungsi pasu berliang. state the function of the porous pot.
  - (ii) tuliskan notasi sel dan hitungkan voltan sel, E⁰ sel bagi sel kimia ini.
     write the cell notation and calculate the cell voltage, E⁰ cell for this chemical cell.
  - (iii) ramalkan nilai voltan sel jika kepingan zink digantikan dengan pita magnesium. Terangkan jawapan anda.
     Tuliskan persamaan ion keseluruhan bagi sel ini.
     predict the value of the cell voltage if the zinc plate is replaced with a magnesium ribbon. Explain your answer.
     Write the overall ionic equation for this cell.

[7 markah] [7 marks]

10	(a)	(i)	1. Tenaga elektrik kepada tenag	ga kimia. //	1	1
			Electrical energy to chemica	al energy.		
			2. Karbon P. //		1	
			Carbon P			
			3. Karbon P disambung kepada Tindak balas pengoksidaan b	terminal positif Sel II //	1	
			Carbon P is connected to the		2	
			Oxidation reaction occurs at			_
		(ii)	1. Setengah persamaan di anod Half equation at anode:	$: 2Cl^{-} \rightarrow Cl_2 + 2e$	1	1
			2. Setengah persamaan di katoo Half equation at cathode:	$d: 2H^+ + 2e \rightarrow H_2$	1	1
			3.			
			Anod / Anode	Katod / Cathode		
			Gelembung gas terhasil // Gas kuning-kehijauan terbebas // Gas berbau sengit	Gelembung gas tak berwarna terhasil Colourless gas bubbles	1+1	
			terbebas // Gas bubbles released // Greenish-yellow gas	released		
			released // Gas with a pungent smell is released			
			Ion klorida dan ion hidroksida bergerak/tertarik	Ion hidrogen bergerak / tertarik ke katod	1+1	
			ke anod Chloride ion and hydroxide ion move / are attracted to	Hydrogen ion move / are attracted to cathode		
			anode			
			Kepekatan ion klorida lebih	Hanya ion hidrogen hadir di	1+1	
			tinggi berbanding ion hidroksida. The concentration of	katod Only hydrogen ions are		
			chloride ion is higher than hydrogen ion	present at cathode		

		Ion klorida dinyahcas dengan membebaskan elektron membentuk molekul klorin.Ion hidrogen dinyahcas dengan menerima elektron membentuk molekul hidrogenChloride ions are discharged by releasing electrons to form chlorine moleculesHydrogen ions are discharged by accepting electrons to form hydrogen	1 + 1	8
(b)	(i)	Membenarkan ion-ion mengalir To allow the flow of ions	1	1
	(ii)	$Zn_{(p)}$ $Zn^{2+}_{(ak)}$ $Cu^{2+}_{(ak)}$ $Cu_{(p)}$		
		Elektrod dan elektrolit yang betul Correct electrode and electrolyte	1	
		1	2	
		1		
		Voltan sel, $E^{0}_{sel} = +0.34 - (-0.76)$ Sel voltage, $E^{0}_{cell} = +1.10 \text{ V}$	1	:
	(iii)	Voltan sel, $E^{0}_{sel} = +0.34 - (-2.38)$ Sel voltage, $E^{0}_{cell} = +2.72 V //$ Lebih besar daripada +1.10 V // Higher than +1.10 V	1	
		Semakin besar perbezaan nilai keupayaan elektrod di antara magnesium dan kuprum/pasangan logam, semakin besar nilai voltan // The larger the difference in value of electrode potential between magnesium and copper/pair of metals, the larger the voltage value	1	
		The voltage value	1	

Berikut adalah satu persamaan tindak balas redoks. (a) The following is an equation represents a redox reaction.

 $2AqNO_3 + Zn \longrightarrow Zn(NO_3)_2 + 2Aq$

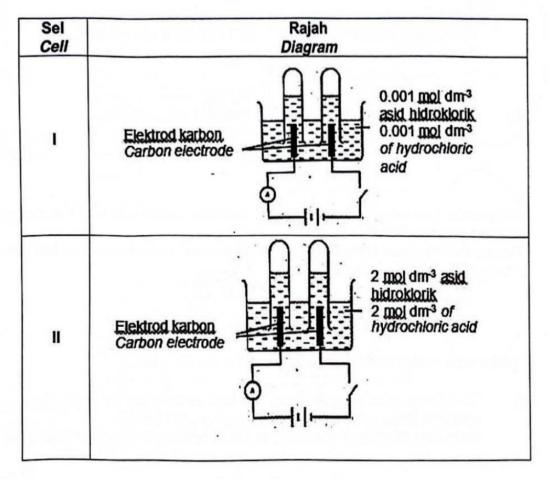
Nyatakan nama bahan yang bertindak sebagai agen pengoksidaan dan agen penurunan.

Terangkan jawapan anda dari segi perubahan nombor pengoksidaan. State the name of the substance that act as an oxidising agent and a reducing agent.

Explain your answer in terms of change in oxidation number.

[4 marks]

Rajah 10 menunjukkan susunan radas untuk menyiasat proses elektrolisis (b) dalam set I dan set II dengan menggunakan elektrod karbon. Diagram 10 shows the apparatus set up to investigate the electrolysis process in cell I and cell II by using carbon electrode for both cells.

Rajah/ Diagram 10

10

Jadual 10 menunjukkan nilai E⁰ bagi sel setengah elektrod piawai. *Table* 10 *shows* E⁰ *value for half standard potential electrode.*

$2H^+ + 2e \rightleftharpoons H_2$	E°= 0.00 V	
$O_2 + 2H_2O + 4e \rightleftharpoons 4OH^2$	E°= +0.40 V	
Cl ₂ + 2e ≠ 2Cl ⁻	E°= +1.36 V	

Jadual/ Table 10

(i) Berdasarkan sel I, nyatakan nama hasil yang terbentuk di katod dan anod. Based on cell I diagram, state the name of the product formed at the cathode and anode.

[2 marks]

(ii) Hasil yang dikumpul pada anod dalam set I dan set II adalah berbeza. Terangkan jawapan anda berdasarkan pemilihan nyahcas ion. The product collected at anode in cell I and cell II are different. Explain your answer in terms of selective discharge of ion.

[6 marks]

(iii) Tulis setengah persamaan di anod bagi sel I dan sel II. Write the half equations at the anode for cell I and cell II.

[2 marks]

(c) Penghasilan besi dalam industri melalui tindak balas antara bijih besi dan arang kok seperti persamaan kimia di bawah. The production of iron in industry through the reaction between iron ore and coke is

2Fe₂O₃ + 3C --- 4Fe + 3CO₂

[Jisim atom relatif / relative atomic mass : O = 16 ; Fe = 56]

shown in chemical equation below.

(i) Tentukan nombor pengoksidaan bagi besi dalam sebatian Fe₂O₃ dan nyatakan nama sebatian itu mengikut penamaan IUPAC. Determine the oxidation number of iron in compound Fe₂O₃ and state the name of the compound according to the IUPAC nomenclature.

[2 marks]

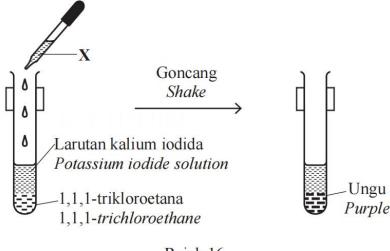
(ii) Kilang tersebut mampu memproses 320 kg bijih besi sehari dengan menggunakan karbon yang berlebihan. Hitung jisim besi yang dihasilkan dalam sehari.

The factory is able to process 320 kg ore a day by using excess carbon. Calculate the mass of the iron produced in a day.

[4 marks]

11 Rajah 16 menunjukkan susunan radas untuk mengkaji penyesaran halogen daripada larutan halidanya oleh halogen X.

Diagram 16 shows an apparatus set-up to investigate the displacement of halogen from its halide solution by halogen X.

Rajah 16 *Diagram* 16

(a) Apakah maksud tindak balas redoks? What is the meaning of redox reaction?

[1 markah / mark]

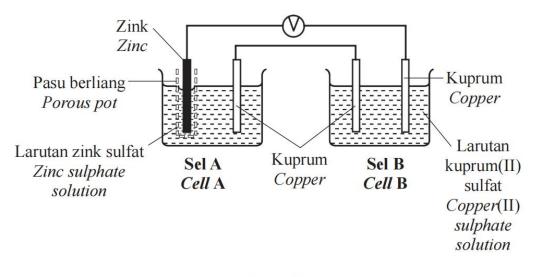
(b) (i) Cadangkan satu nama bagi halogen X. Suggest a name for halogen X.

[1 markah / marks]

- (ii) Tuliskan persamaan setengah pengoksidaan dan penurunan bagi proses yang berlaku.
   Write the half equation for the oxidation and reduction process that has occurs.
   [2 markah / marks]
- (iii) Namakan hasil tindak balas dan huraikan ujian kimia untuk mengesahkan hasil tindak balas tersebut.
   Name the product of the reaction and describe the chemical test to confirm the product of the reactions.

[4 markah / marks]

(c) Rajah 17 menunjukkan susunan radas sel A dan sel B.
 Diagram 17 shows the apparatus set-up for cell A and cell B.

 Bandingkan sel A dan sel B dari segi hasil yang terbentuk dan pemerhatian pada anod. Tuliskan setengah persamaan pada anod.
 Compare cell A and cell B in terms of product formed and observation at anode. Write half equation at anode.

[6 markah / marks]

(ii) Rumah Aminah terletak di kawasan persisiran pantai. Dia menghadapi masalah apabila kunci besi rumahnya sering perlu diganti kerana pengaratan berlaku dengan cepat di kawasan tersebut. Sebagai rakan Aminah, cadangkan satu cara bagi menyelesaikan masalah tersebut dengan menggunakan konsep elektrolisis.

Aminah's house is located at seaside. She has a problem when her iron key always needed to be replaced due to rusting that occur faster at that area. As Aminah's friend, suggest a way to solve the problem by using electrolysis concept.

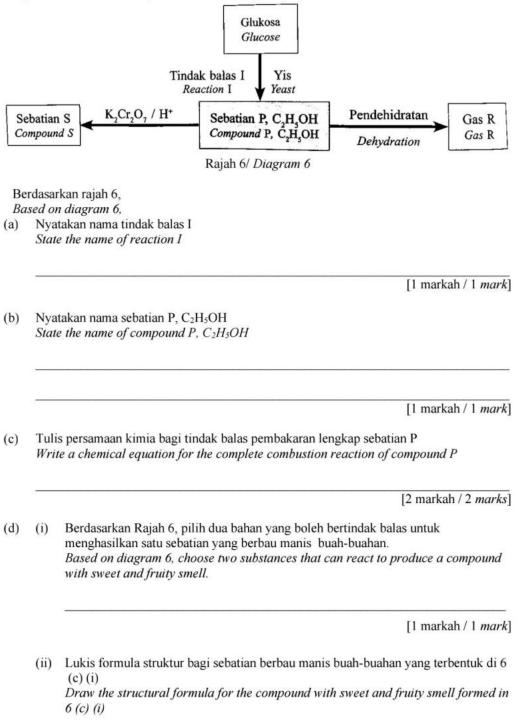
[6 markah / marks]

No. soalan			Jawapan							
11	(a)		tindak balas penu							
	(b)	(i)	Bromin // klorin Bromine / chlorine	)		1				
		(ii)	Half equation of o	Persamaan setengah pengoksidaan Half equation of oxidation $2I^2 \rightarrow I_2 + 2e$						
	Persamaan setengah penurunan Half equation of reduction $Br_2 + 2e \rightarrow 2Br^{-}$ // $Cl_2 + 2e \rightarrow 2Cl^{-}$									
		(iii)	1) Hasil tinda	1						
			Product 2) Tuang 2cn tabung uji. Pour 2cm ³	1						
				eberapa titis larutan ka drops of starch solutio	-	1				
			Warna biru	rra biru tua terhasil rk blue colour is formed						
	(c)	(i)	Sel <i>Cell</i> Hasil <i>Product</i> Pemerhatian <i>Observation</i> Setengah persamaan <i>Half equation</i>	A lon Zn^{2+} Zn^{2+} ion Zink menjadi lebih nipis. Zinc becomes thinner. Zn $\rightarrow Zn^{2+} + 2e$	B lon Cu^{2+} Cu^{2+} ion Kuprum menjadi lebih nipis. Copper becomes thinner. $Cu \rightarrow Cu^{2+} + 2e$	1+1 1+1 1+1				

	(ii)	1	Bersihkan elektrod kuprum dan kunci besi dengan	1
	(")	1.		1
			kertas pasir.	
			Clean the copper electrode and iron key with sand	
			paper.	
		2.	Tuangkan 500cm ³ larutan kuprum(II) sulfat	1
			1.0 mol dm ⁻³ ke dalam bikar.	
			<i>Pour</i> 500cm ³ of 1.0mldm ⁻³ copper (II) sulphate	
			solution into a beaker.	
		3.	Jadikan elektrod kuprum sebagai anod manakala	1
			kunci besi sebagai katod.	
			Copper electrode as anode while iron key as cathode.	
		4.	Rendamkan elektrod kuprum dan kunci besi ke dalam	
			larutan kuprum(II)sulfat.	1
			Immerse the copper electrode and iron key into the	
			copper(II) sulphate solution.	
		5	Sambungkan elektrod kuprum dengan kunci besi	
		0.	kepada bateri dengan menggunakan wayar	1
			penyambung.	
			Connect copper electrodes and iron key to batteries	
			by using connecting wire.	
		6		
		0.	Putarkan kunci besi perlahan-lahan dengan arus	1
			yang rendah selama 1 jam.	1
			Rotate the iron key slowly with low current for an	
			hour.	

F5 Bab 2

6 Rajah 6 menunjukkan satu siri tindakbalas melibatkan sebatian P, C₂H₅OH *Diagram 6 shows a series of reactions involving compound P, C*₂H₅OH

(e) Jadual 6 menunjukkan pemerhatian apabila gas R dan gas etana dialirkan ke dalam dua tabung uji berisi air bromin secara berasingan Table 6 shows the observations when gas R and ethane gas are delivered into two test

tubes filled with bromine water separately.	tubes	filled with	bromine	water se	eparately	

Gas	Pemerhatian
Gas	Observation
R	Warna perang air bromin menjadi tidak berwarna Brown colour of bromine water turns colourless
Etana	Warna perang air bromin kekal tidak berubah
<i>Ethane</i>	Brown colour of bromine water remain unchanged

Jadual 6 / Table 6

Terangkan perbezaan pemerhatian dalam Jadual 6 Explain the differences in the observation in Table 6

[3 markah / 3 marks]

Soalan	Rubrik	Sub markah	Jumlah markah
6 (a)	Penapaian Fermentation	1	1
(b)	Etanol Ethanol	1	1
(c)	P1 : formula bahan dan hasil betul P2 : Persamaan seimbang	1	2
	$C_2H_5OH + 3O_2 \rightarrow 2CO_2 + 3H_2O$		
(d) (i)	Etanol dan asid etanoik//P dan S// C ₂ H ₅ OH dan CH3COOH	1	1
(d) (ii)	$\begin{array}{ccccccccc} H & O & H & H \\ H & H & H & H \\ H & C & -C & -O & -C & -C & -H \\ H & H & H & H \end{array}$	1	2
(e)	- Gas R bertindakbalas dengan air bromin manakala gas etana tidak bertindakbalas dengan air bromin - Sebatian R mempunyai ikatan ganda dua antara dua antara atom //sebatian R merupakan hidrokarbon tak tepu - Etana mempunyai ikatan tunggal antara atom karbon // Etana merupakan hidrokarbon tepu	1	3
		Jumlah	9

6. Rajah 6 menunjukkan penukaran bagi beberapa sebatian organik. *Diagram 6 shows the conversions of several organic compounds.*

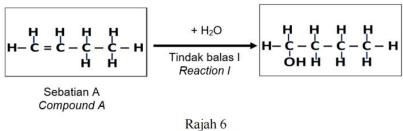

Diagram 6

Berdasarkan rajah,

Based on diagram,

(a) Sebatian A mempunyai tiga isomer. Lukis satu isomer bagi sebatian A selain struktur di atas. Namakan isomer tersebut. Compound A has three isomers. Draw one of the isomer other than above structural.

Compound A has three isomers. Draw one of the isomer other than above structural. Name the isomer.

												[2markah] [2 marks]	
(b)	(i)	Na	maka	an tindak	balas l								
		No	ime th	ne reacti	on I.								
								 				[1markah] [<i>mark</i>]	
	(ii)			keadaan anditions					balas	l berlak	u?		
								 				[1markah] [<i>1mark</i>]	
	(iii) Tuliskan persamaan kimia bagi pembakar Write the chemical equation for combustion												
								 				[2marka [2 mar	
		(c)										sebatian B. ompound B?	
												[3marka	ah]

[3 marks]

6	(a)	$\begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	1
		But-2-ena	1
	(b)(iI	Penghidratan/penambahan air	1
	(c)(i)	300°C 600 atm	1
	(c)(i)	C₄H9OH + 6O2→4CO2 +5H20 Formula kimia yang betul bagi bahan tindak balas dan hasil tindak balas Seimbang	1
	(e)	Masukkan 1 cm ³ cecair sebatian A dan B ke dalam tabung uji. 2-3 titis larutan kalium manganate(VII) dimasukkan kedalam 2 tabung uji masing2 Larutan perang akan menjadi tak berwarna	1 1 1
		Total	9

6 Jadual 6 menunjukkan formula struktur bagi sebatian A, B dan C Table 6 shows the structural formula of compounds A, B and C

Sebatian <i>Compound</i>	А	В	С
Formula struktur <i>Structural formula</i>	H H H H-C=C-C-H H	Н Н Н H—С—С—С—ОН H Н Н	Н Н О H—С—С—С—ОН Н Н

(a) Nyatakan formula am bagi sebatian C State a general formula for compound C

.....

.....

[1 markah / 1 mark]

- (c) 6.0 dm³ sebatian A terbakar dengan lengkap pada suhu bilik untuk menghasilkan gas karbon dioksida, dan air.
   6.0 dm³ of compound A undergoes complete combustion at room conditions to form carbon dioxide, CO₂ and water.
  - (i) Tuliskan persamaan kimia seimbang bagi tindak balas ini. Write a balanced equation for the reaction

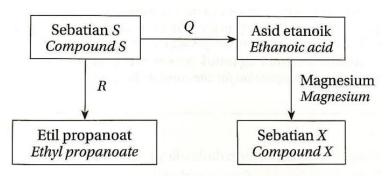
[2 markah / 2 marks]

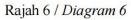
(ii) Hitung bilangan mol gas karbon dioksida yang terbebas Calculate the number of mol carbon dioxide gas released

[2 markah / 2 marks]

(d) Rajah 6 menunjukkan sebatian S dan asid etanoik merupakan ahli dalam siri homolog yang berlainan

Diagram 6 shows compound S and ethanoic acid are members of different homologous series

(i) Namakan kumpulan berfungsi bagi sebatian S Name the functional group of compound S

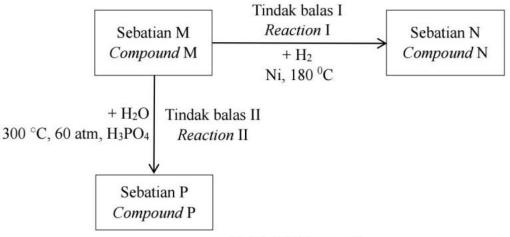
[1 markah / 1 mark]

(iii) Huraikan satu ujian kimia untuk membezakan antara sebatian S dan asid etanoik. Describe the chemical test to differentiate between compound S and ethanoic acid.

[3 markah / 3 marks]

		1			mans
6	(a)	(i)	$C_nH_{2n+1}COOH$; n=0, 1, 2, 3 // $C_nH_{2n+1}COOH$	1	1
	(c)	(i)	$C_3H_6 + 9/2 O_2 \rightarrow 3CO_2 + 3H_2O$		
			1. Hasil dan bahan yang betul	1	
			2. Persamaan seimbang	1	2
		(ii)	1.bilangan mol $C_3H_6 = 6/24 / 0.25$	1	
			2. 1 mol C ₃ H ₆ menghasilkan 3 mol CO ₂	1	2
	(d)	(i)	hidroksil	1	1
		(iv)	Masukkan serbuk znink/kalsium karbonat ke dalam tabung uji A yang mengandungi sebatian S dan tabung uji B mengandungi asid etanoik.	1	3
			Gelembung gas terbebas menunjukkan asid etanoik hadir.	1	
			Tiada perubahan/ tiada gelembung gas menunjukkan sebatian S/etanol hadir.	1	

7 Rajah 5 menunjukkan satu siri tindak balas kimia bagi sebatian M. Sebatian M ialah hidrokarbon tak tepu yang mempunyai empat atom karbon. Diagram 5 shows a chemical reaction for compound M. Compound M is an unsaturated hydrocarbon with four carbon atoms.

Rajah 5 / Diagram 5

(a) Apakah yang dimaksudkan dengan hidrokarbon? What is meant by hydrocarbon?

[1 markah/ mark]

- (b) Berdasarkan Rajah 5, Based on Diagram 5,
  - (i) Isomer ialah molekul yang mempunyai formula molekul yang sama tetapi formula struktur yang berbeza. Lukiskan satu isomer bagi sebatian M. Isomers are molecules that has the same molecular formula but different structural formula. Draw one isomer for compound M.

[1 markah/ mark]

(ii) Kenal pasti Tindak balas I, Tindak balas II dan sebatian P Identify Reaction I, Reaction II and compound P.

Tindak balas I	:
Reaction I	
Tindak balas II	:
Reaction II	
Sebatian P	
Compound P	

[3 markah/ marks]

(c) Pembakaran sebatian M dan sebatian N menghasilkan kejelagaan yang berbeza. Jelaskan pernyataan ini dan sertakan bukti melalui pengiraan peratus jisim karbon per molekul bagi sebatian M dan sebatian N masing-masing. [Jisim atom relatif: H=1, C=12, O=16]

The combustion of compound M and compound N produce different amount of soot. Explain this statement by calculating the percentage of carbon by mass per molecule in each compound M and compound N respectively. [Relative atomic mass : H=1, C=12, O=16]

[3 markah/ marks]

(d) Kedua-dua sebatian P dan sebatian M boleh digunakan sebagai bahan api. Penggunaan sebatian yang manakah yang lebih mesra alam sekitar. Terangkan jawapan anda.

Both compounds P and M can be used as fuel. Which of the compounds used, is more environmentally friendly. Explain your answer.

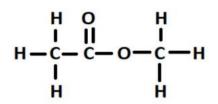
.....

[2 markah/ marks]

7	(a)		[Dapat menyatakan maksud hidrokarbon dengan betul]		1
			<u>Contoh jawapan</u> : Sebatian organik yang mengandungi hidrogen dan karbon sahaja // organic compounds containing only hydrogen and carbon	1	
	(b)	(i)	[Dapat melukis satu isomer bagi sebatian M dengan		1
			betul]		
			Н		
			$\frac{\text{Contoh jawapan:}}{H - C - H}$		
			$\begin{array}{c ccccccccc} H & H & H & H & H \\ H & & I & I & I & H \\ H & & C = C - C - C - H & H - C = C - C - H \end{array} $	1	
			Н Н Н Н Н І І І // H-C-C=C-C-H		

	(ii)	[Dapat mengenalpasti Tindak balas I, Tindak balas II dan sebatian P dengan betul]		3
		Contoh jawapan:		
		Tindak balas I : Penghidrogenan	1	
		Reaction I : Hydrogenation		
		Tindak balas II : Penghidratan	1	
		Reaction II : Hydration	1000	
		Sebatian P : Butanol	1	
 		Compound P :		
(c)		[Dapat menjelaskan pernyataan dan membuktikan		3
		melalui pengiraan peratus jisim karbon per molekul		
		bagi sebatian M dan sebatian N dengan betul]		
		Contoh jawanan		
		<u>Contoh jawapan</u> : Peratus jisim karbon atom per molekul Sebatian M//	1	
		Percentage mass of carbon atom per molecule for	1	
		Compound M		
		$\frac{4X12}{4X12+8X1}X\ 100\ //\ 85.7\ \%$		
		Peratus jisim karbon atom per molekul bagi Sebatian N//	1	
		Percentage mass of carbon atom per molecule for	1	
		Compound N		
		$\frac{4X12}{4X12+10X1}X\ 100\ //\ 82.8\ \%$		
		Peratus jisim karbon atom per molekul bagi Sebatian M	1	
		lebih tinggi daripada Sebatian N//		
		Percentage mass of carbon atom per molecule for		
		compound M is higher than compound N.		
(d)		[Dapat menyatakan penggunaan sebatian yang lebih		2
		mesra alam sekitar dengan betul]		
		Jawapan:		
		P	1	
		[Dapat menerangkan jawapan dengan betul]		
		Contoh jawapan:		
		Tiada jelaga yang terhasil//No soot produced	1	
		Jumlah / Total		10

7. Rajah 7.1 menunjukkan formula strukrur bagi satu sebatian karbon Z. *Diagram 7.1 shows the structural formula for a carbon compound Z.*

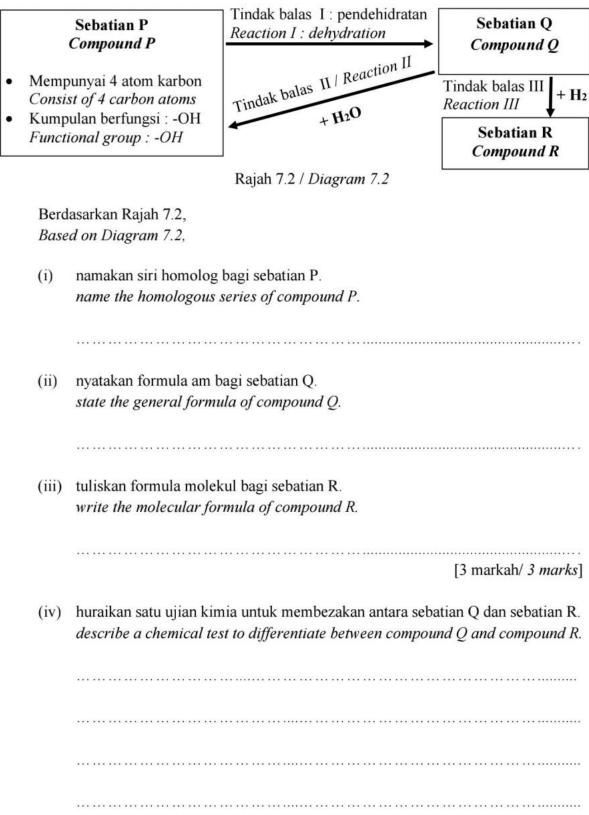

Rajah 7.1 / Diagram 7.1

(a) (i) Nyatakan maksud sebatian karbon. *State the meaning of carbon compound*. [1 markah/ *1 mark*]
(ii) Nyatakan kumpulan berfungsi bagi sebatian karbon Z. *State the functional group of carbon compound Z*. [1 markah/ *1 mark*]
(iii) Sebatian Z boleh dihasilkan melalui tindak balas antara asid karboksilik X dan alkohol Y. Tuliskan persamaan kimia bagi tindak balas ini. *Compound Z can be produced by the reaction between carboxylic acid X and alcohol Y. Write the chemical equation for the reaction*.

[2 markah/ 2 marks]

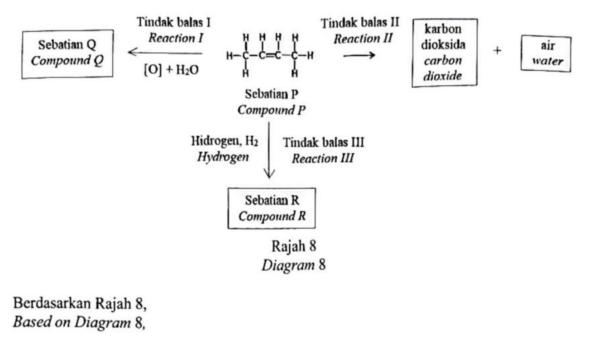
(b) Rajah 7.2 menunjukkan satu carta alir bagi tindak balas kimia yang berlaku di antara ahli-ahli siri homolog dan ciri-ciri bagi sebatian P. Diagram 7.2 shows a flow chart for the chemical reactions that occur between members of the homologous series and the characteristics of compound P.

[3 markah/ 3 marks]

7	(a)	(i)	Sebatian yang mengandungi karbon sebagai unsur juzuknya <i>Compounds that contain carbon as their constituent</i> <i>element</i>	1	3	1
		(ii)	Karboksilat carboxylate	1	2	1
		(iii)	- CH₃COOH + CH₃OH → CH₃COOCH₃ + H₂O 1. Formula kimia bahan tindak balas yang betul <i>Correct chemical formula of reactants</i>	1	2	2
			Formula kimia hasil tindak balas yang betul Correct chemical formula of products	1		
	(b)	(i)	Alkohol // alcohol	1		2
	(b)	(ii)	C_nH_{2n}	1		3
	(b)	(iii)	C ₄ H ₁₀	1		
			- manganat (VII) berasid ke dalam tabung mengandungi sebatian Q dan sebatian R sec berasingan 2. Sebatian Q melunturkan warna perang bromin/warna ungu larutan kalium manga (VII) berasid . 3. Sebatian R tidak melunturkan warna perang bromin/warna ungu larutan kalium manga (VII) berasid 1. Add 2 cm³ of bromine water/acidif potassium manganat (VII) solution into a tube contain compound Q and compound R 2. Compound Q decolourised brown of brom waterwards, colour of acidified potassi	ara air 1 nat 1 air 1 nat 1 fied test ine		
			waterpurple colour of acidified potassi manganat (VII) solution 3. Compound R does not decolourised brown bromine water /purple colour of acidif potassium manganat (VII) solution	of		
		1	JUMLAH			10

8 Rajah 8 menunjukkan carta alir bagi tindak balas melibatkan sebatian P. Diagram 8 shows the flow chart for the reactions involving compound P.

 (a) (i) nyatakan nama bagi sebatian P. state the name of the compound P.
 (ii) Namakan satu reagen yang boleh digunakan dalam Tindak balas I. Name one reagent that can be used in the Reaction I.

> [1 markah] [1 *mark*]

[1 markah] [1 mark] (b) Dalam Tindak balas II, 14 g sebatian P terbakar lengkap dalam udara menghasilkan gas karbon dioksida dan air. Persamaan kimia tindak balas adalah seperti berikut: In Reaction II, 14 g of compound P is burnt completely in air to produce carbon dioxide and water. The chemical equation for the reaction is as below:

 $C_4H_8 + 6O_2 \rightarrow 4CO_2 + 4H_2O$

Hitung isi padu gas karbon dioksida yang terbebas dalam tindak balas ini pada suhu bilik.

Calculate the volume of carbon dioxide gas released in this reaction at room temperature.

[Jisim atom relatif : H = 1, C = 12, O = 16]

[Isi padu molar bagi gas pada suhu bilik = 24 dm³ mol⁻¹]

[Relative atomic mass : H = 1, C = 12, O = 16]

[Molar volume of gas at room temperature = $24 \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1}$]

[3 markah] [3 marks]

(c)	Sebatian P mengalami Tindak balas III untuk menghasilkan sebatian R. Banding dan bezakan sebatian P dan sebatian R. Compound P undergoes Reaction III to form compound R. Compare and contrast compounds P and R.
	Persamaan : Similarity :
	Perbezaan : Difference :
	[2 markah] [2 marks]
(d)	Huraikan secara ringkas bagaimana sebatian P dan sebatian R dapat dikenalpasti dalam makmal. Describe briefly how compounds P and R can be identified in the laboratory.

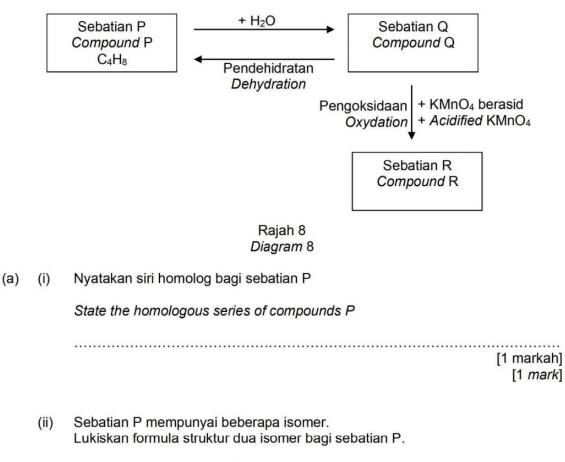
[3 markah] [3 marks]

:	(a)	(i)	Butena // but-2-ena	1	1
	(a)	0	Butene // but-2-ene	'	
		(ii)	Larutan kalium manganate(VII) berrasid // Larutan kalium	1	
		(")	dikromat(VI) berasid	'	· · ·
			Acidified potassium manganate(VII)solution // Acidified		
	(b)		$\frac{\text{potassium dichromate(VI) solution}}{\text{Bil mol P} = \underline{14} = 0.25 \text{ mol}}$		3
	(0)			1	3
			Mole of P 56		
			1 mol P menghasilkan 4 mol CO2	1	1.1.1
			1 mol P forms 4 mol CO ₂	•	
			0.25 mol P menghasilkan 1 mol CO ₂		
			0.25 mol P forms 1 mol CO ₂		
			Isi padu $CO_2 = 1 \times 24 = 24 \text{ dm}^3$	1	
			<i>Volume of</i> $CO_2 = 1 \times 24 = 24 \text{ dm}^3$		
	(c)		Persamaan:	1	2
	l`´	1	Similarity:	1	
			Kedua-dua adalah sebatian hidrokarbon //	1 1 1 1 L	
			Both are hydrocarbons //	.	
			Kedua-dua mempunyai 4 atom karbon //		
			Both contain 4 carbon atoms //	1.11	
		1.1	Perbezaan:	01011	
			Difference:	1	
			P ialah sebatian hidrokarbon tak tepu manakala R adalah	1.6	
			sebatian hidrokarbon tepu //	2010	
			P is an unsaturated hydrocarbon whereas R is saturated		
		1	hydrocarbon //		
			Sebatian P mengandungi ikatan kovalen ganda dua antara		
			atom karbon manakala sebatian R mengandungi ikatan		
			kovalen tunggal antara atom karbon //		
			Compound P contains double covalent bond between carbon		
			atoms whereas compound R contains single covalent bond		
			between carbon atoms //		
			Sebatian P melunturkan warna perang air bromin manakala		
			tiada perubahan kepada sebatian R //		
			Compound P decolourises brown bromine water whereas no		
			changes for compound R //		

		Total	10
	solution whereas no changes for compound R	Tetal	14
	the purple colour of acidified potassium manganate(VII)		
	no changes for compound R // Compound P decolourises		
	Compound P decolourises brown bromine water whereas		
	kepada sebatian R.		
	berasid kepada tak berwarna manakala tiada perubahan		
	menukarkan warna ungu larutan kalium manganat(VII)		
	tiada perubahan kepada sebatian R. // Sebatian P		
	3. Sebatian P melunturkan warna perang air bromin manakala	1	
	manganate(VII) solution into both test tubes and shake.		
	Add 3 drops of bromine water / acidified potassium		
	goncangkan.		
	manganat(VII) berasid ke dalam kedua-dua tabung uji dan		
	2. Tambahkan 3 titis air bromin / larutan kalium	1	
	different test tubes.		
	Pour 2 cm ³ of compound P and compound R into two		
(4)	tabung uji berlainan.		-
 (d)	1. Tuangkan 2 cm ³ sebatian P dan sebatian R ke dalam dua	1	-
	Combustion of compound P produces more soot compared to compound R.		
	berbanding sebatian R. //		
	Pembakaran sebatian P menghasilkan lebih banyak jelaga		
	Development and the Development of the 11 to 11 to 11 to 11		
	compound R //		
	dichromate(VI) solution to green whereas no changes for		
	Compound P turns the orange colour of acidified potassium		
	kepada sebatian R //		
	dikromat(VI) berasid kepada hijau manakala tiada perubahan		
	Sebatian P menukarkan warna jingga larutan kalium		
	compound K/		
	compound R //		
	Compound P decolourises purple colour of acidified potassium manganate(VII) solution whereas no changes for		
	sebatian R //		
	manganat(VII) berasid manakala tiada perubahan kepada		
	Sebatian P melunturkan warna ungu larutan kalium		

8. Rajah 8 menunjukkan carta alir bagi tindak balas melibatkan sebatian karbon.

Diagram 8 shows a flow chart for reactions involving carbon compounds.

Compound P has several isomers. Draw the structural formulas of the two isomers of compound P.

> [2 markah] [2 marks]

(b) (i) Sebatian Q ditukarkan kepada sebatian P melalui tindak balas pendehidratan. Lukiskan gambarajah berlabel radas yang digunakan dalam tindak balas tersebut.

> Compound Q is converted to compound P through a dehydration reaction. Draw a labeled diagram of the apparatus used in the reaction.

> > [2 markah] [2 marks]

(ii) Tuliskan persamaan kimia bagi tindak balas pendehidratan yang ditunjukkan dalam Rajah 8.

Write the chemical equation for the dehydration reaction shown in Diagram 8.

[2 markah] [2 *marks*]

(c) Sebatian Q dan sebatian R merupakan cecair yang tak berwarna dan sukar untuk dibezakan. Huraikan bagaimana anda dapat bezakan antara sebatian Q dan sebatian R berdasarkan sifat kimia kedua-dua bahan tersebut.

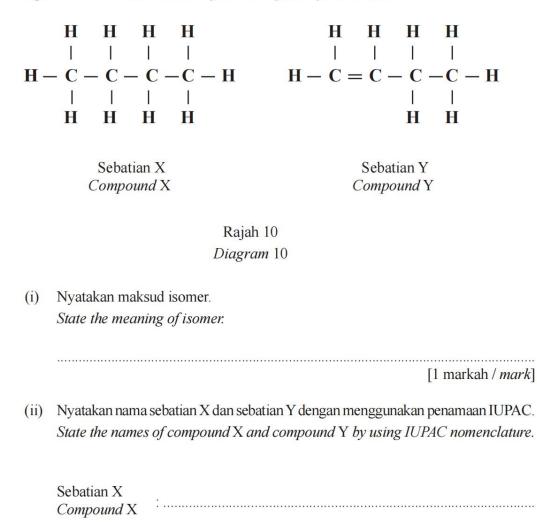
Compound Q and compound R are colorless liquids and are difficult to distinguish. Describe how you can differentiate between compound Q and compound R based on the chemical properties of the two substances.

[3 markah] [3 *marka*h]

-	1.01.0		<u> </u>	1	I
8.	(a)	(i)	P : Alkena	1	
			Q: Alkohol	1	
				1997 C.	
		(ii)	Kumpulan karboksil	1	
		(11)	Kumpulan karboksil	1	
	2.05 (143)				
	(b)	(i)			
			Kapas direndam alkohol		
			Panas Panas		
			Heat Etena		
			)// 議 (		
			Air		
			Radas berfungsi	1	
			Label	1	
				-	
		(ii)	$C_2H_5OH \rightarrow C_2H_4 + H_2O$		
				1	
			Bahan dan hasil yang betul	1	
			Persamaan seimbang	1	
	(c)		I. Tambahkan 3 g kalsium karbonat ke dalam 5 cm ³ sebatian Q	1	
			dan R		
			II. Pembuakan berlaku//gas terbebas dalam sebatian R	1	
				1	
			III. Tiada sebarang perubahan berlaku dalam sebatian Q	1	
					10

nen 14

8 (a) Rajah 10 menunjukkan formula struktur bagi dua hidrokarbon.
 Diagram 10 *shows the structural formulae of two hydrocarbons.*

Sebatian Y	
Compound Y	

[2 markah / marks]

(iii) Lukis formula struktur untuk satu lagi isomer sebatian X.
 Draw the structural formula for another isomer of compound X.

[1 markah / mark]

(b) (i) Hidrokarbon X dan Y menghasilkan jelaga apabila terbakar.

Bandingkan kejelagaan nyalaan semasa pembakaran hidrokarbon X dan Y dalam keadaan gas oksigen berlebihan.

Hydrocarbon X and Y produce soot when burnt.

Compare the sootiness of the flame during combustion of hydrocarbon X *and* Y *in excess of oxygen gas.*

[1 markah / mark]

(ii) Terangkan mengapa terdapat perbezaan kejelagaan hidrokarbon X dan Y?
[Jisim atom relatif: C = 12, H = 1]
Explain why there is a difference in the sootiness of the flame of hydrocarbon X dan hydrocarbon Y?
[Relative atomic mass: C = 12, H = 1]

[2 markah / marks]

(c) Pengusaha sebuah kilang gula-gula ingin mengeluarkan gula-gula berperisa pir. Seorang ahli kimia di kilang tersebut diarahkan untuk menyediakan satu sampel ester dengan perisa pir melalui tindak balas pengesteran antara alkohol Q dengan sebatian R. Rajah 11 menunjukkan langkah penyediaan sampel ester tersebut di dalam makmal.

The owner of a candy factory wants to manufacture pear-flavoured candies. A chemist in the factory is instructed to prepare a sample of ester with pear flavour through the esterification reaction between alcohol Q dan compound R. Diagram 11 shows the steps of preparation for the sample of the ester in the laboratory.

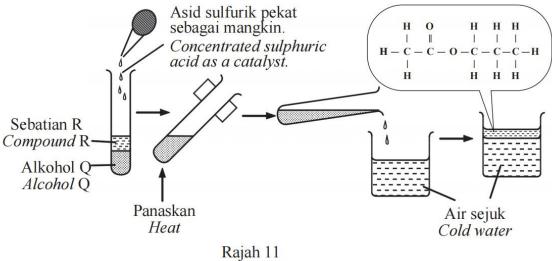

Diagram 11

Berdasarkan Rajah 11, Based on the Diagram 11,

(i) Tulis satu persamaan kimia bagi tindak balas pengesteran antara alkohol Q dengan sebatian R.

Write a chemical equation for the esterification reaction between alcohol Q *and compound* R.

.....

[1 markah / mark]

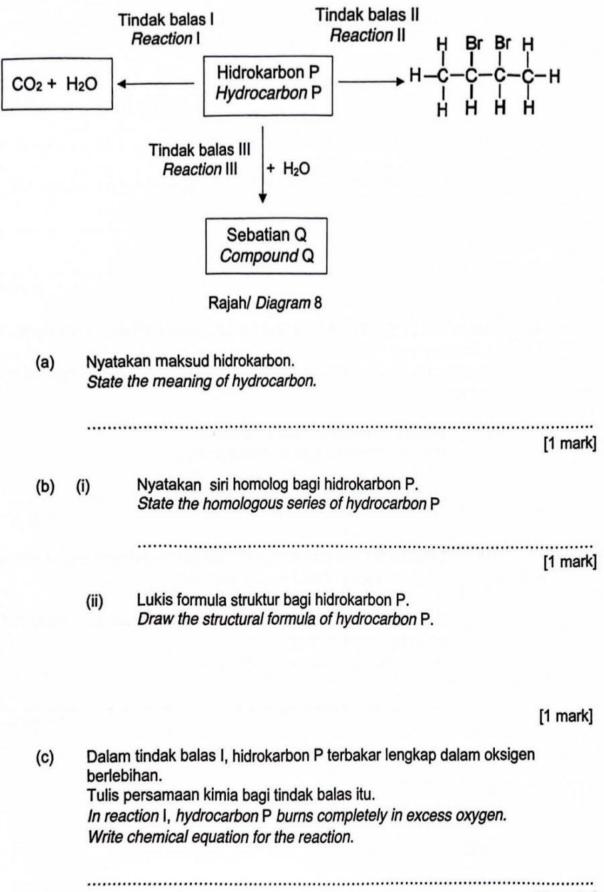
 (ii) Wajarkan penggunaan ester dalam gula-gula dan berikan satu sebab. Justify the usage of ester in candy and give one reason.

[2 markah / *marks*]

	0.000				0.01
8	(a)	(i)	Molekul-molekul yang mempunyai formula	molekul yang	1
			sama tetapi formula struktur yang berbeza.		
			Molecules that have the same molecular fo	rmula but different	
			structural formulae.		
		(ii)	Sebatian X		1
			Compound X: butana // butane		
					1
			Sebatian Y		
		(:::)	Compound Y: but-1-ena // but-1-ene		4
		(iii)	н		1
			H-C-H H H		
			- <u>-</u> <u>-</u>		
			H-C-C-C-H		
	ннн				
	(b)	(i)	Hidrokarbon Y menghasilkan nyalaan lebih	berjelaga	1
			berbanding dengan hidrokarbon X		
			Hydrocarbon Y produce flame with more so	ot compare to	
			hydrocarbon X		
		(ii)			
			Sebatian X Sebatian Y		
			Compound X Compound		
			$\%C = \frac{(12x4)}{(12x4+1x10)} X100\% \qquad \%C = \frac{(12x4)}{(12x4+1x10)} X100\%$	$\frac{(4)}{(1x8)}X100\%$	4
			=82.76% =85.71%		1
			Peratus jisim karbon per molekul bagi hidro	karbon Y adalah	
			lebih tinggi daripada hidrokarbon X		1
			Percentage of carbon by mass per molecul	e for hydrocarbon	L
			Y is higher than hydrocarbon X		
	(c)	(i)	$CH_3COOH + C_3H_7OH \rightarrow CH_3COOC_3H_7 + H_2$	20	1
		(ii)	Setuju		1
			Agree		
			Sebab		
			Reason		
			1. Ester boleh mencipta pelbagai rasa bua	h yang menarik	1
			dalam gula-gula.		
			Esters can create a wide variety of appe	ealing fruit flavors	
			in candies.		

Ester memberikan keharuman yang menarik kepada gula-gula, menjadikannya lebih sedap. Esters contribute to the enticing scent of candies, making them tastier.	
Tidak setuju	1
Not agree	
Penggunaan yang tidak betul bagi ester boleh menghasilkan rasa tiruan yang terlalu kuat.	1
Improper use of esters may result in an overly artificial taste.	
Sesetengah individu mungkin mempunyai alergi atau sensitiviti terhadap ester tertentu	
Some individuals may have allergies or sensitivities to specific esters	

8 Rajah 8 menunjukkan beberapa siri tindak balas kimia bagi hidrokarbon P. Diagram 8 shows a series of chemical reactions of hydrocarbon P.

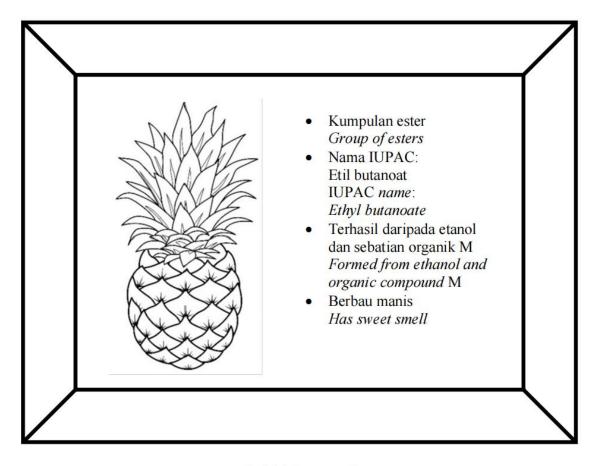

(d)		ak balas II boleh digunakan untuk menentusahkan hidrokarbon P. ction II can be used to verify hydrocarbon P.
	(i)	Nyatakan nama bagi tindak balas II. State the name of reaction II.
		[1 mark]
	(ii)	Huraikan secara ringkas bagaimana tindak balas II boleh dijalankan di dalam makmal. Describe briefly how reaction II can be carried out in the laboratory.
		[2 marks]
(e)	balas	m tindak balas III, sebatian Q terbentuk apabila hidrokarbon P bertindak s dengan air. action III, compound Q is produced when hydrocarbon P is reacted with ar.
	(i)	Tulis formula molekul bagi sebatian Q. Write molecular formula for compound Q.
		[1 mark]
	(ii)	Sebatian Q boleh bertindak balas dengan asid etanoik menghasilkan sebatian R yang berbau seperti buah epal. Nyatakan nama sebatian R itu.
		Compound Q can reacts with ethanoic acid to produce compound R which has smell of an apple. State the name of compound R.
		[1 mark]

-	umbe	-	Sebatian yang mengandungi karbon dan hidrogen sahaja.	marno	mark
8	(a)	1	1		
	(b)	(i)	Alkena // alkene	1	1
	I.	(ii)	to neproviti	1	1
	(c)		$C_4H_8 + 6O_2 \longrightarrow 4CO_2 + 4H_2O$ Formula kimia yang betul / correct chemical formula Persamaan seimbang / Balanced equation	1 1	2
	(d)	(i)	Penambahan bromin // Pembrominan Addition of bromine // Bromination	1	1
		(ii)	Alirkan sebatian P ke dalam tabung uji yang mengandungi air bromin. Goncang tabung uji itu. Flow compound P into a test tube containing bromine water Shake the test tube.	1 . 1	2
	(e)	(i)		(1) 1 (4	1
-	1	(ii)	Butil etanoat // Butyl ethanoate	1	1

8 Rajah 8 menunjukkan satu risalah yang dihasilkan oleh seorang murid sebagai salah satu bukti Pentaksiran Bilik Darjah (PBD) di dalam kelas.

Diagram 8 shows one pamphlet produced by a student as the proof of Classroom Assessment (PBD) in the class.

Rajah/ Diagram 8

- (a) Berdasarkan Rajah 8, Based on Diagram 8,
  - (i) apakah kumpulan berfungsi bagi etanol? what is the functional group of etanol?

[1 markah/ mark]

(ii) nyatakan nama bagi sebatian organik M. *state the name of organic compound* M.

.....

[1 markah/ mark]

(iii) lukiskan formula struktur bagi ester tersebut. *draw the structural formula for the ester.*

[2 markah/marks]

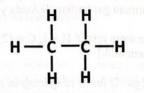
(iv) nyatakan satu pemerhatian bagi ester yang terbentuk selain daripada menghasilkan bau manis. state one observation for the ester formed other than produce sweet smell. [1 markah/ mark] (v) huraikan secara ringkas bagaimana untuk menyediakan ester tersebut di dalam makmal. describe briefly how to prepare the ester in the laboratory. [3 markah/ marks] (b) Tuliskan persamaan kimia seimbang apabila etanol terbakar lengkap dalam oksigen berlebihan. Write a balanced chemical equation when ethanol is burnt completely in excess oxygen. .....

[2 markah/ marks]

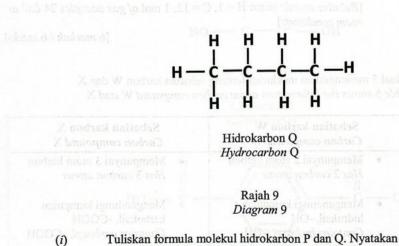
		Markah	Markah
8 (<i>a</i>)(i)	[Dapat menyatakan kumpulan berfungsi dengan betul] Jawapan:		1
	-OH/ hidroksil/ <i>hydroxyl</i>	1	
(ii)	[Dapat menyatakan nama sebatian organik dengan betul]		2
	Jawapan:		
	Asid butanoik // Butanoic acid	1	
(iii)	[Dapat melukis formula struktur bagi ester dengan betul] Jawapan:		2
	Lukisan etanol Lukisan asid butanoik	1 1	
	$\begin{array}{c} H & H & H \\ H & - & - & - \\ H & - \\$		
(iv)	[Dapat menyatakan satu pemerhatian bagi ester yang terbentuk selain daripada menghasilkan bau manis dengan betul] Jawapan:		1
	Terapung di atas permukaan air// kurang tumpat daripada air// float on the surface of the water// less dense that water	1	

(v)	[Dapat menghuraikan secara ringkas bagaimana untuk menyediakan ester di dalam makmal dengan betul] Contoh jawapan:		3
	P1: Masukkan sebanyak 5 cm ³ asid butanoik glasial kepada 5 cm ³ etanol tulen ke dalam satu tabung didih. <i>Add</i> 5 cm ³ of glasial butanoic acid to 5 cm ³ of pure ethanol in a boiling tube.	1	
	P2 : Tambah 5 titis asid sulfurik pekat Add 5 drops of concentrated sulphuric acid.	1	
	P3 : Panaskan campuran secara perlahan sehingga mendidih <i>Heat the mixture gently until it boils.</i>	1	
(b)	[Dapat menulis persamaan kimia seimbang dengan betul]		2
	- Formula bahan dan hasil tindak balas - Persamaan kimia seimbang	1 1	
	Jawapan : $C_2H_5OH + 3O_2 \rightarrow 2CO_2 + 3H_2O$		

(a) Rajah 9 menunjukkan formula struktur bagi hidrokarbon P dan Q. Diagram 9 shows the structural formulae of hydrocarbon P and Q.

Hidrokarbon P Hydrocarbon P

Tuliskan formula molekul hidrokarbon P dan Q. Nyatakan siri homolog dan formula am bagi kedua-dua hidrokarbon. Write the molecular formulae for hydrocarbon P and Q. State the homologous series and general formula for both hydrocarbons. [4 markah / 4 marks]

Hidrokarbon Q mempunyai satu isomer yang lain. Lukis formula struktur dan namakan isomer tersebut.

Hydrocarbon Q has another isomer. Draw the structural formula and name the isomer.

[2 markah / 2 marks]

(iii) Gas P dialirkan ke dalam air klorin dan diletakkan dalam satu almari bertutup. Selepas 2 jam, warna air klorin didapati tidak berubah. Jelaskan pemerhatian tersebut.

> Gas P is channelled into chlorine water and put into a closed cupboard. After 2 hours, it was found that the colour of chlorine water remains unchanged. Explain the observation.

> > [2 markah / 2 marks]

(ii)

10

(iv)

2.9 g gas Q terbakar lengkap dalam gas oksigen menghasilkan karbon dioksida dan air.

Tuliskan persamaan kimia yang seimbang dan hitungkan isi padu maksimum gas karbon dioksida yang terbebas pada keadaan bilik.

[Jisim atom relatif: H = 1, C = 12; 1 mol gas menempati 24 dm³ pada keadaan bilik]

2.9 g gas Q burns completely in oxygen gas to produce carbon dioxide and water.

Write a balanced chemical equation and calculate the maximum volume of carbon dioxide gas released at room conditions.

[*Relative atomic mass*: H = 1, C = 12; 1 mol of gas occupies 24 dm³ at room conditions]

[6 markah / 6 marks]

(b) Jadual 5 menunjukkan maklumat tentang sebatian karbon W dan X Table 5 shows the information about carbon compound W and X

Sebatian karbon W	Sebatian karbon X
Carbon compound W	Carbon compound X
• Mempunyai 2 atom karbon	• Mempunyai 3 atom karbon
Has 2 carbon atoms	Has 3 carbon atoms
• Mengandungi kumpulan	Mengandungi kumpulan
hidroksil, -OH	karboksil, -COOH
<i>Contains hydroxyl, -</i> OH	Contains carboxyl, -COOH
group	group

Jadual 5 *Table* 5

Namakan sebatian karbon W dan X. Huraikan satu ujian kimia untuk membezakan sebatian karbon W dan X.

Name carbon compound W and X. Describe a chemical test to differentiate carbon compound W and X.

manula utica distala nashan nan unnel na matan na mahara i [6 markah / 6 marks]

10	(iii)	P2. P merupakan hidrokarbon tepu //		
		mempunyai ikatan kovalen tunggal sahaja antara atom-atom karbon //	1	
		P is a saturated hydrocarbon // has only single covalent bond between carbon atoms		
	(iv)	[Dapat menulis persamaan kimia yang seimbang bagi tindak balas Q dengan oksigen dengan betul]	12. Sta	2
	100	1. Formula bahan dan hasil tindak balas yang betul	1	
		2. Persamaan yang seimbang	1	
		Contoh jawapan:	n Sang T	1.
	1	$C_4H_{10} + \frac{13}{2}O_2 \rightarrow 4CO_2 + 5H_2O //$	par-ch	
		$2C_4H_{10} + 13O_2 \rightarrow 8CO_2 + 10H_2O$		
	The second	[Dapat menghitung isi padu maksimum gas karbon dioksida yang terbebas pada keadaan bilik dengan betul]		4
	i tress	- Jisim molar / Jisim molekul relatif Q - Bilangan mol Q - Nisbah mol	1 1 1	
		6. Isi padu gas CO₂ dengan unit yang betul	1	
	a ann	Contoh jawapan:		_
		Jisim molar Q = $4(12) + 10(1) // 58$	en osbi sen osbi	
		Bilangan mol Q = $\frac{2.9}{58}$ // 0.05	196	<i>l</i> a
	-	Nisbah mol Q: CO_2 = 1 mol: 4 mol // 0.05 mol: 0.2 mol	23 1	
		Isi padu $CO_2 = (0.2 \times 24) \text{ dm}^3 // (0.2 \times 24\ 000) \text{ cm}^3$ // $4.8 \text{ dm}^3 // 4\ 800 \text{ cm}^3$		

	0.01	1.00	-
0	บน	14	

Soalan	reraturan	Markah	Marka
(b)	[Dapat menamakan sebatian karbon W dan X dengan betul]		2
100	Jawapan:		
	P1 W: Etanol // Ethanol	1	
1	P2 X: Asid propanoik // Propanoic acid	1	
	[Dapat menghuraikan satu ujian kimia untuk membezakan sebatian karbon W dan X dengan betul]		4
	Contoh jawapan:		
	Menggunakan karbonat logam Using metal carbonate	1	
	P3. Tambah [2-5] cm ³ X ke dalam tabung uji // Add [2-5] cm ³ of X into a test tube	1	
	P4. Tambah kalsium karbonat ke dalam tabung uji itu // Add calcium carbonate into the test tube	.1	
	P5. Alirkan gas yang terhasil ke dalam air kapur // Flow /channel the gas produced into limewater	1	
	P6. Air kapur menjadi keruh // Limewater turns cloudy		
	atau		
	Menggunakan logam reaktif (Zn / Al / Mg) Using reactive metal (Zn / Al / Mg)		
	P3. Tambah [2-5] cm ³ X ke dalam tabung uji // Add [2-5] cm ³ of X into a test tube		
·	P4. Tambah pita magnesium ke dalam tabung uji Add magnesium ribbon into the test tube		
	P5. Letakkan kayu uji menyala dekat mulut tabung uji Place a lighted wooden splinter near the mouth of test tube		
	P6. Bunyi 'pop' kedengaran 'Pop' sound is heard		
	Jumlah		20

10 Rajah 9.1 menunjukkan formula struktur bagi butena. *Diagram* 9.1 *shows a structural formula of butene.*

H H H H

$$|$$
  $|$ $|$ $|$
H - C - C - C = C - H
 $|$ $|$
H H
Rajah 9.1
Diagram 9.1

(a) (i) Nyatakan nama siri homolog bagi butena. *Name the homologous series for butene.*

[1 markah] [1 mark]

(ii) Apakah yang dimaksudkan dengan isomer? *What is meant by isomers?*

[1 markah] [1 *mark*]

(iii) Lukis formula struktur satu lagi isomer bagi butena dan namakan isomernya mengikut penamaan IUPAC.
 Draw the structural formula of another isomer of butene and name the isomer according to the IUPAC nomenclature.

[2 markah] [2 marks] (b) Rajah 9.2 menunjukkan penukaran bagi beberapa sebatian organik. Diagram 9.2 shows the conversions of several organic compounds.

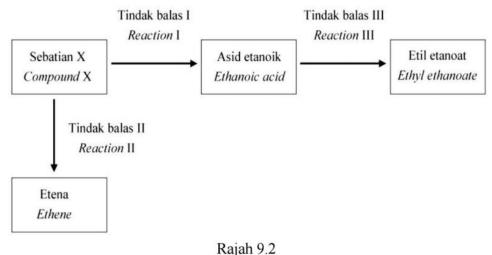

Diagram 9.2

 Nyatakan nama, siri homolog, formula molekul dan kumpulan berfungsi bagi sebatian X.

State the name, homologous series, molecular formula and functional group of compound X.

[4 markah] [4 marks]

(ii) Nyatakan nama bagi Tindak balas I, Tindak balas II dan Tindak balas III. State the name of Reaction I, Reaction II and Reaction III.

> [3 markah] [3 marks]

(iii) Tulis persamaan kimia bagi Tindak balas I dan Tindak balas II.
 Write chemical equations for Reaction I and Reaction II.

[4 markah] [4 marks]

 (c) Etena terbakar lengkap dalam oksigen menghasilkan gas karbon dioksida dan air. Tulis persamaan kimia yang seimbang dan hitungkan isipadu gas karbon dioksida yang terhasil apabila 1.12 g etena terbakar lengkap.
 [Jisim atom relatif : C = 12, H = 1 dan 1 mol bagi sebarang gas menempati 24 dm³

mol⁻¹ pada keadaan bilik]

Ethene burns completely in oxygen producing carbon dioxide gas and water. Write a balanced chemical equation and calculate the volume of carbon dioxide gas produced when 1.12 g of ethene burns completely.

[*Relative atomic masses* : C = 12, H = 1 and 1 mole of any gas occupies 24 dm³ mol⁻¹ at room conditions]

[5 markah] [5 marks]

F5 Bab 1

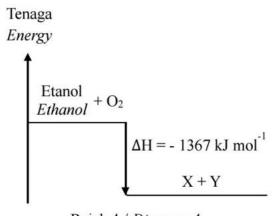
10	(a)	(i)	Alkena Alkene	1
		(ii)	Isomer ialah molekul yang mempunyai formula molekul yang sama tetapi formula struktur yang berbeza. Isomers are molecules that have the same molecular formula but different structural formulas.	1
		(iii)	P1: H H H H H	1
			P2: But-2-ene H = -C - H	1
			H = H = H = H $H = C = C - C - H$ $H = H$ H $H = H$ H $H = H$ H H H H H H H H H	
	I		Jumlah/Total	4
	(b)	(i)	Sebatian X - Etanol Compound X - Ethanol Siri homolog - Alkohol Homologous series - Alcohol	1 1
			Formula molekul - C ₂ H ₅ OH // C ₂ H ₆ O <i>Molecular formula</i> Kumpulan berfungsi - kumpulan hidroksil/ -OH <i>Functional group - Hydroxyl group</i> / -OH	1 1
		(ii)	Tindak balas I - Pengoksidaan <i>Reaction</i> I - <i>Oxidation</i> Tindak balas II - Pendehidratan <i>Reaction</i> II - <i>Dehydration</i>	1
			Tindak balas III - Pengesteran Reaction III - Esterification	1
		(iii)	Tindak balas I/ Reaction I $C_2H_5OH + 2[O] \rightarrow CH_3COOH + H_2O$	1 + 1
			Tindak balas II/ <i>Reaction</i> II $C_2H_5OH \rightarrow C_2H_4 + H_2O$ <i>correct formula of reactant & product balanced</i>	1 + 1
	1		Jumlah/Total	11

(c)	$C_2H_4 + 3O_2 \rightarrow 2CO_2 + 2H_2O$	1 +
	correct formula of reactant & product balanced	
	Bil mol C ₂ H ₄ = $1.12 \text{ g} / 28 \text{ g mol}^{-1}$ Number of mole C ₂ H ₄ = 0.04 mol	1
	1 mol C ₂ H ₄ menghasilkan 2 mol CO ₂ 1 <i>mole</i> C ₂ H ₄ <i>produce</i> 2 <i>mole</i> CO ₂ 0.04 mol C ₂ H ₄ menghasilkan 0.08 mol CO ₂ 0.04 <i>mole</i> C ₂ H ₄ <i>produce</i> 0.08 <i>mole</i> CO ₂	1
	Isipadu gas $CO_2 = 0.08 \text{ mol } x \text{ 24 } \text{dm}^3 \text{ mol}^{-1}$ Volume of $CO_2 gas = 1.92 \text{ dm}^3$	1
	Jumlah/Total	5

F5 Bab 3

6 Rajah 4 menunjukkan gambar rajah aras tenaga apabila etanol bertindak balas dengan oksigen berlebihan.

Diagram 4 shows the energy level diagram when ethanol reacts with excess oxygen.

Rajah 4 / Diagram 4

(a) Tuliskan formula kimia bagi etanol Write the chemical formula for ethanol. [1 markah/ mark] Berdasarkan Rajah 4, Based on Diagram 4, nyatakan jenis tindak balas dari segi perubahan tenaga. (b) state the type of reaction in terms of heat change. ..... [1 markah/ mark] (i) kenal pasti X dan Y. (c) Identify X and Y. X : ..... Y : ..... [2 markah/ marks] (ii) tuliskan persamaan kimia bagi tindak balas itu. write a chemical equation for the reaction. .... [2 markah/ marks]

(d) bandingkan jumlah kandungan tenaga bahan tindak balas dengan jumlah kandungan tenaga hasil tindak balas.
 Compare the total energy content of the reactants with the total energy content of the products.

[1 markah/ mark]

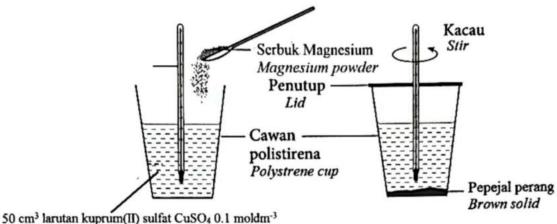
 (e) 4.6 g etanol telah bertindak balas lengkap dalam oksigen berlebihan. Hitungkan haba yang dibebaskan dalam eksperimen ini.
 [Jisim atom relatif : H=1, C=12, O=16]

4.6 g of ethanol reacted completely in excess oxygen. Calculate the heat released in this experiment. [Relative atomic mass : H=1, C=12, O=16]

[2 markah/ marks]

6	(a)		[Denst menulis formula kimia hasi stand dengan		1
6	(a)		[Dapat menulis formula kimia bagi etanol dengan betul]		1
			betuij		
			Jawapan:		
			C ₂ H ₅ OH	1	
	(b)		[Dapat menyatakan jenis tindak balas dari segi		1
			perubahan haba dengan betul]		-
			Jawapan:		
			Eksotermik	1	
			Exothermic		
	(c)	(i)	[Dapat mengenalpasti X dan Y dengan betul]		2
			<u>Jawapan</u> : X : Karbon dioksida// <i>Carbon dioxide</i>	1	
			A : Karbon dioksida//Carbon atoxide	1	
			Y: Air//Water	1	
		(ii)	[Dapat menulis persamaan kimia bagi tindak balas		2
			itu dengan betul]		
			1. Formula bahan dan hasil tindak balas	1	
			2. Persamaan kimia yang seimbang	1	
			<u>Contoh jawapan</u> :		
			$C_2H_5OH + 3O_2 \longrightarrow 2CO_2 + 3H_2O$		l
	(d)		[Dapat membandingkan jumlah kandungan tenaga		1
			bahan tindak balas dengan jumlah kandungan		
			tenaga hasil tindak balas dengan betul]		
			Contab invenore		
			<u>Contoh jawapan</u> : Jumlah kandungan tenaga bahan tindak balas lebih	1	
			tinggi daripada jumlah kandungan tenaga hasil tindak	1	
			balas //		
			The total energy content of the reactants is higher than		
			that in the products		
	(e)		[Dapat menghitung haba yang dibebaskan dalam		2
			eksperimen dengan betul]		
				129	
			1. Bilangan mol etanol	1	
			2. Nilai haba dengan unit yang betul	1	
			Contoh jawapan:		
			n = 4.6 / 46 // 0.1		
			Q = (1376000 x 0.1) J // 137 600 J // 137.6 kJ		
<u> </u>			Jumlah / Total		9
	1	1	Junini, Ivui		-

7 Rajah 7.1 menunjukkan susunan radas untuk mengkaji haba penyesaran. Diagram 7.1 shows the apparatus set-up to study heat of displacement.

50 cm3 of 0.1 moldm3 copper(II) sulphate solution

Rajah 7.1 Diagram 7.1

Berdasarkan Rajah 7.1, Based on Diagram 7.1,

 (a) apakah maksud haba penyesaran? what is the meaning of heat of displacement?

 [1 markah]
 [1 mark]
 (b) namakan pepejal perang yang terbentuk. name the brown solid formed.

 [1 markah]
 [1 markah]
 [1 markah]

 (c) Jadual 7 menunjukkan maklumat bagi keputusan eksperimen yang telah direkodkan. Table 7 shows the information for the recorded results of the experiment

Suhu awal larutan kuprum(11) sulfat	=	28°C	
Initial temperature of copper(II) sulphate Suhu tertinggi larutan campuran Highest temperature of the mixture solution	=	50 ⁰ C	
Jadual 7			
Table 7			

(i) Hitungkan bilangan mol pepejal perang yang terhasil. Calculate the number of mole of the brown solid formed.

> [1 markah] [1 mark]

(ii) Tentukan haba penyesaran bagi tindak balas ini. Determine the heat of displacement for this reaction. [Muatan haba tentu bagi larutan = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹, Ketumpatan larutan = 1.0 g cm⁻³] [Specific heat capacity of solution = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹, Density of solution = 1.0 g cm⁻³]

> [2 markah] [2 marks]

 (d) Seorang pelajar telah menggantikan logam magnesium dengan logam X dan didapati haba penyesaran tindak balas tersebut berkurang. Cadangkan logam X dan terangkan jawapan anda. A student replaced the magnesium metal with metal X and found that the heat of displacement of the reaction decreases. Suggest metal X and explain your answer.

[3 markab]

[3 markah] [3 marks] (e) Rajah 7.2 menunjukkan suatu alat bantu mula X yang dibalut pada kaki yang terseliuh. Diagram 7.2 shows a first aid tool X which is wrapped around sprained foot.

Rajah 7.2 Diagram 7.2

Pada pendapat anda, adakah bahan tindak balas dalam Rajah 7.1 boleh digunakan dalam alat bantu mula X bagi merawat kecederaan tersebut ?

Wajarkan jawapan anda.

In your opinion, can the reactants in Diagram 7.1 used in first aid tool X to treat the injury? Justify your answer.

 	 •••••	 •••••	••••••	•••••	
 	 	 		•••••	
					[2 markah] [2 marks]
					[2 marks]

			mark	mai
7	(a)	Haba yang terbebas/berubah apabila 1 mol logam disesarkan daripada larutan garamnya.	1	I
		Heat release when 1 mol of metal is displaced from its salt solution		
	(b)	Kuprum	1	1
	(-)	Copper		
	(c)(i)	$n = \frac{MV}{1000}$		1
		$n = \frac{a_1(s_0)}{1000}$		
		= 0.005	1	
	(c)(ii)	$\Delta H = \frac{4620}{0.005}$	1	2
			1	
		$= 924 \text{ kJmol}^{-1}$		
	(d)	Logam X: Aluminium // Zink // Ferum	1	3
		Metal X: Aluminium // zinc // Iron		
		Aluminium/Zink/Ferum kurang elektropositif daripada magnesium.	1	
		Aluminium/Zinc/Iron is less electropositive than magnesium.	1	
		Tenaga haba yang dibebaskan lebih rendah.		
		Less heat energy is released.		2
	(f)	Boleh // Wajar.		4
		Yes.	1 1	
		Tindak balas ini eksotermik// Haba dibebaskan.	Atau	
		The reaction is exothermic // Heat is released.	Atau	
		Tidak boleh // Tidak wajar.	1	
		No.		
		Haba yang dibebaskan tidak cukup untuk melegakan kesakitan. The heat released is not enough to reduce pain.	1	
		The near released is not chough to realize p	TOTAL	10

9. (a) Jadual 9.1 menunjukkan maklumat mengenai dua jenis tindak balas yang berlaku dalam tumbuhan.

Tindak balas I	Tindak balas II
<i>Reaction 1</i>	<i>Reaction II</i>
Berlaku sepanjang hari	Berlaku pada waktu siang
Occur all day	Occur on the day only
Haba dibebaskan ke persekitaran	Haba diserap dari persekitaran
Heat released to the surrouding	Heat is absorbed from surrounding
Persamaan kimia tindak balas :	Persamaan kimia tindak balas :
Chemical equation for the reaction	Chemical equation for the reaction
$C_6H_{12}O_6 + 6O_2 \rightarrow 6CO_2 + 6H_2O$	$6CO_2 + 6H_2O \rightarrow C_6H_{12}O_6 + 6O_2$
-x kJmol ⁻¹	+y kJmol ⁻¹

Jadual 9.1 /Table 9.1

Berdasarkan Jadual 9.1 Based on Table 9.1

(i) Nyatakan jenis Tindak balas I dan Tindak balas II State the type of Reaction I and Reaction II

[2 markah/ marks]

- (ii) Bandingkan tindak balas I dan tindak balas II dari segi: Compare Reaction I and Reaction II in terms of :
  - Perubahan jumlah kandungan tenaga pada bahan tindak balas dan jumlah kandungan tenaga hasil tindak balas *Change in the total energy of content of reactants and the total content of products.*
  - Tenaga haba yang di serap semasa pemecahan ikatan dan tenaga haba yang dibebaskan semasa pembentukkan ikatan *Formation and breaking of bond*

[4 markah/ marks]

(b) Persamaan kimia berikut mewakili tindak balas penyesaran antara logam Q dengan larutan plumbum(II) nitrat. The following chemical equation represents a displacement reaction between metal Q and lead(II) nitrate solution.

$$Q + Pb(NO_3)_2 \rightarrow Q(NO_3)_2 + Pb$$

Diberi nilai keupayaan elektrod berikut. Given the following electrode potential values.

> Zn²⁺ (ak) + 2e → Zn(p) Zn²⁺ (aq) + 2e → Zn(s) E° = -0.76 V Pb²⁺ (ak) + 2e → Pb(p) Pb²⁺ (aq) + 2e → Pb(s) E° = -0.13 V

$$Cu^{2+}(ak) + 2e \rightarrow Cu(p)$$

 $Cu^{2+}(aq) + 2e \rightarrow Cu(s) E^{\circ} = +0.34 V$

- (i) Apakah yang dimaksudkan dengan haba penyesaran? What is meant by heat of displacement? [1 markah/ mark]
- (ii) Cadangkan logam Q berdasarkan nilai E⁰ di atas.
   Suggest metal Q based on E⁰ value above. [1 markah/ mark]
- (iii) Haba penyesaran bagi tindak balas tersebut ialah -112 kJ mol⁻¹. Hitungkan perubahan suhu apabila serbuk Q berlebihan ditambahkan kepada 100 cm³ larutan plumbum(II) nitrat 0.5 mol dm⁻³. [Muatan haba tentu larutan = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹; Ketumpatan larutan = 1.0 g cm⁻³] The heat of displacement for the reaction is -112 kJ mol⁻¹. Calculate the change in temperature when excess Q powder is added to 100 cm³ of 0.5 mol dm⁻³ lead(II) nitrate solution. [Specific heat capacity of a solution = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹; Density of solution = 1.0 g cm⁻³]
- (iv) Lukis gambar rajah aras tenaga bagi tindak balas ini. Draw an energy level diagram for the reaction.
   [2 markah/ marks]

(c) Jadual 9.2 menunjukkan haba peneutralan bagi dua set eksperimen yang menggunakan asid monoprotik yang berbeza yang bertindak balas dengan larutan natrium hidroksida. Table 9.2 shows the heat of neutralisation for two sets of experiment using different monoprotic acids react with sodium hydroxide solution.

Set	Bahan tindak balas Reactants	Haba peneutralan Heat of neutralisation (kJ mol ⁻¹)
Ι	50 cm ³ of 1.0 mol dm ⁻³ acid X 50 cm ³ asid X 1.0 mol dm ⁻³ 50 cm ³ of 1.0 mol dm ⁻³ sodium hydroxide solution 50 cm ³ larutan natrium hidroksida 1.0 mol dm ⁻³	- 53.7
П	50 cm ³ of 1.0 mol dm ⁻³ acid Y 50 cm ³ asid Y 1.0 mol dm ⁻³ 50 cm ³ of 1.0 mol dm ⁻³ sodium hydroxide solution 50 cm ³ larutan natrium hidroksida 1.0 mol dm ⁻³	- 57.3

Jadual 9.2 / Table 9.2

Cadangkan asid X

Banding dan terangkan perbezaan bagi nilai haba peneutralan bagi kedua-dua set eksperimen itu.

Suggest acid X

Compare and explain the difference in the values of heat of neutralisation for the two sets of experiments.

[7 Markah / 7 marks]

					markah	markah
9 (a)	(a)	(i)	[Boleh menyatakan jenis tindak bal dengan betul] Jawapan :	las I dan tindak balas II		
			Tindak balas I: eksotermik Tindak balas II : endotermik		1	2
			Thidak balas II . endoternink		1	2
		(ii)	[Dapat membandingkan tindak bala	as I dan tindak balas II		
			- dengan tepat dari segi:] - Perubahan jumlah kandung	ran tenaga nada bahan		
				ndungan tenaga hasil tindak		
			balas			
			Pemecahan dan pembentuk	kkan ikatan		
			Jawapan :			
			Tindak balas I	Tindak balas 2		
				umlah kandungan tenaga		
				asil tindak balas lebih nggi daripada jumlah		
				andungan tenaga bahan	2	
			tindak balas tin	ndak balas	2	
			Tenaga haba yang Te	enaga haba yang diserap		4
			dibebaskan semasa ur	ntuk pemutusan ikatan		4
			1	alam bahan tindak balas bih tinggi daripada tenaga		
				aba dibebaskan semasa	2	
				embentukkan ikatan dalam		
			pemutusan ikatan dalam ha bahan tindak balas	asil tindak balas		
			ounun tinduk ouluo			
_	(b)	(i)	[Boleh menyatakan maksud haba p	enyesaran dengan betul]		
			Jawapan :			
			-		1	1
			Perubahan tenaga apabila 1 mol log larutan akueusnya oleh logam yang			
		(ii)	[Boleh nyatakan logam Q dengan b	petul]		
			Jawapan :		1	1
					1	1
_			Zn/Zinc			

	(iii) [Dapat mengira perubahan suhu bagi tindak balas yang berlaku dengan betul]		
	- P1. Bilangan mol Pb²⁺/Pb yang disesarkan - P2. Pengiraan perubahan haba dengan unit yang betul - P3. Suhu dengan unit yang betul		
	Contoh jawapan: P1. Number of moles of Pb ²⁺ /Pb displaced = $MV/1000 = 0.5 \times 100/1000 = 0.05 \text{ mol}$	1	
	P2. 1 mol of Pb displaced releases 112000 J of heat 0.05 mol of Pb displaced releases 5600 J of heat //	1	3
	$Q = n x \Delta H = 0.05 \text{ mol } x 112000 \text{ J mol}^{-1} = 5600 \text{ J}$		
	P3. Heat given out = mc θ 5600 J = (100)(4.2)(0) θ = 13.3 °C	1	
	(iv) [Boleh melukis gambarajah aras tenaga dengan betul]		
	P1: bentuk graf yang betul beserta unit pada paksi Y P2: persamaan kimia yang seimbang pada bahan dan hasil tindak balas beserta nilai ΔH dengan unit yang betul	1	
	Q + Pb(NO ₃) ₂ ·		2
	Tenaga $\Delta H = -112 \text{ kJ mol}^{-1}$		
	$\bigvee Q(NO_3)_2 + Pb$	-	
(c)	[Boleh menyatakan asid X dengan betul dan boleh terangkan perbandingan dan perbezaan bagi nilai haba peneutralan bagi kedu dua set eksperimen itu.]	a-	
	Jawapan :		
	P1 : asid X : asid etanoik / mana-mana asid lemah	1	
	P2 : Set II mempunyai nilai haba peneutralan lebih tinggi daripada	set 1	7
	I	1	
	P3 : Asid Y adalah asid kuat	1	
	P4 : Asid X adalah asid lemah	1	
1	P5 : Asid yang mengion separa lengkap dalam air menghasilkan io	n	
	H ⁺ sebahagian kekal molekul	1	

	P7 : digunakan semula untuk mengion molekul asid lemah dengan lengkap dalam air	
+	Jumlah	20

9. (a) Jadual 9 menunjukkan keputusan eksperimen bagi menentukan haba pemendakan bagi dua jenis tindak balas yang menggunakan larutan natrium karbonat, Na₂CO₃.
 Table 9 shows the experimental results to determine the heat of precipitation for two types of reactions that use sodium carbonate solution, Na₂CO₃.

Set	Tindak balas Reaction	Suhu awal larutan Initial Temperature of solution (°C)	Perbezaan suhu selepas dicampurkan <i>Temperature</i> <i>difference after</i> <i>mixing</i> (°C)
I	100 cm ³ larutan natrium karbonat 0.1 mol dm ⁻³ + 100 cm ³ larutan kuprum(II) sulfat 0.1 mol dm ⁻³ menghasilkan pepejal hijau Y dan larutan natrium sulfat. 100 cm ³ of 0.1 mol dm ⁻³ sodium carbonate solution + 100 cm ³ of 0.1 mol dm- ³ copper(II) sulphate solution produces green solid Y and sodium sulfate solution.	29.0	Berlaku kenaikan suhu sebanyak 4°C There is a temperature increase of 4°C
II	100 cm ³ larutan natrium karbonat 0.1 mol dm ⁻³ + 100 cm ³ larutan magnesium nitrat 0.1 mol dm ⁻³ menghasilkan magnesium karbonat dan larutan tidak berwarna Z. 100 cm ³ of 0.1 mol dm ⁻³ sodium carbonate solution + 100 cm ³ of 0.1 mol dm ⁻³ magnesium nitrate solution produces magnesium carbonate and a colourless solution Z.	29.0	Berlaku penurunan suhu sebanyak 3°C There is a temperature decrease of 3°C

Jadual 9.1 *Table 9.1*

EE Rah 1

(i) Apakah yang dimaksudkan dengan haba pemendakan dan warna kuprum(II) sulfat?

What is meant by heat of precipitation and colour of copper(II) sulfate? [2 markah]

[2 marks]

(ii) Cadangkan pepejal hijau Y dan larutan tidak berwarna Z. Suggest a green solid Y and a colourless solution Z.

> [2 markah] [2 marks]

(iii) Hitung haba pemendakan bagi set I dan set II. Calculate the heat of precipitation for set I and set II. [Muatan haba tentu larutan, c = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹; ketumpatan larutan = 1 g cm⁻³] [Specific heat capacity of solution, c = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹; density solution = 1 g cm⁻³] [6 markah]

[6 markan] [6 marks]

(b) Jadual 9.2 menunjukkan maklumat tentang dua jenis asid yang bertindak balas dengan larutan alkali bagi penentuan haba peneutralan di makmal. *Table 9.2 shows information about two types of acids that react with alkaline solutions to determine the heat of neutralization in the laboratory.*

	Asid X Acid X	Asid Y Acid Y
Formula kimia Chemical formula	CH ₃ COOH	HC1
Haba peneutralan Heat of neutralization	$\Delta H = -57 \text{ kJ mol}^{-1}$	$\Delta H = -53 \text{ kJ mol}^{-1}$
20	Table 9.2	22
	Table 0 2	

Table 9.2

(ii) Nyatakan 1 persamaan di antara asid X dan asid Y. Selepas itu terangkan perbezaan haba peneutralan kedua-dua asid tersebut.
 State 1 similarty between acid X and acid Y. After that explain the difference in the heat of neutralization of the two acids.

[10 markah] [10 marks]

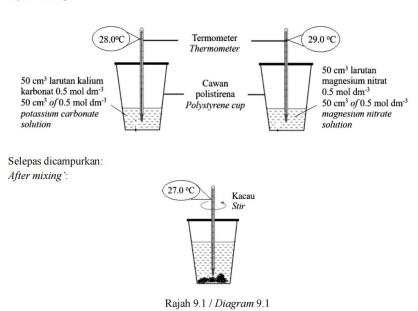
9	(a)	(i)	Haba yang berubah/terbebas apabila 1 mol mendakan terbentuk daripada ion-ionya di dalam larutan akues.	1	
			Warna biru	1	2
		(ii)	X: Kuprum(II) karbonat	1	
			Y: Natrium nitrat	1	2

	(iii	Set 1:		
	)	H=mc⊖		
		=200(4.2)(4)		
		=3360J	1	
		Bil mol CuSO ₄ n=MV/1000		
		=0.1(100)/1000		
		=0.01 mol		
		1 mol CuSO4: 1 mol CuCO3		
		0.1 mol CuSO ₄ : 0.1 mol CuCO ₃		
		Bilangan mol CuCO ₃ ialah 0.01mol	1	
		$0.01 \text{ mol } \text{CuCO}_3 \rightarrow 3360 \text{J}$		
		1 mol CuCO ₃ →336000J Haba pemendakan ialah -336kJmol ⁻¹		
		(dengan tanda (-)		
			1	
		Set 2:		
		H=mc⊖		
		=200(4.2)(3)		
		=2520J		
		Bil mol Na ₂ CO ₃ n=MV/1000		
		=0.1(100)/1000	1	
		=0.01 mol		
		1 mol Na ₂ CO ₃ : 1 mol MgCO ₃		
		0.1 mol Na ₂ CO ₃ : 0.1mol MgCO ₃		
		Bilangan mol MgCO ₃ ialah 0.01mol		
		0.01 mol MgCO ₃ $\rightarrow$ 2520J	1	
		1 mol MgCO ₃ →252000J Haba pemendakan ialah +252kJmol ⁻¹		

(c)					
	Asid X	Asid Y			
	Persamaan				
	Asid monoprotik	Asid monoprotik			
	Perbezaan				
	Asid lemah	Asid kuat			
	Mengion separa di dalam	Mengion sepenuhnya di			
	air untuk menghasilkan ion	dalam air untuk			
	hidrogen	menghasilkan ion hidrogen			
	Sedikit haba daripada haba	Tiada haba peneutralan			
	penetralan akan diserap	diserap untuk pemutusan			
	untuk memutuskan ikatan	ikatan			
	di dalam molekul asid yang				
	masih belum mengion				

Rajah 9.1 menunjukkan pemerhatian bagi satu eksperimen untuk menentukan haba pemendakan magnesium karbonat.
 Diagram 9.1 *shows the observation for an experiment to determine the heat of the precipitation of magnesium carbonate.*

Sebelum dicampurkan: *Before mixing*:

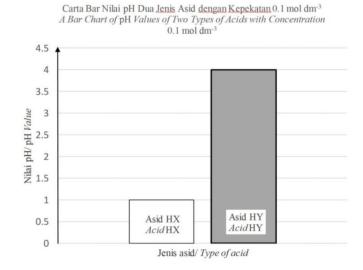

- (a) Berdasarkan Rajah 9.1; Based on Diagram 9.1;
  - Nyatakan keterlarutan magnesium karbonat dan jenis tindak balas yang berlaku. State the solubility of magnesium carbonate and the type of reaction occurs. [2 markah/ 2 marks]
  - (ii) Tulis persamaan kimia bagi tindak balas tersebut. Write a chemical equation for the reaction.

[2 markah/ 2 marks]

- (iii) Hitung perubahan suhu bagi tindak balas dan seterusnya tentukan haba pemendakan magnesium karbonat.
  [Muatan haba tentu larutan, c = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹; ketumpatan larutan = 1 g cm⁻³] *Calculate the temperature change of the reaction and then determine the heat of precipitation of magnesium carbonate.*[*Specific heat capacity of solution*, c = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹; density of solution = 1 g cm⁻³] [5 markah/ 5 marks]
- (b) Rajah 9.2 menunjukkan carta bar bagi nilai pH asid HX dan asid HY yang mempunyai kepekatan yang sama.

Diagram 9.2 shows a bar chart of the pH value of acid HX and acid HY of the same concentration.

Rajah 9.2 / Diagram 9.2

Kedua-dua asid tersebut telah digunakan dalam satu eksperimen untuk menentukan haba peneutralan. Sebanyak 25 cm³ asid HX dan asid HY telah ditambahkan kepada 25 cm³ larutan natrium hidroksida 0.1 mol dm⁻³ secara berasingan. Berikut adalah persamaan termokimia bagi tindak balas peneutralan tersebut. Both acids were used in an experiment to determine the heat of neutralisation. About 25 cm³ of acid HX and acid HY were added with 25 cm³ of 0.1 mol dm⁻³ sodium hydroxide solution respectively. The following are thermochemical equations for the neutralisation reaction.

> HX + NaOH → NaX + H₂O Δ H = -57.0 kJ mol⁻¹ HY + NaOH → NaY + H₂O Δ H = -p kJ mol⁻¹

(i) Nyatakan maksud haba peneutralan serta cadangkan asid HX dan asid HY. *State the meaning of heat of neutralization and, suggest the identity of asid* HX *and asid* HY.

[3 markah/ marks]

 (ii) Tentukan nilai p dan lukis gambar rajah aras tenaga bagi tindak balas antara asid HY dan larutan natrium hidroksida. Determine the value of p and draw energy level diagram for the reaction between asid HY and sodium hydroxide solution.

[3 markah/ marks]

 (iii) Banding bezakan kedua-dua tindak balas peneutralan tersebut dari aspek jenis tindak balas, nilai haba peneutralan dan penerangan perbezaan nilai haba peneutralan.
 Compare and contrast both neutralisation reactions in terms of type of reaction, value of heat of neutralisation and explanation on the difference values of heat of neutralisation.

[5 markah/ marks]

9(a)(i)Tak terlarutkan// Insoluble Jenis tindak balas: Endotermik// Endothermic11(ii)K ₂ CO ₃ + Mg(NO ₃) ₂ → MgCO ₃ + 2KNO ₃ Formula kimia betul Persamaan seimbang11(iii)S1. Perubahan haba = 27.0 - $\left(\frac{28.0+29.0}{2}\right)$ = 27.0 - (28.5) = 1.5°C11S2. Haba yang diserap// Q = mcθ = 100 x 4.2 x 1.5 = 630 J1S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ : 1 mol MgCO ₃ // 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1S4. 1 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1S5. ΔH = Q/mol = 630/0.025 = +25.2 kJ mol ⁻¹ 1(b)(i)Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali//1	2
Image: constraint of the second se	
Formula kimia betul Persamaan seimbang1(iii)S1. Perubahan haba = $27.0 - \left(\frac{28.0+29.0}{2}\right)$ = $27.0 - (28.5) = 1.5^{\circ}$ C1S2. Haba yang diserap// Q = mc θ = $100 \ge 4.2 \ge 1.5^{\circ}$ C1S3. Bilangan mol Mg(NO_3)_2 or K_2CO_3 = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025$ mol1S4. 1 mol Mg(NO_3)_2 : 1 mol MgCO_3// 0.025 mol Mg(NO_3)_2 : 0.025 mol MgCO_31S5. $\Delta H = Q/mol$ = $630/0.025$ = $+25.2 \ge 100 \times 10^{-1}$ 1(b)(i)Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali//1	2
Formula kimia betul Persamaan seimbang1(iii)S1. Perubahan haba = $27.0 - \left(\frac{28.0+29.0}{2}\right)$ = $27.0 - (28.5) = 1.5^{\circ}$ C1S2. Haba yang diserap// Q = mc θ = $100 \ge 4.2 \ge 1.5^{\circ}$ C1S3. Bilangan mol Mg(NO_3)_2 or K_2CO_3 = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025$ mol1S4. 1 mol Mg(NO_3)_2 : 1 mol MgCO_3// 0.025 mol Mg(NO_3)_2 : 0.025 mol MgCO_31S5. Δ H = Q/mol = $630/0.025$ = $+25.2$ kJ mol ⁻¹ 1(b)(i)Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali//1	2
Formula kimia betul Persamaan seimbang1(iii)S1. Perubahan haba = $27.0 - \left(\frac{28.0+29.0}{2}\right)$ = $27.0 - (28.5) = 1.5^{\circ}$ C1S2. Haba yang diserap// Q = mc θ = $100 \ge 4.2 \ge 1.5^{\circ}$ C1S3. Bilangan mol Mg(NO_3)_2 or K_2CO_3 = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025$ mol1S4. 1 mol Mg(NO_3)_2 : 1 mol MgCO_3// 0.025 mol Mg(NO_3)_2 : 0.025 mol MgCO_31S5. Δ H = Q/mol = $630/0.025$ = $+25.2$ kJ mol ⁻¹ 1(b)(i)Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali//1	2
Persamaan seimbang 1 (iii) S1. Perubahan haba = $27.0 - \left(\frac{28.0+29.0}{2}\right)$ 1 = $27.0 - (28.5) = 1.5^{\circ}$ C 1 S2. Haba yang diserap// Q = mc0 100 x 4.2 x 1.5 = 630 J 1 S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ or K ₂ CO ₃ = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025$ mol 1 S4. 1 mol Mg(NO ₃) ₂ : 1 mol MgCO ₃ // 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1 S5. Δ H = Q/mol 1 = 630/0.025 1 = +25.2 kJ mol ⁻¹ 1	2
(iii) S1. Perubahan haba = $27.0 - \left(\frac{28.0+29.0}{2}\right)$ 1 = $27.0 - (28.5) = 1.5^{\circ}$ C 1 S2. Haba yang diserap// Q = mc0 = $100 \ge 4.2 \ge 1.5^{\circ}$ C 1 S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ or K ₂ CO ₃ = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025$ mol 1 S4. 1 mol Mg(NO ₃) ₂ : 1 mol MgCO ₃ // 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1 S5. Δ H = Q/mol = $630/0.025$ 1 = $+25.2$ kJ mol ⁻¹ 1	
$= 27.0 - (28.5) = 1.5^{\circ}C$ S2. Haba yang diserap// Q = mc0 $= 100 \times 4.2 \times 1.5$ $= 630 \text{ J}$ 1 S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ or K ₂ CO ₃ = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025 \text{ mol}$ 1 S4. 1 mol Mg(NO ₃) ₂ : 1 mol MgCO ₃ // 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1 S5. $\Delta H = Q/mol$ $= 630/0.025$ $= +25.2 \text{ kJ mol}^{-1}$ 1 (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
$= 27.0 - (28.5) = 1.5^{\circ}C$ S2. Haba yang diserap// Q = mc0 $= 100 \times 4.2 \times 1.5$ $= 630 \text{ J}$ 1 S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ or K ₂ CO ₃ = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025 \text{ mol}$ 1 S4. 1 mol Mg(NO ₃) ₂ : 1 mol MgCO ₃ // 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1 S5. $\Delta H = Q/mol$ $= 630/0.025$ $= +25.2 \text{ kJ mol}^{-1}$ 1 (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
$= 27.0 - (28.5) = 1.5^{\circ}C$ S2. Haba yang diserap// Q = mc0 = 100 x 4.2 x 1.5 = 630 J 1 S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ or K ₂ CO ₃ = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025$ mol 1 S4. 1 mol Mg(NO ₃) ₂ : 1 mol MgCO ₃ // 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1 S5. $\Delta H = Q/mol$ = 630/0.025 = +25.2 kJ mol ⁻¹ 1 (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
$= 27.0 - (28.5) = 1.5^{\circ}C$ S2. Haba yang diserap// Q = mc0 = 100 x 4.2 x 1.5 = 630 J 1 S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ or K ₂ CO ₃ = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025$ mol 1 S4. 1 mol Mg(NO ₃) ₂ : 1 mol MgCO ₃ // 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1 S5. $\Delta H = Q/mol$ = 630/0.025 = +25.2 kJ mol ⁻¹ 1 (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
$= 100 \times 4.2 \times 1.5 = 630 \text{ J}$ 1 S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ or K ₂ CO ₃ = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025 \text{ mol}$ 1 S4. 1 mol Mg(NO ₃) ₂ : 1 mol MgCO ₃ // 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1 S5. $\Delta H = Q/\text{mol}$ = 630/0.025 = +25.2 kJ mol ⁻¹ 1 (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
$= 100 \times 4.2 \times 1.5 = 630 \text{ J}$ 1 S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ or K ₂ CO ₃ = $\frac{(0.5)(50)}{1000} = 0.025 \text{ mol}$ 1 S4. 1 mol Mg(NO ₃) ₂ : 1 mol MgCO ₃ // 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1 S5. $\Delta H = Q/\text{mol}$ = 630/0.025 = +25.2 kJ mol ⁻¹ 1 (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
$= 630 \text{ J}$ $= 630 \text{ J}$ S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ or K ₂ CO ₃ = $\frac{(0.5)(50)}{1000}$ = 0.025 mol 1 $S4. 1 \text{ mol Mg(NO_3)}_2 : 1 \text{ mol MgCO}_3//$ 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1 $S5. \Delta H = Q/\text{mol}$ $= 630/0.025$ $= +25.2 \text{ kJ mol}^{-1}$ 1 (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
$= 630 \text{ J}$ S3. Bilangan mol Mg(NO ₃) ₂ or K ₂ CO ₃ = $\frac{(0.5)(50)}{1000}$ = 0.025 mol 1 S4. 1 mol Mg(NO ₃) ₂ : 1 mol MgCO ₃ // 0.025 mol Mg(NO ₃) ₂ : 0.025 mol MgCO ₃ 1 S5. $\Delta H = Q/mol$ = 630/0.025 = +25.2 kJ mol ⁻¹ 1 (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
S4. 1 mol Mg(NO_3)2 : 1 mol MgCO_3// $0.025 mol Mg(NO_3)2 : 0.025 mol MgCO_3$ 1S5. $\Delta H = Q/mol$ $= 630/0.025$ $= +25.2 kJ mol^{-1}$ 1(b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali//1	
S4. 1 mol Mg(NO_3)2 : 1 mol MgCO_3// $0.025 mol Mg(NO_3)2 : 0.025 mol MgCO_3$ 1S5. $\Delta H = Q/mol$ $= 630/0.025$ $= +25.2 kJ mol^{-1}$ 1(b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali//1	
S4. 1 mol Mg(NO_3)2 : 1 mol MgCO_3// $0.025 mol Mg(NO_3)2 : 0.025 mol MgCO_3$ 1S5. $\Delta H = Q/mol$ $= 630/0.025$ $= +25.2 kJ mol^{-1}$ 1(b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali//1	
0.025 mol Mg(NO_3)2 : 0.025 mol MgCO31S5. $\Delta H = Q/mol$ = 630/0.025= +25.2 kJ mol^{-1}1(b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali//1	
0.025 mol Mg(NO_3)2 : 0.025 mol MgCO31S5. $\Delta H = Q/mol$ = 630/0.025= +25.2 kJ mol^{-1}1(b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali//1	
$S5. \Delta H = Q/mol$ $= 630/0.025$ $= +25.2 \text{ kJ mol}^{-1}$ (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
$= 630/0.025$ $= +25.2 \text{ kJ mol}^{-1}$ (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
$= 630/0.025$ $= +25.2 \text{ kJ mol}^{-1}$ (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
= +25.2 kJ mol ⁻¹ 1 (b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	
(b) (i) Haba peneutralan ialah perubahan haba apabila satu mol air terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali//	_
terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	5
terbentuk daripada tindak balas antara satu asid dan satu alkali// 1	-
The heat of neutralisation is the heat change when one mole of	
water is formed from the reaction between an acid and an alkali	
HX: HNO ₃ // asid nitrik// nitric acid// HCl// asid hidroklorik// 1	
hydrochloric acid	Later IV
HY: CH ₃ COOH// asid etanoik// <i>ethanoic acid</i> 1	3
(ii) p: 50	
a: mana-mana nilai lebih kecil daripada 57.0 1	
1. Aras tenaga bahan dan hasil tindak balas dilukis dengan 1	
betul 1	
2. Label tenaga, persamaan kimia/ ion dan nilai ΔH betul	
Tenaga/ Energy	1
NaOH + HY/ CH ₃ COOH	
	3
	3
$\Delta H = -50 \text{ kJ mol}^{-1}$	3
$\Delta H = -50 \text{ kJ mol}^{-1}$ $/ CH_3 COONa/ NaY + H_2O$	3

F5 Rah 1

HX + NaOH	Perbandingan	HY + NaOH	
Tindala hala	Comparison	Tindala halaa	
Tindak bala endotermik//		Tindak balas endotermik//	
Endothermic	Type of reaction	Endothermic	1
		reaction	1
reaction	Nilai haba	Lebih rendah//	
Lebih tinggi//			1
Higher	peneutralan	Lower	1
	Value of heat of neutralisation		
P1. Asid H2		P1. Asid HY	
adalah asid kuat	U	adalah asid lemah//	
Asid HX mengio lengkap dalam ai		Asid HY mengion separa dalam air	1
Acid HX is			
strong acid// Aci		acid// Acid HY	
HX ionise			
	1	ionises partially in water	
water		P2. Menghasilkan	
P2. Menghasilka		ion hidrogen/ H ⁺	
ion hidrogen/ H		berkepekatan	
berkepekatan		rendah// Produces	
tinggi// Produce	s	low concentration	1
high concentration		of hydrogen ion/	
of hydrogen ion		H ⁺	
H ⁺	, 	P3. Sebahagian	
		haba yang terbebas	
		semasa	
		peneutralan	
		diserap oleh asid	
		HY untuk mengion	
		dengan lengkap	
		dalam air//	
		Some of the heat	1
		released during	
		neutralisation is	
		absorbed to ionise	
		completely the acid	

FC Rah 1

10 (a) Artikel di bawah merujuk kepada trem pertama di dunia yang menggunakan bahan api hydrogen.

The article below refers to the first tram in the world using hydrogen fuel.

Berdasarkan artikel: Based on the article above:

 (i) Adakah tindak balas tersebut tindak balas endotermik atau eksotermik? Jelaskan jawapan anda.
 Is the reaction endothermic or exothermic? Explain your answer.

[2 markah/ marks]

(ii) Pembakaran hidrogen akan menghasilkan molekul air. Tuliskan persamaan termokimia bagi pembakaran hidrogen, dan lukis gambar rajah aras tenaga untuk pembakaran hidrogen. Combustion of hydrogen will produces water molecule. Write the thermochemical equation for the combustion of hydrogen and construct an energy level diagram for the combustion of hydrogen.

[5 markah/ marks]

(b) Dalam satu eksperimen, 100 g cecair hidrogen dibakar dalam oksigen berlebihan.

Hitung jumlah tenaga yang dibebaskan apabila 100 g hidrogen dibakar. [Jisim atom relatif: H = 1].

In an experiment, 100 g of hydrogen liquid is burnt in excess oxygen. Calculate the total energy released when 100 g of hydrogen is burnt. [Relative atomic mass: H = 1].

[3 markah/ marks]

(c) Wajarkan penggunaan hidrogen sebagai bahan api fossil. Justify the use of hydrogen as a fossil fuel.

[3 markah/ marks]

(d) Dalam satu eksperimen 50cm³ asid kuat monoprotik dicampurkan dengan 50cm³ larutan kalium hidroksida, KOH di dalam cawan polistirena. Kepekatan asid dan alkali adalah sama. Suhu campuran itu bertambah sebanyak 6.5 °C. Tulis persamaan kimia seimbang bagi tindak balas itu. Hitungkan nilai haba yang dibebaskan dalam eksperimen itu.

Bandingkan jumlah haba yang dibebaskan jika eksperimen diulang dengan menggunakan asid etanoik. Jelaskan.

[Muatan haba tentu larutan, c = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹; ketumpatan larutan = 1 g cm⁻³]

In an experiment, 50 cm³ of strong monoprotic acid is mixed with 50 cm³ of potassium hydroxide, KOH solution in a polystyrene cup. The concentrations of the acid and alkali are the same. The temperature of the mixture increases by 6.5 °C. Write a balanced chemical reaction for the reaction. Calculate the heat released in the experiment.

Compare the total heat released if the experiment is repeated with ethanoic acid. Explain.

[Specific heat capacity of solution,c = 4.2 Jg⁻¹°C⁻¹; density of solution= 1gcm⁻³]

[7 markah/ marks]

10.	(a)(i)	Tindak balas eksotermik	1
	(4)(1)	Exothermic reaction	
		Haba dibebaskan	1
		Heat released	
	(a)(ii)	Persamaan kimia seimbang	1
		● nilai ΔH.	1
		$2H_2 + O_2 \rightarrow 2H_2O$ $\Delta H = -282 \text{ kJ mol}^{-1}$ Balance chemical equation with ΔH .	
		$2H_2 + O_2 \rightarrow 2H_2O$ $\Delta H = -282 \text{ kJ mol}^{-1}$	
		Tenaga	
		*	
		$2H_2 + O_2$	
		$\Delta H = -282 \text{ kJ mol}^{-1}$	
		2H ₂ O	
		1	
		Label paksi tenaga	1
		Aras tenaga bahan dan hasil serta anak panah	1
		Formula bahan dan hasil berserta nilai haba	1
		pembakaran Label the energy axis	
		Energy levels of reactants, products and arrow	
		Formulas of reactants and products with heat of combustion values	
		compusiion values	
	(b)	Bilangan mol hidrogen = 100/2 = 50 mol	1
		1 mol hidrogen membebaskan 282 kJ tenaga - Maka 50 mol hidrogen membebaskan	1
		$50 \text{ mol x } 282 \text{ kJ mol}^{-1} = 14100 \text{ kJ}$	
		Monustekon ootuiu otou tidek ootuiu heroorte denoor olegen	
	(C)	Menyatakan setuju atau tidak setuju berserta dengan alasan yang sesuai.	
		Setuju // wajar / tidak setuju // tidak wajar	1
		Alasan jika setuju	
		- hidrogen merupakan bahan api yang bersih - nombakaran bidrogon banya menghasilkan sir	1+1
		- pembakaran hidrogen hanya menghasilkan air. - Bahan api hidrogen juga bersifat tenaga yang boleh	171
		diperbaharui.	
		- hydrogen is a clean fuel - combustion of hydrogen only produces water.	
		Hydrogen fuel is also a renewable energy.	
		Atau	
		Alau	

	Alasan jika tidak setuju	
	- Alasan jika tidak setuju - hidrogen merupakan gas yang mudah terbakar - penyimpanan gas hidrogen adalah sukar. - Kos penghasilan bahan api hidrogen juga adalah mahal. - Hydrogen is a flammable gas - The storage of hydrogen gas is difficult. - The cost of producing hydrogen fuel is also expensive.	
(d)	E amada biraia bahara dan basil	1
(d)	Formula kimia bahan dan hasil Chemical formulae of reactant and product	1
	Persamaan kimia yang seimbang Balanga akamiaal agustian	1
	Balance chemical equation	1
	HCI + NaOH $\rightarrow$ NaCl + H ₂ O	
	Atau	
	HNO_3 + $NaOH \rightarrow NaNO_3$ + H_2O	
	Q = 100 x 4.2 x 6.5 = 2730 J	1
	Jumlah haba yang dibebaskan menggunakan asid etanoik adalah lebih rendah daripada menggunakan asid hidroklorik / asid nitrik.	1
	Asid etanoik adalah asid lemah manakala asid hidroklorik adalah asid kuat.	1
	Asid lemah mengion separa dalam air / sebahagian kekal sebagai molekul.	1
	Sebahagian haba yang dibebaskan diserap semula dan digunakan untuk mengionkan asid etanoik dengan lengkap.	1
	The amount of heat released using ethanoic acid is	
	- lower than using hydrochloric acid / nitric acid. - Ethanoic acid is a weak acid while hydrochloric acid is a strong acid.	
	Weak acids partially ionize in water / partially remain as molecules.	
	Part of the heat released is reabsorbed and used to completely ionize ethanoic acid.	
	JUMLAH	20

11. (a) Jadual 11 menunjukkan dua tindak balas kimia yang menggunakan dua jenis asid berbeza, X dan Y untuk menentukan haba peneutralan.

Table 11 shows two chemical reaction using two different acids, X and Y to determine heat of neutralisation.

Tindak balas <i>Reaction</i>	Persamaan kimia <i>Chemical equation</i>	Haba peneutralan/ kJ mol ⁻¹ Heat of neutralization/ kJ mol ⁻¹
I	$X + NaOH \rightarrow NaX + H_2O$	- 57.0
Π	$Y + NaOH \rightarrow NaY + H_2O$	- 52.0

Jadual 11 / Table 11

Berdasarkan jadual 11, nyatakan maksud haba peneutralan.
 Based on table 11, state the meaning heat of neutralisation.

[1 markah/ 1 mark]

(ii) Cadangkan asid X dan Y. Terangkan perbezaan haba peneutralan bagi tindak balas II apabila dibandingkan dengan tindak balas I.
 Suggest acid X and Y. Explain the difference in the heat of neutralisation for reaction II when compared to reaction I.

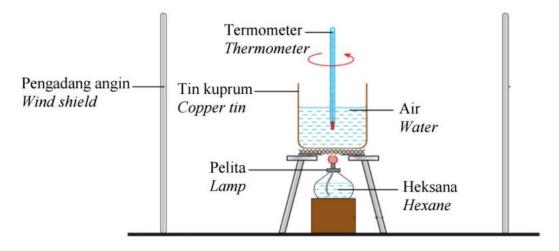
[4 markah/ 4 marks]

 (iii) Lukis gambar rajah aras tenaga bagi tindak balas II dan deduksikan satu maklumat daripada gambar rajah aras tenaga tersebut. Draw energy level diagram for reaction II and deduce one information from the energy level diagram.

[3 markah/ 3 marks]

(b) Rajah 11 menunjukkan susunan radas bagi eksperimen untuk menentukan haba pembakaran heksana.

Diagram 11 shows the apparatus set-up for an experiment to determine the heat of combustion of hexane.

Rajah 11 / Diagram 11

3500 kJ haba dibebaskan apabila 1 mol heksana terbakar dalam oksigen berlebihan. 3500 kJ of heat was released when 1 mol of hexane is burnt in excess oxygen.

 Cadangkan satu pengubahsuaian yang boleh dilakukan ke atas susunan radas untuk mendapatkan perubahan suhu dengan lebih tepat. Berikan sebab jawapan anda.

Suggest one modification that can be made to the apparatus set- up to obtain more accurate temperature change. Give a reason for your answer.

[2 markah/ 2 marks]

(ii) Tuliskan persamaan kimia bagi pembakaran heksana tersebut dan hitungkan jisim heksana yang diperlukan untuk pembakaran bagi membebaskan haba sebanyak 630 000 J.

[Jisim atom relatif: C=12, H=1]

Write the chemical equation for combustion of hexane and calculate the mass of hexane required for combustion to release 630 000 J of heat. [Relative atomic mass: C=12, H=1]

[4 markah/ 4 marks]

- (c) Anda dibekalkan dengan bahan-bahan berikut: You are supplied with the following substances:
  - Pelet kalium hidroksida Potassium hydroxide pellets
  - Ammonium klorida
     Ammoinum chloride
  - Kalsium klorida kontang Anhydrous calcium chloride
  - Air suling Distilled water

Huraikan satu eksperimen untuk menentukan perubahan suhu apabila bahan dilarutkan dalam air suling. Kelaskan bahan bahan itu kepada bahan yang mengalami tindak balas eksotermik dan tindak balas endotermik.

Describe an experiment to determine the temperature change when the substances are dissolved in distilled water. Classify the substances into substances that undergo exothermic reactions and endothermic reactions.

[6 markah/ 6 marks]

				L	
11	(a)	(i)	[dapat menyatakan definisi haba peneutralan] Contoh jawapan : Haba yang dibebaskan / perubahan haba apabila 1 mol air terbentuk daripada tindak balas asid/ H ⁺ dan alkali / OH ⁻ <i>Heat released / heat change when 1 mole of water</i> <i>formed from reaction between acid / H</i> + <i>and alkali /</i> <i>OH</i> ⁻	1	1
	(a)	(ii)	[dapat mencadangkan asid X dan Y. Dapat menerangkan mengapa haba peneutralan II berbeza dengan I] Jawapan :	1	4
			- X : asid hidroklorik/ asid nitrik <i>Hydrochloric acid / nitric acid</i> - Y : asid etanoik <i>Ethanoic acid</i> - Asid etanoik adalah asid lemah / asid etanoik	1	
			- mengion separa di dalam air. Ethanoic acid is weak acid / ethanoic acid ionize partially in water 4. Sedikit haba yang dibebaskan akan diserap semula bagi molekul asid etanoik mengion dengan lengkap. Some of the heat released will be reabsorbed for	1	
	(a)	(iii)	the ethanoic acid molecule to ionize completely. [dapat melukis gambar rajah aras tenaga set II		
	(4)	()	1. Label tenaga dan aras gambarajah yang betul ,	1	3
			2. bahan dan hasil tindak balas ditunjukkan pada aras betul serta haba pemendakan yang betul bagi set II	1	

			-
	Contoh jawapan		
	Tenaga		
	Y + NaOH		
	H = - 52.0 kJmol ⁻¹		
	NaY + H2O		
	I ★		
	,		
	[Dapat menyatakan satu maklumat daripada gambar	1	
	rajah aras tenaga]		
	Contoh jawapan		
	1. Tindak balas adalah eksotermik /membebaskan		
	- haba //Suhu tindak balas meningkat // - Jumlah kandungan tenaga bahan tindak balas lebih		
	tinggi daripada jumlah kandungan tenaga hasil		
	tindak balas //		
	3. 52.0 kJmol ⁻¹ / 52.0 kJ haba dibebaskan apabila 1 mol air terbentuk daripada tindak balas asid dan		
	alkali //		
	4. Haba yang diserap semasa pemutusan ikatan bahan		
	tindak balas lebih rendah dari haba dibebaskan semasa pembentukan ikatan hasil tindak balas		
	semasa pembentukan ikatan nash unuak batas		
	1. Reaction is exothermic / release heat // temperature		
	increase //		
	2. Total energy content of reaction is higher than total energy content of product //		
	3. $52.0 \text{ kJmol}^{-1} / 52.0 \text{ kJ heat released when 1 mole of}$		
	water formed from reaction between acid and		
	alkali// 4. The heat absorbed during the breaking of the bonds		
	4. The heat absorbed auring the breaking of the bonds of the reactants is lower than the heat released		
	during the formation of the bonds of the products		
	of the reaction		
	[pilih mana mana 1]		
(b) (i)	[dapat mencadangkan pengubahsuaian dan alasan]		2
		1.04	
	Contoh jawapan Tidak menggunakan kasa dawai // do not use wire	1	
	gauze	1	
	Boleh menyerap haba // can absorb heat		
	,		

				4
(b)	(ii)	[dapat menulis persamaan kimia yang seimbang]		4
		Jawapan		
		$C_6H_{14} + 19/2O_2 > 6CO_2 + 7H_2O$	1+1	
		[dapat menghitung jisim heksana]		
		- Bilangan mol - Jisim heksana dengan unit yang betul	1	
		Contoh jawapan		
		Bilangan mol// <i>number of mole</i> : 630 3500 // 0.18		
		Jisim//mass: 0.18 X [12(6) + 1(14)] // 15.48g		
(c)		[Dapat menghuraikan eksperimen dan mengelas bahan kepada eksotermik dan endotermik] - Contoh jawapan 1. Sukat [20-50]cm³ air suling dan masukkan ke dalam cawan polistirena // Measure 20 cm3 of distilled water and pour it into a polystyrene cup. 2. Catatkan suhu awal air suling // Record the initial temperature of the distilled water. 3. Tambah satu spatula pelet kalium hidroksida ke dalam cawan polistirena dan kacau // Add one spatula of pellet sodium hydroxide into the polystyrene cup and stir. 4. Catatkan suhu tertinggi atau terendah // Record the highest or the lowest temperature. 5. Ulang langkah 1-4 menggunakan ammonium klorida dan kalsium klorida kontang // Repeat steps 1 to 5 with ammonium chloride and anhydrous calcium chloride,	Maksimum 4m	6
		Eksotermik : kalium hidroksida, kalsium klorida kontang	1	
		Endotermik : ammonium klorida // Exothermic : potassium hydroxide , anhydrous calcium chloride	1	
		Endothermic : ammonium chloride		

10 (a) Rajah 8.1 menunjukkan bahan tindak balas dan nilai haba peneutralan, ΔH bagi tindak balas larutan kalium hidroksida dengan asid HA dan asid HB. Kedua-dua asid HA dan asid HB adalah asid monoprotik.

Diagram 8.1 shows the reactants and the value of the heat of neutralization, ΔH for the reaction of potassium hydroxide solution with HA acid and HB acid. Both HA acid and HB acid are monoprotic acids.

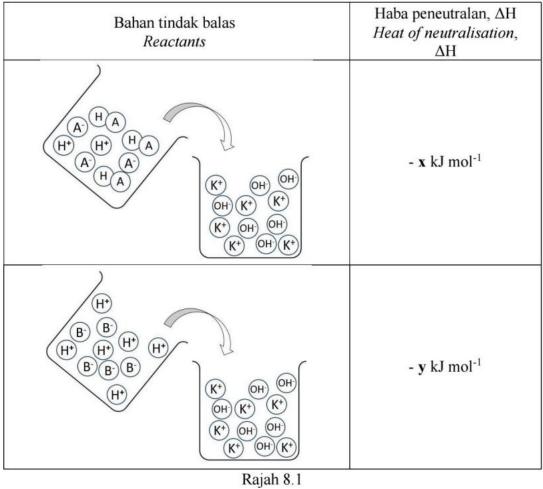

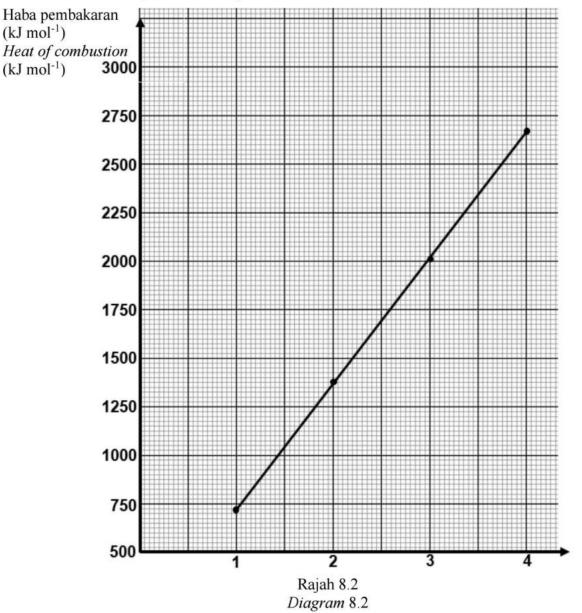
Diagram 8.1

Nilai - $\mathbf{x}$ kJ mol⁻¹ adalah lebih kecil dari - $\mathbf{y}$ kJ mol⁻¹. Cadangkan nama bagi asid HA dan asid HB dan tuliskan persamaan kimia bagi tindak balas salah satu asid yang dinamakan dengan larutan kalium hidroksida. Terangkan mengapa terdapat perbezaan dalam nilai haba peneutralan itu.

The value of -x kJ mol⁻¹ is smaller than -y kJ mol⁻¹. Suggest the name of HA acid and HB acid and write the chemical equation for the reaction of one of the named acid with potassium hydroxide solution. Explain why there is a difference in the value of heat of neutralisation.

[7 markah/marks]

(b) Rajah 8.2 menunjukkan graf haba pembakaran alkohol melawan bilangan atom karbon per molekul alkohol.
 Diagram 8.2 shows a graph of the heat of combustion of alcohol against number of carbon atom per molecule of alcohol.

(i) Nyatakan definisi bagi haba pembakaran. Berdasarkan Rajah 8.2, bandingkan nilai haba pembakaran bagi etanol dan propanol. Terangkan jawapan anda dari segi pembentukan ikatan dalam molekul karbon dioksida dan air yang terhasil. Apakah nilai haba pembakaran etanol, C₂H₅OH?
 State the definition of heat of combustion. Based on Diagram 8.2, compare the heat of combustion of ethanol and propanol. Explain your answer in terms of the formation of bond in carbon dioxide and water molecule produced. What is the value of heat combustion of ethanol, C₂H₅OH?

(ii) Tulis persamaan kimia bagi pembakaran lengkap propanol. Jika 1.08 g propanol digunakan untuk memanaskan 200 cm³ air, hitung bilangan mol propanol dan perubahan suhu semasa tindak balas.
[Diberi jisim molar propanol = 60 g mol⁻¹]
[Muatan baba tertentu bagi air, c = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹, Ketumpatan air = 1.0 g cm⁻³]
Write a chemical equation for the complete combustion of propanol. If 1.08 g of propanol is used to heat 200 cm³ of water, calculate the number of moles of propanol and the temperature change during the reaction.
[Given that molar mass of propanol = 60 g mol⁻¹]
[Specific heat capacity of water, c = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹, Density of water = 1.0 g cm⁻³]

[5 markah/marks]

(c) Nilai bahan api ialah jumlah tenaga haba terbebas apabila 1 g bahan api terbakar lengkap dalam oksigen. Jadual 7 menunjukkan nilai-nilai haba pembakaran dan jisim molar bagi dua jenis bahan api.

Fuel value is the amount of heat energy released when 1 g of fuel is burned completely in oxygen. Table 7 shows the value of heat of combustion and molar mass for two types of fuel.

Jenis bahan api Type of fuel	Haba pembakaran (kJ mol ⁻¹) <i>Heat of combustrion</i> (kJ mol ⁻¹)	Jisim molar (gmol ⁻¹) Molar mass (gmol ⁻¹)
Butana Butane	2880	58
Butanol Butanol	2679	74

Jadual 7 Table 7

Berdasarkan Jadual 7, tentukan bahan api terbaik yang boleh digunakan dan berikan satu sebab kepada jawapan anda.

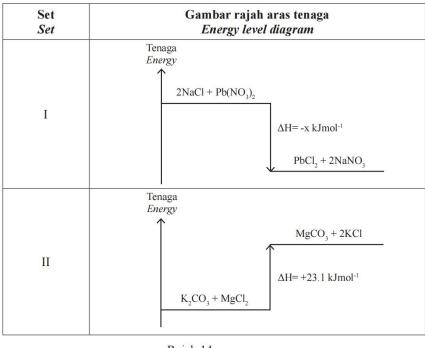
Based on Table 7, Determine the best fuel to be used and give a reason for your answer.

[2 markah/marks]

Soalan	Cadangan Jawapan	Markah
). (a)	HA : asid etanoik//ethanoic acid	1
	HB : asid nitrik/asid hidroklorik// <i>nitric acid/hydrochloric acid</i> (reject formula)	1
	$\begin{array}{c c} CH_{3}COOH + KOH \longrightarrow CH_{3}COOK + H_{2}O \ // \\ HCI + KOH \longrightarrow KCI + H_{2}O \ // \\ HNO_{3} + KOH \longrightarrow KNO_{3} + H_{2}O \end{array}$	2
	- Asid etanoik ialah asid lemah - Mengion separa dalam air dan sebahagian wujud sebagai	1
	- molekul - Sebahagian haba yang dibebaskan diserap dan digunakan untuk mengion molekul asid selengkapnya	1
	- Ethanoic acid is weak acid - Ionise partially in water and some exists as molecules - Some of the heat released is absorbed and used to ionise acid molecules completely	
(b) (i)	Haba yang dibebaskan apabila 1 mol bahan dibakar dengan lengkap dalam oksigen berlebihan Heat released when 1 mol of a substance is completely burnt in excess oxygen	1
	Bilangan atom karbon per molekul propanol lebih tinggi	1
	- bilangan atom karbon per moleku propanol lebih tinggi - haba pembakaran propanol lebih tinggi	1
	Lebih banyak molekul karbon dioksida dan air dibebaskan	1
	Lebih banyak haba dibebaskan apabila pembentukan ikatan terbentuk	1
	- The number of atom carbon per molecule in propanol is higher - Heat of combustion of propanol is higher - More carbon dioxide and water molecules are released	
	- More carbon dioxide and water molecules are released - More heat is released when the formation of bond is formed	
	1375 kJ mol ⁻¹	1
(b) (ii)	$C_{3}H_{7}OH + \frac{9}{2}O_{2} \longrightarrow 3CO_{2} + 4H_{2}O$	2
	Bil mol propanol = 1.08	
	60 = 0.02 mol	1
	1 mol propanol membebaskan 2000 kJ mol ⁻¹ haba	1
	$2000 \times 0.02 = 40$ kJ mol ⁻¹	1
(b)		
	58	
	= 49.66 kJ g ⁻¹ Nilai bahan api butanol = <u>2679</u>	1
		1 1
	74	
	74	1

F5 Bab 1

10 (a) Rajah 14 menunjukkan gambar rajah aras tenaga bagi dua tindak balas pemendakan. Diagram 14 shows energy level diagrams for two sets of precipitation reaction.

Berdasarkan Rajah 14, Based on Diagram 14,

 (i) Tindak balas yang manakah membebaskan tenaga haba ke persekitaran semasa tindak balas berlaku? Terangkan.

Which reaction release heat energy to the surrounding during the reaction? Explain. [2 markah / marks]

(ii) Dalam Set I, apabila 50 cm³ larutan natrium klorida 1.0 mol dm⁻³ ditambahkan kepada 50 cm³ larutan plumbum(II) nitrat, suhu meningkat sebanyak 3.5° C. Tentukan bahan tindak balas yang manakah berlebihan. Hitungkan nilai *x*. [Ketumpatan air = 1.0 g cm⁻³, muatan haba tentu air, c = 4.2 Jg⁻¹°C⁻¹]

In Set I, when 50 cm³ of 1.0 mol dm⁻³ sodium chloride solution is added into 50 cm³ of 1.0 mol dm⁻³ lead(II) nitrate solution, temperature increases by 3.5° C. Determine which reactant is in excess. Calculate the value of x.

[Density of water = 1.0 g cm^{-3} , specific heat capacity of water, $c = 4.2 \text{ Jg}^{-10}\text{C}^{-1}$] [5 markah / marks]

ralat: kemolaran plumbum(II) nitrat 1.0 moldm-3

F5 Bab 1

(iii) Ahmad menjalankan eksperimen Set II dengan menambahkan 50 cm³ larutan kalium karbonat 1.0 mol dm⁻³ ke dalam 50 cm³ larutan magnesium klorida 1.0 mol dm⁻³. Perubahan suhu dicatat dan seterusnya haba pemendakan bagi eksperimen tersebut dihitung. Akan tetapi, nilai haba pemendakan yang diperoleh tidak sama seperti dalam Rajah 14.

Nyatakan maksud haba pemendakan dan terangkan mengapa nilai haba pemendakan ini berbeza? Tuliskan persamaan termokimia bagi tindak balas ini. Nyatakan warna mendakan yang terbentuk dalam tindak balas ini.

Ahmad conducted the experiment in Set II by adding 50 cm³ of 1.0 mol dm⁻³ potassium carbonate solution into 50 cm³ of 1.0 mol dm⁻³ magnesium chloride solution. The temperature change is recorded and then the heat of precipitation for the reaction is calculated. However, the value of heat of precipitation obtained is not the same as in Diagram 14.

State the meaning of heat of precipitation and explain why these heat values of precipitation are different? Write a thermochemical equation for the reaction. State the colour of precipitate formed in this reaction.

[4 markah / marks]

(b) Jadual 5 menunjukkan bahan tindak balas yang digunakan oleh Jeffrey semasa menjalankan eksperimen untuk menentukan haba penyesaran kuprum. Table 5 shows the reactants used by Jeffrey when carrying out an experiment to determine the heat of displacement of copper.

Set	Bahan tindak balas		
Set	Reactants		
Ι	Serbuk magnesium berlebihan + 50 cm ³ larutan kuprum(II) nitrat 0.5 mol dm ⁻³ Excess magnesium powder + 50 cm ³ of 0.5 mol dm ⁻³ copper(II) nitrate solution		
II	Serbuk ferum berlebihan + 50 cm ³ larutan kuprum(II) nitrat 0.5 mol dm ⁻³ Excess iron powder + 50 cm ³ of 0.5 mol dm ⁻³ copper(II) nitrate solution		

Jadual 5

Table 5

(i) Nyatakan dua pemerhatian daripada Set I. State two observations from Set I.

[2 markah / marks]

Bandingkan haba penyesaran Set I dan Set II. Terangkan.
 Compare the heat of displacement of Set I and Set II. Explain.

[3 markah / marks]

(iii) Rajah 15 menunjukkan perubahan warna larutan dalam Set II selepas tindak balas selesai.

Diagram 15 *shows the colour change of solution in Set* II *after the reaction complete.*

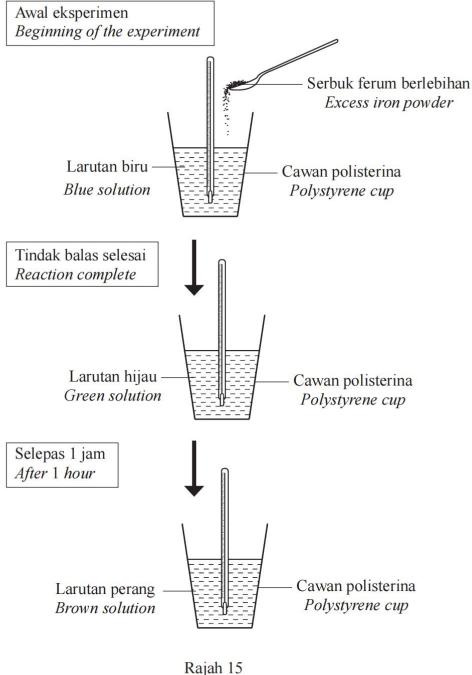

Diagram 15

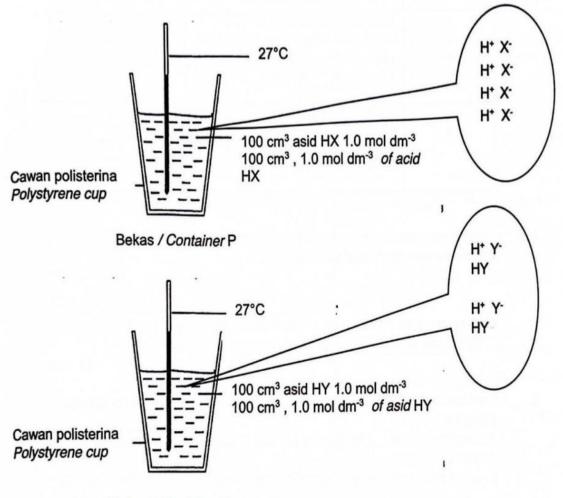
Terangkan perubahan warna larutan ini. Explain the colour change of the solution.

[4 markah / marks]

-			-	
10	(a)	(i)	Tindak balas dalam Set I // Reaction in Set I	1
			Jumlah kandungan tenaga pada bahan tindak balas lebih tinggi daripada jumlah kandungan tenaga hasil tindak balas. //	1
			Total energy content of the reactants is higher than the total energy content of the products.	
		(ii)	• Bilangan mol NaCl/ Pb(NO ₃) ₂ = $\frac{(1.0)(50)}{1000}$ // 0.05 mol	1
			- Nisbah //Ratio 2 mol NaCl : 1 mol Pb(NO₃)₂ 0.05 mol : 0.025 mol	1
			Pb(NO₃)₂ berlebihan// Pb(NO₃)₂ is in excess.	1
			- Perubahan haba = (100)(4.2)(3.5)// 1470 J// 1.47 kJ - Haba pemendakan, ΔH= ^{-1.47}/_{0.025} kJmol⁻¹//	1
			$= -58.8 \text{ kJmol}^{-1}$	1
		(iii)	- Haba pemendakan ialah perubahan haba apabila 1 mol magnesium karbonat terbentuk daripada ionnya dalam larutan akueus. - Heat of precipitation is the heat change when I mole of magnesium carbonate is formed from its ions in	1
			- aqueous solution. - Sesetengah tenaga haba terbebas ke persekitaran. //	1
			Some heat energy is loss to surrounding.	4
				1

		- K₂CO₃ + MgCl₂ → MgCO₃ + 2KCl, ΔH= +23.1 kJmol⁻ - Putih// White	1
(b)	(i)	Pepejal perang terbentuk.// Brown solid is formed.	1
		Larutan biru menjadi tidak berwarna. //	1
		Blue solution turns colourless.	
	(ii)	Haba penyesaran Set I lebih tinggi daripada Set II. //	1
		Heat of displacement of Set I is higher than Set II.	
		Magnesium lebih elektropositif daripada ferum.//	1
		Magnesium is more electropositive than iron.	
		Lebih banyak tenaga haba dibebaskan ke	
		persekitaran apabila kuprum disesarkan di Set I.//	1
		More heat energy is released to the surrounding	
		when copper is displaced in Set I.	
	(iii)	Larutan biru / blue solution	
		Pada awal eksperimen, kepekatan ion kuprum(II)	1
		dalam larutan kurpum(II) nitrat tinggi.//	
		At the beginning of the experiment, the concentration	
		of copper(II) ion in copper(II) nitrate solution is high.	
		Apabila tindak balas selesai, semua kuprum telah	1
		disesarkan secara lengkap daripada larutan	
		kuprum(II) nitrat. //	
		When the reaction complete, all the copper is	
		displaced completely from copper(II) nitrate solution.	
		Larutan hijau // Green solution	1
		Larutan ferum(II) nitrat terbentuk./ Ion ferum(II) hadir	1
		dalam larutan.//	
		Iron(II) nitrate solution is formed./ Iron(II) ions present.	
		Larutan perang // Brown solution	1
		Ion ferum(II) mengalami pengoksidaan membentuk ion ferum(III) yang berugana perang	
		ion ferum(III) yang berwarna perang.	
		Iron(II) ion undergoes oxidation to form iron(III) ion which is brown.	
		which is brown.	

11 Rajah 11 menunjukkan bekas P dan bekas Q yang mengandungi asid HX dan asid HY. Kedua-dua asid adalah asid monoprotik. Diagram 11 shows container P and container Q that containing HX acid and HY acid. Both acids are monoprotic acid.

Bekas / Container Q

Rajah/ Diagram 11

Jadual 11.1 menunjukkan dua tindak balas peneutralan melibatkan tindak balas antara larutan natrium hidroksida dengan asid HX dan tindak balas antara larutan natrium hidroksida dengan asid HY.

Haba peneutralan bagi setiap tindak balas ditunjukkan seperti dalam jadual. Table 11.1 shows two neutralization reactions involving the reaction between sodium hydroxide solution with HX acid and sodium hydroxide solution with HY acid. Heat of neutralization for each reaction is shown as in the table.

Tindakbalas <i>Reaction</i>	Bahan tindakbalas <i>Reactants</i>	Haba peneutralan <i>Heat of</i> <i>Neutralisation</i> (kJ mol ⁻¹)
L	100 cm ³ larutan Natrium hidroksida 1.0 mol dm ⁻³ + asid HX 100 cm ³ <i>of sodium hydroxide</i> 1.0 mol dm ⁻³ + HX <i>acid</i>	- 57
II	100 cm ³ larutan Natrium hidroksida 1.0 mol dm ⁻³ + asid HY 100 cm ³ <i>of sodium hydroxide</i> 1.0 mol dm ⁻³ + HY <i>acid</i>	- 55

Jadual/ Table 11.1

[1 mark]

(b) Cadangkan satu contoh yang sesuai bagi asid HX dan asid HY. Suggest one suitable example for HX acid and HY acid.

[2 marks]

- Berdasarkan tindak balas I, hitungkan suhu tertinggi campuran bagi tindak balas itu.
   Based on reaction I, calculate the highest temperature of the mixture for the reaction.
   [Muatan haba tentu larutan/ specific heat capacity of solution = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹]
   [4 marks]
- (d) Bandingkan haba peneutralan antara tindak balas I dan tindak balas II. Terangkan jawapan anda. Compare heat of neutralisation between reaction I and reaction II. Explain your answer.

[5 marks]

⁽a) Nyatakan maksud haba peneutralan. State the meaning heat of neutralisation.

(e) Jadual 11.2 menunjukkan bahan api dan haba pembakaran bagi etanol, C₂H₅OH dan kerosin, C₁₂H₂₆. Table 11.2 shows type of fuel and heat of combustion of ethanol, C₂H₅OH and kerosene, C₁₂H₂₆.

Bahan api <i>Fuel</i>	Haba Pembakaran Heat of Combustion (kJ mol ⁻¹)
Etanol Ethanol	1380
Kerosin Kerosene	6290

Jadual/ Table 11.2

Berdasarkan Jadual 11.2, pilih satu bahan api yang terbaik dari aspek:

- Nilai bahan api
- Kesan terhadap alam sekitar

Wajarkan kedua-dua pemilihan anda itu.

[Jisim molar: etanol = 46 g mol⁻¹, kerosin = 170 g mol⁻¹, JAR, C=12, H=1]

Based on Table 11.2, choose one fuel that is the best in terms of.

- Fuel value
- Effects on environment

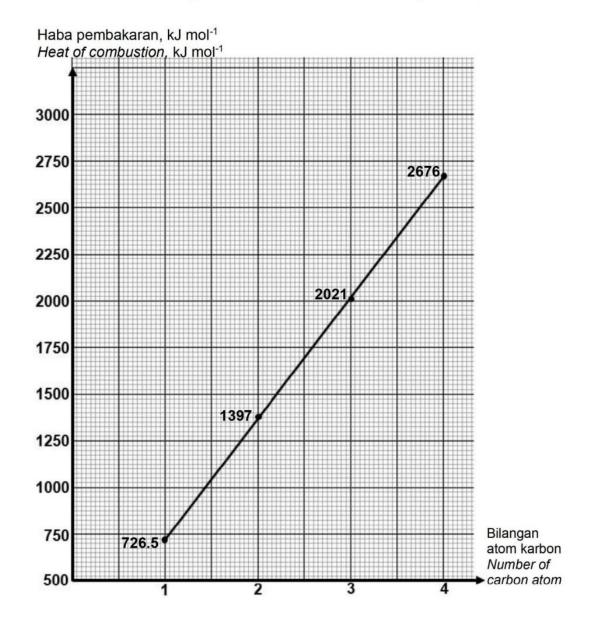
Justify both of your choices.

[Molar mass: ethanol = 46 g mol⁻¹, kerosene = 170 g mol⁻¹, RAM, C=12, H=1]

[8 marks]

11. (a) Sesuatu alkohol mempunyai nilai haba pembakaran yang berbeza-beza. Rajah 11 menunjukkan satu graf haba pembakaran melawan bilangan atom karbon per molekul bagi alkohol.

An alcohol has a different heat of combustion value. Diagram 11 shows a graph of the heat of combustion against the number of carbon atoms per molecule for alcohol.

(i) Apakah maksud haba pembakaran?

What is meant by heat of combustion?

[1 markah] [1 *mark*]

- (ii) Berdasarkan Rajah 11, Based on Diagram 11
  - Tentukan haba pembakaran bagi etanol
     Determine heat of combustion for ethanol
  - Nyatakan hubungan antara bilangan atom karbon permolekul dalam sesuatu alkohol dengan haba pembakaran. Terangkan jawapan anda. State the relationship between the number of carbon atoms per molecule in an alcohol and the heat of combustion. Explain your answer.

[4 markah] [4 marks]

(ii) Dengan menggunakan maklumat dari Rajah 11, tentukan perubahan suhu yang akan diperolehi jika 1.08 g propanol digunakan untuk memanaskan 200 cm³ air. Sertakan juga persamaan kimia bagi pembakaran lengkap propanol. [Jisim molar propanol = 60 g mol⁻¹, muatan haba tentu bagi air = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹ dan ketumpatan air = 1.0 g cm⁻³]

Using the information from Diagram 11, determine the temperature change that will be obtained if 1.08 g of propanol is used to heat 200 cm³ of water. Also include the chemical equation for the complete combustion of propanol. [Molar mass propanol = 60 g mol⁻¹, specific heat capacity of water = 4.2 J g⁻¹ °C⁻¹ and density of water = 1.0 g cm⁻³] [5 markah]

[5 marks]

(b) Nilai bahan api ialah jumlah tenaga haba terbebas apabila 1 g bahan api terbakar lengkap dalam oksigen. Jadual 8 menunjukkan nilai-nilai haba pembakaran dan jisim molar bagi dua jenis bahan api.

Fuel value is the amount of heat energy released when 1 g of fuel is burned completely in oxygen. Table 8 shows the value of heat of combustion and molar mass for two types of fuel.

Jenis bahan api <i>Type of fuel</i>	Jisim molar (g mol ⁻¹) <i>Molar mass</i> (g mol ⁻¹)	Haba pembakaran (kJ mol ⁻¹) <i>Heat of combustion</i> (kJ mol ⁻¹)		
Butana <i>Butane</i>	58	2880		
Butanol <i>Butanol</i>	74	2679		
Jadual 8				

Table 8

Berdasarkan Jadual 2, tentukan bahan api terbaik yang boleh digunakan dan berikan satu sebab kepada jawapan anda.

Based on Table 2, Determine the best fuel to be used and give a reason for your answer.

[2 markah] [2 marks]

(c) Seorang pelajar mendapati lilin yang diperbuat dari sarang lebah boleh digunakan sebagai satu bahan api. Dengan menggunakan pengetahuan kimia anda, huraikan satu eksperimen bagi membantu pelajar tersebut menentukan nilai bahan api dari lilin tersebut.

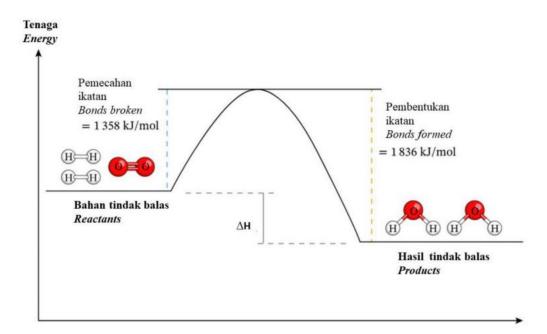
A student found that candles made from beehives can be used as a fuel. Using your knowledge of chemistry, describe an experiment to help the student determine the fuel value of the candle.

[8 markah] [8 marks]

F5 Bab 1

		()		1000	
11.	(a)	(i)	Haba pembakaran ialah haba yang dibebaskan apabila 1 mol bahan		
			api terbakar lengkap dalam oksigen berlebihan		
				1	
		(ii)	Haba pembakaran bagi etanol : -1367 kj mol ⁻¹	1	
			Semakin bertambah bilangan atom karbon permolekul dalam	1	
			sesuatu hidrokarbon, semakin tinggi haba pembakaran.		
			Semakin banyak bilangan atom karbon per molekul maka	1	
			pembakaran alkohol akan lebih banyak menghasilkan molekul		
			karbon dioksida dan air menyebabkan lebih banyak tenaga haba		
			dibebaskan.		
		(iii)	Haba pembakaran propanol : 2021 kJ mol ⁻¹		
			Bil mol propanol :		
	(b)		Bahan api terbaik : Butanol	1	
			Kerana butanol mempunyai nilai bahan api yang lebih tinggi	1	
	(c)		1. Sukat 100 cm ³ air dan masukkan ke dalam bekas kuprum	1	
			2. Rekodkan suhu awal air	1	
			3. Timbang jisim lilin yang digunakan dan rekod jisim awal lilin.	1	
			4. Nyalakan lilin untuk memanaskan air.	1	
			5. Apabila suhu air meningkat sebanyak 30°C, padam lilin dan	1	
			timbang lilin.		
			6. Rekod suhu tertinggi yang dicapai oleh air.	1	
			7 Tentukan baha nambakanan basi lilin tensahut	1	
			7. Tentukan haba pembakaran bagi lilin tersebut	1	
			8. Hitung nilai bahan api bagi lilin tersebut.	1	

11 Rajah 10.1 menunjukkan profil aras tenaga bagi satu tindak balas. *Diagram* 10.1 *shows an energy level diagram for a reaction.*

Rajah 10.1 Diagram 10.1

(a) Nyatakan maksud tindak balas eksotermik. *State the meaning of exothermic reaction.*

[1 markah] [1 mark]

(b) Berdasarkan Rajah 10.1, Based on the Diagram 10.1,

(i) Nyatakan jenis tindak balas dan terangkan. *State type of reaction and explain.*

[2 markah] [2 marks] (ii) Tuliskan persamaan kimia bagi tindak balas yang terlibat. Write the chemical equation of the reaction involved.

> [2 markah] [2 marks]

(iii) Kira haba tindak balas, Δ H. Calculate heat of reaction, Δ H.

> [2 markah] [2 marks]

(c) Jadual 5 menunjukkan haba peneutralan bagi larutan kalium hidroksida dan dua jenis asid iaitu asid X dan asid Y.
 Table 5 shows the heat of neutralisation of potassium hydroxide and two types of

acids which are acid X and acid Y.

Set	Eksperimen Experiment	Haba peneutralan Heat of neutralisation (kJ mol ⁻¹)
Ι	50 cm ³ 0.1 mol dm ⁻³ kalium hidroksida dan 50 cm ³ 0.1 mol dm ⁻³ asid X 50 cm ³ 0.1 mol dm ⁻³ <i>potassium hydroxide</i> <i>and</i> 50 cm ³ 0.1 mol dm ⁻³ <i>acid</i> X	-57.2
Π	50 cm ³ 0.1 mol dm ⁻³ kalium hidroksida dan 50 cm ³ 0.1 mol dm ⁻³ asid Y 50 cm ³ 0.1 mol dm ⁻³ <i>potassium hydroxide</i> <i>and</i> 50 cm ³ 0.1 mol dm ⁻³ <i>acid</i> Y	-55.8

Cadangkan asid X dan asid Y. Terangkan mengapa terdapat perbezaan haba peneutralan antara set I dan set II.

Suggest acid X and acid Y. Explain why there is a difference in heat of neutralisation between set I and set II.

[6 markah] [6 marks] (d) (i) Rajah 10.2 menunjukkan satu pek pemanas sendiri nasi beriani yang dibawa oleh Ekhwan ketika mendaki bukit.
 Diagram 10.2 shows a self-heating pack of biryani rice carried by Ekhwan during hill climbing.

Rajah 10.2 Diagram 10.2

Wajarkan penggunaan pek pemanas sendiri. Justify uses of a self-heating pack.

[2 markah] [2 marks]

Rajah 10.3 Diagram 10.3

Ekhwan terseliuh dan kakinya membengkak. Beliau memerlukan pek penyejuk. Sebagai seorang pelajar kimia, sediakan bahan-bahan yang bersesuaian di rumah dan kaedah untuk menyediakan pek penyejuk. Terangkan fungsi pek penyejuk.

Ekhwan sprained his leg and his leg was swollen. He needs a cooling pack. As a chemistry student, provide the appropriate materials in house and methods to prepare a cooling pack. Explain the function of the cooling pack.

> [5 markah] [5 marks]

(a)		ak balas kimia yang membebaskan haba ke persekitaran.	1
	Chem	nical reactions that release heat to the surrounding.	
		Jumlah/Total	1
(b)	(i)	Tindak balas eksotermik. Exothermic reaction.	1
		Tenaga haba yang dibebaskan semasa pembentukan ikatan dalam hasil tindak balas lebih besar berbanding tenaga haba yang diserap untuk memutuskan ikatan dalam bahan tindak balas. The heat energy released during the formation of bonds in the reaction products is greater than the heat energy absorbed to break the bonds in the reactants.	1
	(ii)	$2H_2 + O_2 \rightarrow 2H_2O$	1 + 1
		correct formula of reactant & product balanced	
	(iii)	Haba diserap ketika pemutusan ikatan = 1358 kJ mol^{-1} Haba dibebaskan ketika pembentukan ikatan = 1836 kJ mol^{-1} <i>Heat absorbed to break down the bond</i> = 1358 kJ mol^{-1} <i>Heat released during formation of bond</i> = 1836 kJ mol^{-1}	
		Perbezaan/Difference = $(1358 - 1836)$ kJ mol ⁻¹	1
		$= -478 \text{ kJ mol}^{-1}$	1
		Jumlah/Total	6
(c)	and the second	X : Asid hidroklorik/asid nitrik/asid sulfurik (Sebarang asid kuat	
	diterin	ma) Y : Asid etanoik/asid karbonik/asid fosforik (Sebarang asid lemah	1
	diteri		1
		X adalah asid kuat yang mengion secara lengkap di dalam air untuk	
	-	hasilkan kepekatan ion hidrogen yang tinggi. Y adalah asid lemah yang mengion secara separa di dalam air untuk	1
		hasilkan kepekatan ion hidrogen yang rendah.	1
	0	peneutralan di set II lebih rendah berbanding set I.	1
		hagian haba di serap semula oleh asid lemah untuk mengion lengkap.	1
		X : Hydrochloric acid/nitric acid/sulphuric acid (any strong acid ntable)	
	accep Acid	•	
	accep Acid accep Acid	otable) Y : Ethanoic acid/carbonic acid/phosphoric acid (any weak acid otable) X is a strong acid that ionises completely in water to produce a high	
	accep Acid accep Acid conce Acid	otable) Y : Ethanoic acid/carbonic acid/phosphoric acid (any weak acid otable) X is a strong acid that ionises completely in water to produce a high entration of hydrogen ions. Y is a weak acid that partially ionise in water to produce a low	
	accep Acid accep Acid conce Acid conce	otable) Y : Ethanoic acid/carbonic acid/phosphoric acid (any weak acid otable) X is a strong acid that ionises completely in water to produce a high entration of hydrogen ions.	
	accep Acid accep Acid conce Acid conce Heat	- batable) - Y : Ethanoic acid/carbonic acid/phosphoric acid (any weak acid batable) - X is a strong acid that ionises completely in water to produce a high entration of hydrogen ions. - Y is a weak acid that partially ionise in water to produce a low entration of hydrogen ions.	

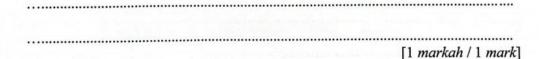
(d) (i) Wajar memudahkan/senang untuk panaskan makanan (Sebarang jawapan yang munasabah) atau Tidak wajar makanan bungkus tidak baik untuk kesihatan (Sebarang jawapan yang munasabah) Justified easy/easy to heat food (any reasonable answer) or Inappropriate wrapped food is not good for health (any reasonable answer) (ii) Bahan//Materials : Plastik berzip/pembungkus/bekas tertutup, ais/serbuk penaik dan cuka/ais dan garam. Plastic ziplock/wrapper/sealed container, ice/baking powder and vinegar/ice and salt. Kaedah//Methods : 1. Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/ wrapper/sealed container.	
atau Tidak wajar makanan bungkus tidak baik untuk kesihatan (Sebarang jawapan yang munasabah) Justified easy/easy to heat food (any reasonable answer) or Inappropriate wrapped food is not good for health (any reasonable answer) (ii) Bahan//Materials : Plastik berzip/pembungkus/bekas tertutup, ais/serbuk penaik dan cuka/ais dan garam. Plastic ziplock/wrapper/sealed container, ice/baking powder and vinegar/ice and salt. Kaedah//Methods : 1. Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/wrapper/sealed container.	1 1
Tidak wajar makanan bungkus tidak baik untuk kesihatan (Sebarang jawapan yang munasabah) Justified easy/easy to heat food (any reasonable answer) or Inappropriate wrapped food is not good for health (any reasonable answer) (ii) Bahan//Materials : Plastik berzip/pembungkus/bekas tertutup, ais/serbuk penaik dan cuka/ais dan garam. Plastic ziplock/wrapper/sealed container, ice/baking powder and vinegar/ice and salt. Kaedah//Methods : 1. Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/ wrapper/sealed container.	atau
makanan bungkus tidak baik untuk kesihatan (Sebarang jawapan yang munasabah) Justified easy/easy to heat food (any reasonable answer) or Inappropriate wrapped food is not good for health (any reasonable answer) (ii) Bahan//Materials : Plastik berzip/pembungkus/bekas tertutup, ais/serbuk penaik dan cuka/ais dan garam. Plastic ziplock/wrapper/sealed container, ice/baking powder and vinegar/ice and salt. Kaedah//Methods : 1. Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/ wrapper/sealed container.	1
easy/easy to heat food (any reasonable answer) or Inappropriate wrapped food is not good for health (any reasonable answer) (ii) Bahan//Materials : Plastik berzip/pembungkus/bekas tertutup, ais/serbuk penaik dan cuka/ais dan garam. Plastic ziplock/wrapper/sealed container, ice/baking powder and vinegar/ice and salt. Kaedah//Methods : 1. Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/wrapper/sealed container.	1
or Inappropriate wrapped food is not good for health (any reasonable answer) (ii) Bahan//Materials : Plastik berzip/pembungkus/bekas tertutup, ais/serbuk penaik dan cuka/ais dan garam. Plastic ziplock/wrapper/sealed container, ice/baking powder and vinegar/ice and salt. Kaedah//Methods : 1. Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/ wrapper/sealed container.	
(ii) Bahan//Materials : Plastik berzip/pembungkus/bekas tertutup, ais/serbuk penaik dan cuka/ais dan garam. Plastic ziplock/wrapper/sealed container, ice/baking powder and vinegar/ice and salt. Kaedah//Methods : 1. Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/wrapper/sealed container.	
(ii) Bahan//Materials : Plastik berzip/pembungkus/bekas tertutup, ais/serbuk penaik dan cuka/ais dan garam. Plastic ziplock/wrapper/sealed container, ice/baking powder and vinegar/ice and salt. Kaedah//Methods : 1. Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/wrapper/sealed container.	
- Plastik berzip/pembungkus/bekas tertutup, ais/serbuk penaik dan cuka/ais dan garam. - Plastic ziplock/wrapper/sealed container, ice/baking powder and vinegar/ice and salt. - Kaedah//Methods : - Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. - Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/ wrapper/sealed container.	
- cuka/ais dan garam. - Plastic ziplock/wrapper/sealed container, ice/baking powder and vinegar/ice and salt. - Kaedah//Methods : - Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. - Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/ wrapper/sealed container.	
- vinegar/ice and salt. - Kaedah//Methods : - Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. - Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/ wrapper/sealed container.	1
1. Masukkan ais/serbuk penaik dan cuka atau ais dan garam ke dalam plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. <i>Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a</i> <i>ziplock plastic/ wrapper/sealed container.</i>	
plastik berzip/ pembungkus/bekas tertutup. Put the ice/baking powder and vinegar or ice and salt into a ziplock plastic/ wrapper/sealed container.	
	1
2 Juomizon nodo izolzi	
2. Tuamkan pada kaki. <i>Put it on the feet.</i>	1
Fungsi// <i>Function</i>	
Rawatan ais dapat mengurangkan bengkak dan	1
mengurangkan kesakitan.//	1
Ice treatment can reduce swelling and	
reduce pain.	
Jumlah/Total	7

8 Jadual 4 menunjukkan haba pembakaran beberapa bahan api. Table 4 shows the heat of combustion of some fuels.

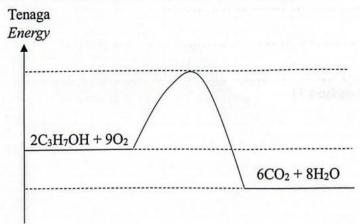
Heat of combustion (kJ mol ⁻¹)
- 890
- 2230
- 1376
- 2016

Table 4

(a) Pembakaran bahan api adalah tindak balas eksotermik. Apakah yang dimaksudkan dengan tindak balas eksotermik? The combustion of fuel is an exothermic reaction. What is meant by exothermic reaction?

(b) Rajah 7 menunjukkan profil tenaga bagi pembakaran propanol. Diagram 7 shows the energy profile for the combustion of propanol.

Rajah 7 Diagram 7

Tandakan ΔH bagi tindak balas tersebut dalam Rajah 7. Mark ΔH for the reaction in Diagram 7.

[1 markah / 1 mark]

Bandingkan haba pembakaran metana dan propana. (i) (c) Compare the heat of combustion of methane and propane. ..... [1 markah / 1 mark] Terangkan jawapan anda di 8(c)(i). (ii) Explain your answer in $\mathbf{8}(c)(i)$ . ... [2 markah / 2 marks] Hitungkan nilai bahan api bagi etanol. (d)[Jisim atom relatif: H = 1, C = 12, O = 16] Calculate the fuel value of ethanol. [Relative atomic mass: H = 1, C = 12, O = 16] [2 markah / 2 marks]

Semasa perlawanan bola sepak, seorang pemain mendapati lututnya bengkak selepas berlanggar dengan pemain lawan. Untuk melegakan kesakitan, lututnya perlu diletakkan sesuatu yang sejuk.

Dengan menggunakan pengetahuan kimia, pilih bahan-bahan yang betul untuk melegakan kesakitan pemain itu:

During a football game, a player found that his knee was swollen after being hit by the opponent. To relieve the pain, his knee should be put with something cold. By using chemistry knowledge, choose the correct materials to relieve the player's pain:

- Beg plastik Plastic bag
- Air

(e)

- Water
- Serbuk natrium hidroksida Sodium hydroxide powder
- Serbuk ammonium nitrat Ammonium nitrate powder

Huraikan bagaimana kesakitan pemain itu dapat dilegakan. Describe how the player's pain can be relieved.

and the second sec
Parater as an and the Contract of the Second
Volume 4.1 Average 6 de
Y axiae Hidrocen lerring.
Dry hydrogen 121 Jan 1
nesians I
102511
[3 markah / 3 marks]

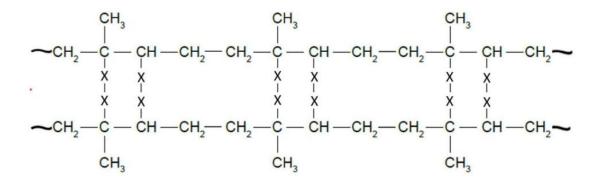
F5 Bab 1

Suatan	i craturan	Markah	Markah
3 (a)	[Dapat menyatakan maksud tindak balas eksotermik dengan betul]		
	<u>Contoh jawapan</u> : Tindak balas yang membebaskan tenaga haba ke persekitaran Reaction that gives out / releases heat energy to the surrounding	1	1
(b)	[Dapat menandakan ∆H bagi tindak balas ini dalam Rajah 7 dengan betul]		
	Jawapan:	in India (2)	1.02
	Tenaga Energy	1	1
	$2C_{3}H_{7}OH + 9O_{2}$ ΔH $6CO_{2} + 8H_{2}O$	in teriti (nessiogod	
(c)	(i) [Dapat membandingkan haba pembakaran metana dan propana dengan betul]		
	<u>Contoh jawapan</u> : Haba pembakaran propana lebih tinggi daripada metana // Sebaliknya Heat of combustion of propane is higher than methane // Vice versa	1	1
	(ii) [Dapat menerangkan jawapan di 8(c)(i) dengan betul]		2
	Bilangan atom karbon per molekul propana lebih tinggi The number of carbon atoms per molecule of propane	1	
	is higher 2. Lebih banyak karbon dioksida / air terhasil// More carbon dioxide / water are produced	1	7.61
(<i>d</i>)	[Dapat menghitung nilai bahan api bagi etanol dengan		-
	Jisim molekul relatif etanol dengan betul	1	
	2. Nilai bahan api bagi etanol dengan unit yang betul	1	2
	<u>Jawapan</u> : 1. JMR _{Etanol} / RMM _{Ethanol} = 2(12) + 6(1) + 16 // 46		
	2. Nilai bahan api / <i>Fuel value</i> = 1376 ÷ 46 kJ g ⁻¹ // 29.9 kJ g ⁻¹		
-	[Dapat memilih bahan yang sesuai dan menghuraikan		3
	bagaimana dapat melegakan kesakitan pemain itu]		
	- Bahan-bahan yang betul - Kaedah yang betul	1 2	
	Contoh jawapan:		
	1. Air dan serbuk ammonium nitrat		
	Water and ammonium nitrate powder 2. Campurkan air dan serbuk ammonium nitrat dalam		
	sebungkus beg plastik Mix water and ammonium nitrate powder into a small plastic bag		
	3. Letakkan beg plastik itu di atas lutut yang bengkak. Put the plastic bag on the swollen knee		

F5 Bab 4

 Getah adalah polimer semulajadi. Rajah 1 menunjukkan polimer getah yang telah ditambahbaikkan dengan menambah bahan X membentuk rangkai silang melalui satu proses pemvulkanan.

Rubber is a natural polymer. Diagram 1 shows a rubber polymer that has been improved by adding substance X to form a cross-link through a vulcanization process.

Rajah 1 Diagram 1

(a) (i) Apakah yang dimaksudkan dengan polimer?

What is meant by polymer?

[1 markah] [1 *marka*]

(ii) Namakan bahan X

Name substance X

[1 markah] [1 *marka*h] (ii) Lukiskan formula struktur monomer bagi polimer yang ditunjukkan.

Draw the structural formula of the monomer for the polymer shown.

[1 markah] [1 *mark*]

(b) (i) Nyatakan satu kelebihan getah yang telah melalui proses pemvulkanan berbanding getah asli.

State one advantage of vulcanized rubber over natural rubber.

[1 markah] [1 *mark*]

(ii) Selain menggunakan getah asli atau getah tervulkan yang terdapat dalam pasaran untuk kegunaan dalam kehidupan, apakah alternatif lain yang bolah digunakan bagi menggantikan getah asli dan getah tervulkan.

In addition to using natural rubber or vulcanized rubber available in the market for use in life, what other alternatives can be used to replace natural rubber and vulcanized rubber.

[1 markah] [1 *mark*]

110.	I		Lanangan jawahan	111	
1.	(a)	(i)	Molekul berantai panjang yang terhasil daripada percantuman banyak ulangan unit asas //monomer	1	
		(ii)	Sulfur	1	
		(iii)	$CH_3 = CH_2 - C = CH - CH_2$	1	
	(b)	(i)	Lebih kenyal // lebih tahan haba (nyatakan sebarang kelebihan getah tervulkan)	1	
		(ii)	Getah sintetik	1	
					5

 Rajah 1 menunjukkan bahan-bahan yang diperbuat daripada polimer S. Diagram 1 shows the substances produced from polymer S.

Rajah 1 / Diagram 1

Apakah polimer? (a) What is polymer? [1 markah/ 1 mark] Namakan polimer S. (b) Name polymer S. [1 markah/ 1 mark] Apakah sumber utama bagi menghasilkan polimer S? (c) What is is the main source to produce polymer S? [1 markah/ 1 mark] Nyatakan jenis tindak balas pempolimeran bagi menghasilkan polimer S. (d) State the type of polymerisation reaction to produce polymer S. [1 markah/ 1 mark] Lukiskan formula struktur bagi monomer S. (e) Draw the structural formula for monomer S.

(a)	Polimer ialah molekul berantai panjang yang terhasil daripada pencantuman banyak ulangan unit asas Polymer is along chain molecule that is made from combination of many repeating basic units/monomer	1	1
(b)	Polietena Polythene/Polyethylene	1	1
(c)	Petroleum Petroleum	1	1
(d)	Pempolimeran penambahan Addition polymerisation	1	1
(e)	H H C=C' H H	1	1
	JUMLAH		5

2 Rajah 1 menunjukkan sejenis polimer sintetik. Diagram 1 shows a type of synthetic polymer.

Rajah 1 / Diagram 1

(a) Apakah yang dimaksudkan dengan polimer? *What is meant by polymer?*

[1 markah/ mark]

(b) Monomer bagi polimer dalam Rajah 1 ialah kloroetena. Lukiskan formula struktur bagi polimer tersebut. The monomer of the polymer in Diagram 1 is chloroethene. Draw a structural formula of the polymer.

[1 markah/ mark]

(c) Apakah kebaikan menggunakan polimer ini? What is the advantage of using this polymer?

.....

[1 markah/ mark]

(d) Polimer sintetik digunakan secara meluas dalam kehidupan seharian. Namun begitu, penggunaannya telah menyebabkan pencemaran alam sekitar. Terangkan bagaimana penggunaan PVC yang tidak terkawal boleh menyebabkan pencemaran alam sekitar.
Surdutis melurum in amidalu ang daila daila difa. Hermana the ang daila terkawal boleh menyebabkan pencemaran alam sekitar.

Synthetic polymer is widely used in daily life. However, the usage lead to environmental pollution. Explain how the uncontrolled use of PVC can cause the pollution.

[2 markah/ marks]

2	(a)	[Dapat menyatakan maksud polimer dengan betul]		1
		Contoh jawapan: Molekul bersaiz besar/berantai panjang yang terbina daripada banyak unit sama yang berulang//monomer //	1	
		long chain/large molecule that is made from a combination of many repeating basic units/ monomers		
	(b)	[Dapat menlukis formula struktur polimer dengan betul]		1
		$ \underbrace{\begin{array}{ccccc} Contoh jawapan: \\ $	1	
	(c)	[Dapat menyatakan kebaikan menggunakan polimer dengan betul]		1
		Contoh jawapan: Tidak mudah teroksida// Tidak berkarat// keras dan kuat// not easily oxidised// not rusting// strong and hard	1	
	(d)	[Dapat menerangkan bagaimana penggunaan PVC yang tidak terkawal boleh menyebabkan pencemaran alam sekitar dengan betul]		2
		Contoh jawapan: -PVC tidak terbiodegrasi // PVC is non-biodegradable		
		-boleh menyebabkan pencemaran jika tidak dilupuskan dengan betul // improper disposal causes pollution	1	
		-Pembakaran PVC boleh menghasilkan gas toksik/ berasid/ berbahaya// open burning can release toxic /acidic/ dangerous gas	1	
		(mana-mana 2 jawapan)		
		Jumlah / Total		5

Jadual 2 menunjukkan dua jenis produk yang diperbuat daripada dua jenis getah yang berbeza.
 Table 2 shows two types of products made up from two different types of rubber.

Jenis getah Types of rubber	Produk Product
Getah tak tervulkan Unvulcanised rubber	$\begin{array}{c} 0 \\ 0 \\ 0 \\ \end{array}$
Getah tervulkan <i>Vulcanised rubber</i>	

Jadual 2 / Table 2

(a) Getah adalah sejenis polimer. Apakah yang dimaksudkan dengan polimer? *Rubber is a type of polymer. What is meant by polymer?*

.....

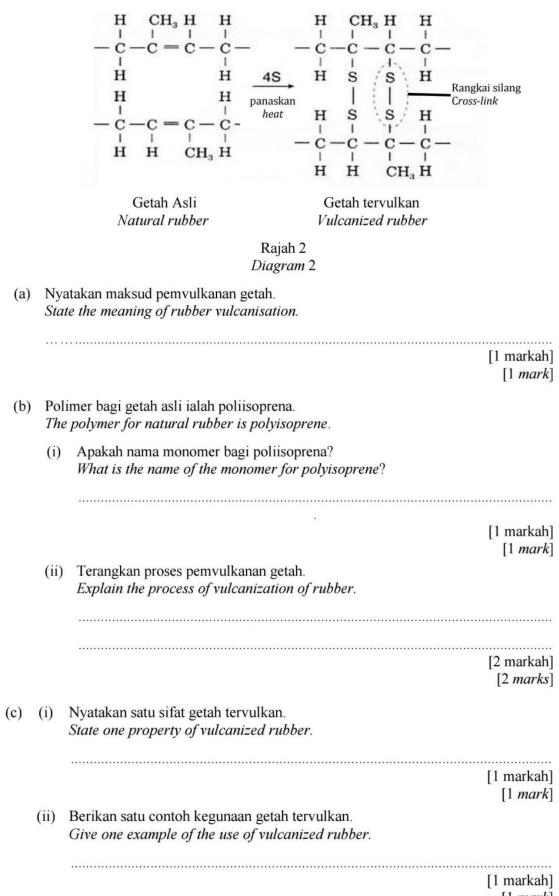
[1 markah / mark]

(b)		Nyatakan nama monomer bagi getah asli. State the name of the monomer for natural rubber.
		[1 markah / <i>mark</i>]
(c)	(i)	Produk B lebih kuat berbanding produk A. Terangkan jawapan anda. Product B is stronger than product A. Explain your answer.
		[2 markah / marks]
	(ii)	Nyatakan satu ciri lain produk B selain daripada di 2c(i) . State one other characteristic of product B other than that in 2c(i) .

[1 markah / *mark*]

2 (a)	Molekul berantai panjang yang terhasil daripada pencantuman banyak ulangan unit asas / monomer. Long chain molecule that is made from a combination of many repeating basic units / monomer.	1
(b)	Isoprena // 2-metilbut-1,3-diena Isoprene // 2-methylbut-1,3-diene	1
(c) (	- Produk B / Getah tervulkan mengandungi rangkai-silang sulfur. Product B / Vulcanised rubber contains sulphur cross-link - Menghalang polimer getah daripada menggelongsor apabila ia diregangkan Prevent the rubber polymer from sliding when it is stretched.	1
(c) (	i) Keras / Tahan haba yang tinggi / Tahan bahan kimia / Lebih tahan terhadap pengoksidaan / Lebih kenyal. Hard / Resistant to high heat / Resistant to chemicals / More resistant towards oxidation / More elastic.	1
Selama	mengulangkaji dari telegram@soalanpercubaanspm JUMLAH	5

Rajah 2 menunjukkan proses pemvulkanan getah asli kepada getah tervulkan. 3 Diagram 2 shows the process of vulcanization of natural rubber to vulcanized rubber.

 $\begin{bmatrix} 1 mark \end{bmatrix}$

3	(a)	pengh The p	es penghasilan getah yang lebih kenyal dan berkualiti melalui hasilan rangkai silang antara rantai polimer.// process of producing more elastic and quality rubber through the action of crosslinks between polymer chains.	1
	(b)	(i)	Isoprena//2-metilbut-1,3-diena//Isoprene//2-methylbut-1,3-diene	1
		(ii)	Ikatan ganda dua antara karbon yang terdapat antara molekul getah akan bertindak balas dengan sulfur atau bahan lain untuk The double bonds between the carbons found between the rubber molecules will react with sulfur or other substances	1
			menghasilkan rangkai silang sulfur. to produce sulfur crosslinks.	1
	(c)	(i)	Kuat//Kenyal//Tahan pada haba//Keras//Tahan terhadap pengoksidaan Strong//Elastic//Resistant to heat//Hard//Resistant to oxidation	1
		(ii)	Tayar//Tapak kasut//Paip dan hos//Sarung tangan getah Tyre//Shoes sole//Pipe and hose//Rubber gloves	1

5 Jadual 5.1 menunjukkan dua polimer dan monomernya. Table 5.1 shows two polymers and their monomers.

Polimer sintetik Synthetic polymer Polypropena Polypropene	Monomer Monomer
	Propena, C ₃ H ₆ Propene, C ₃ H ₆
Polivinil klorida Polyvinyl chloride	Monomer Y Monomer Y

Jadual/ Table 5.1

Berdasarkan Jadual 5.1, Based on Diagram 5.1,

(a) Apakah maksud polimer? What is meant by polymer?

			[1 mark]
(b)		propena dan polivinil klorida dihasilkan melalui kaedah pempolim g sama.	neran
		takan kaedah pempolimeran tersebut.	
	Poly met	rpropene and polyvinyl chloride are produced by the same polym hod.	erisation
	Stat	e the method of polymerisation.	
(~)	(1)	Nyatakan nama manamar V	[1 mark]
(c)	(i)	Nyatakan nama monomer Y. State the name of monomer Y.	
			[1 mark]
	(ii)	Tunjukkan bagaimana polivinil klorida dihasilkan daripada monomernya dalam tindak balas pempolimeran.	
		Show how polyvinyl chloride is produced from its monomer in polymerisation reaction.	

(d) Jadual 5.2 menunjukkan keputusan eksperimen bagi mengkaji kekenyalan getah.

Table 5.2 shows the results of experiment to investigate the elasticity of rubber.

1A 0.5	Jenis getah <i>Type of rubber</i>	Panjang asal kepingan getah (cm) <i>Initial length of</i> <i>rubber strip</i> (cm)	Panjang kepingan getah dengan pemberat 150 g (cm) <i>Length of rubber</i> <i>strip with</i> 150 g <i>weight</i> (cm)	Panjang kepingan getah selepas pemberat dialihkan (cm) Length of rubber strip after the weight is removed (cm)
	X	13.00	13.15	13.00
	Y	13.00	13.25	13.10

Jadual / Table 5.2

Bandingkan kekenyalan bagi kedua-dua getah itu. Terangkan jawapan anda. Compare the elasticity of the two rubbers. Explain your answer.

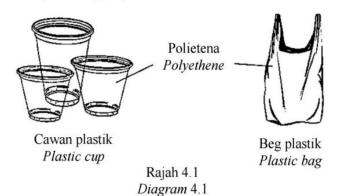
Explain anns serina Explain why all line elements in table 6 am locetod ur ing saine para

.....

[3 marks]

5 (a)		Molekul berantai panjang yang terbentuk daripada gabungan banyak ulangan unit asas / monomer. A long chain molecule made up of a large number of small repeating basic units/ monomers		Ē) (	1
(b)		Pempolimeran penambah	an II Addition polymerisation	1	1
(c)	(i)	Kloroetena // Vinil klorida Chloroethene // Vinyl chlor		1	1 tion pol
5	(1)		·	H Ci Casang H H philoroethene	• -[pot
		Struktur monomer yang b Persamaan pempolimera Balance polymerization e	betul// correct monomer structure in seimbang// iquation	1 1	2
(d)		Getah X / Rubber X Lebih kenyal More elastic Mempunyai rangkai silang sulfur Has sulphur cross link Polimer-polimer getah sukar menggelongsor Rubber polymer difficult to slide	Getah Y / Rubber Y Kurang kenyal Less elastic Tiada rangkai silang sulfur No sulphur cross link Polimer-polimer getah mudah menggelongsor Rubber polymer easily to slide	1 1 1	3

6 Rajah 4.1 menunjukkan satu produk polimer. Diagram 4.1 shows a product of polymer.

(a) (i) Apakah maksud polimer? What is the meaning of polymer?

.....

[1 markah/mark]

(ii) Nyatakan nama monomer bagi produk polimer dalam Rajah 4.1. State the name of monomer of polymer product in Diagram 4.1.

.....

[1 markah/mark]

(b) Rajah 4.2 menunjukkan produk getah sintetik yang dihasilkan daripada produk sampingan petroleum.

Diagram 4.2 shows the product of synthetic rubber which is produced from petroleum by product.

Rajah 4.2 Diagram 4.2

Nyatakan dua kaedah pelupusan barangan dalam Rajah 4.2 dan terangkan bagaimana barangan tersebut mengakibatkan pencemaran alam sekitar. *State two method how to dispose of item in Diagram* 4.2 *and explain how the item can cause environmental pollution.*

[3 markah/*marks*]

(c) Suatu eksperimen telah dijalankan untuk mengkaji kekenyalan getah X dan getah Y. Jadual 4 menunjukkan keputusan eksperimen tersebut. An experiment was carried out to investigate the elasticity of rubber X and rubber Y. Table 4 shows the result of the experiment.

Jenis getah <i>Type of</i> <i>rubber</i>	Set	Panjang asal kepingan getah (cm) Initial length of rubber strip (cm)	Panjang kepingan getah dengan pemberat 100 g (cm) <i>Length of rubber</i> <i>strip with 100 g</i> <i>weight (cm)</i>	Panjang kepingan getah apabila pemberat 100 g dialihkan (cm) <i>Length of rubber</i> <i>strip when 100 g</i> <i>weight is removed</i> <i>(cm)</i>
Getah X	Ι	12.00	12.35	12.10
Rubber X	II	12.00	12.25	12.10
Rubber A	III	12.00	12.30	12.15
C + I V	Ι	12.00	12.05	12.00
Getah Y	II	12.00	12.10	12.05
Rubber Y	III	12.00	12.00	12.00

Jadual 4 *Table* 4

Berdasarkan Jadual 4, banding kekenyalan getah X dan getah Y.

Terangkan jawapan anda.

Based on Table 4, compare the elasticity between rubber X and rubber Y. Explain your answer.

[4 markah/marks]

	Soalan			
6.	(a) (i)	Molekul berantai panjang yang terhasil daripada pencantuman banyak ulangan unit asas//monomer Long chain molecule that is made from a combination of many repeating basic units//monomer	1	
	(a) (ii)	Etena Ethene	1	
ł	(b)	Kitar semula//Pembakaran//Pembuangan ke tapak	1	
		pelupusan sampah (terima mana-mana dua jawapan)	1	
		Pembebasan gas beracun menyebabkan pencemaran udara	1	
		Recycle//Burning//Dispose to landfill or junkyard (accept any two answers)		
-		Release of poisonous gas cause air pollution		
	(c)	Getah Y lebih kenyal	1	
		Getah Y ialah getah tervulkan	1	
		Rangkai silang sulfur yang kuat dalam getah tervulkan menghalang polimer getah daripada menggelongsor apabila diregang dan	1	
		dapat kembali semula ke bentuk asal selepas diregangkan	1	
		Rubber Y is more elastic		
		Rubber Y is vulcanised rubber		
		Strong sulphur cross-link in vulcanised rubber		
		prevents rubber polymer from sliding when it is stretched and		
		return to its original shape when released		
		JUMLAH	9	

 7 (a) Getah asli telah memberikan sumbangan besar kepada pembangunan negara kita. Pelbagai barangan telah dihasilkan daripada getah asli. Rajah 9 menunjukkan beberapa barangan yang dihasilkan daripadanya.

Natural rubber has greatly contributed to the development of our country. Various goods have been produced from it. Diagram 9 shows some of the products produced from it.

Rajah 9 *Diagram* 9

(i) Namakan polimer bagi getah asli.*Name the polymer of natural rubber.*

[1 markah / mark]

(ii) Pempolimeran ialah proses untuk menghasilkan polimer.
 Cadangkan jenis pempolimeran untuk menghasilkan getah.
 Polymerisation is the process to produce polymer.
 Suggest the type of polymerisation to produce rubber.

[1 markah / mark]

 (iii) Getah asli sangat lembut dan tidak tahan haba.
 Jelaskan bagaimana anda dapat memperbaiki sifat getah asli agar dapat menghasilkan barangan seperti dalam Rajah 9 yang bermutu dan tahan lama.

Natural rubber is very soft and not resistant to heat. Explain how you can enhance the properties of natural rubber to produce the goods in Diagram 9 that have better quality and durability.

[3 markah / marks]

(b) Getah sintetik ialah polimer buatan manusia yang disintesis daripada petroleum dan mineral lain.

Synthetic rubber is a man-made polymer synthesised from petroleum and other minerals.

(i) Getah stirena-butadiena, SBR ialah salah satu contoh getah sintetik. Selain getah tervulkan, SBR juga digunakan untuk membuat tayar kereta. Ramai berpendapat bahawa tayar daripada SBR adalah lebih baik berbanding dengan getah tervulkan.

Pada pendapat anda, mengapakah tayar SBR dikatakan lebih baik?

Styrene-butadiene rubber, SBR is one example of synthetic rubbers. Other than vulcanised rubber, SBR is also used to make car tyres. Many people think that SBR tyres are better than vulcanised rubber.

Why do you think SBR tyres are said to be better?

[2 markah / marks]

 (ii) Getah asli dan getah sintetik digunakan secara meluas dalam kehidupan harian. Walau bagaimanapun, penggunaan getah tersebut boleh memberi kesan buruk terhadap alam sekitar.

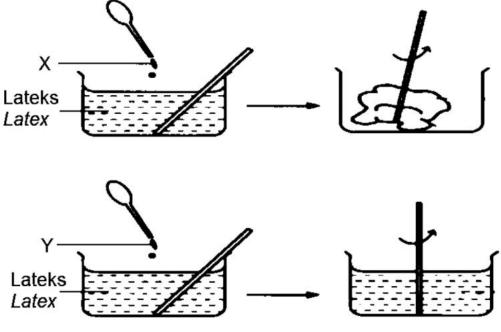
Wajarkan kenyataan tersebut.

Natural and synthetic rubber are widely used in daily life. However, the use of rubber might be harmful to the environment. Justify the statement.

[3 markah / marks]

7 (	(a)	(i)	Poliisoprena // Polyisoprena	1
		(ii)	Pempolimeran penambahan // Addition polymerisation	1
		(iii)	Melalui proses pemvulkanan // through the vulcanisation process	1
			Rendamkan kepingan getah asli ke dalam larutan disulfur diklorida selama lima minit // Dip a strip of natural rubber into disulphur dichloride solution for five minutes	1
			- Rangkai silang sulfur yang terbentuk di antara atom karbon akan memperbaiki sifat-sifat getah asli // - The sulphur cross-links formed between the carbon atoms will improve the properties of natural rubber	1
(	(b)	(i)	Tayar yang diperbuat daripada SBR adalah tahan lelasan, tahan retak dan mudah kembali ke keadaan asalnya // Tyres made of SBR are abrasion-resistant, crack- resistant, and easy to return to their original state.	1
			Tayar SBR mempunyai keupayaan melantun balik yang lebih baik // SBR tyres have better rebound ability. //	1
			Menjadikan tayar tahan lebih lama // makes tyres last longer.	1
			*Mana-mana 2	
		(ii)	Sukar terbiodegradasi , ia boleh mencemarkan alam sekitar //	1
			- Difficult to biodegrade, it can pollute the environment. - Getah sintetik yang terurai menyebabkan bahan kimia di dalamnya terlarut resap ke dalam tanah dan sumber air yang berhampiran //	1
			- Decomposing synthetic rubber causes the chemicals in it to dissolve into the ground and nearby water sources. - Ini boleh menyebabkan pencemaran air dan tanah //	1

11 Rajah 11.1 menunjukkan pemerhatian bagi lateks setelah ditambahkan bahan X dan bahan Y. Diagram 11.1 shows the observation of latex after adding substance X and Y.

Rajah 11.1 Diagram 11.1

 (a) Lateks adalah polimer semulajadi. Apakah maksud polimer? Latex is a natural polymer. What is the meaning of polymer?

> [1 markah] [1 mark]

(b) Berdasarkan Rajah: Based on Diagram:

(i) Kenal pasti X dan Y. Identify X and Y.

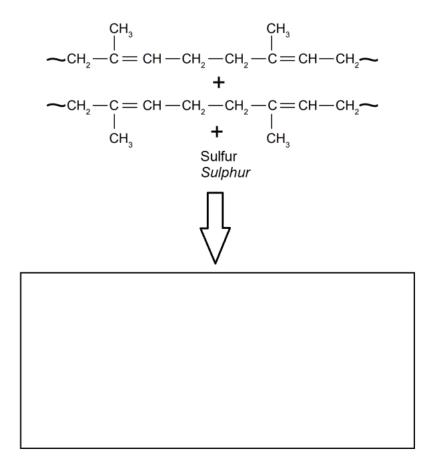
> [2 markah] [2 marks]

 (ii) Nyatakan perbezaan pemerhatian terhadap lateks oleh bahan X dan bahan Y. Terangkan jawapan anda.
 State the difference in observations of latex by substance X and substance Y. Explain your answer.

> [5 markah] [5 marks]

(iii) Rajah 11.2 menunjukkan proses pemvulkunan polimer lateks agar lebih elastik dan tidak mudah teroksida.

Diagram 11.2 shows the vulcanization process of latex polymer to make it more elastic and not easy to oxidize.

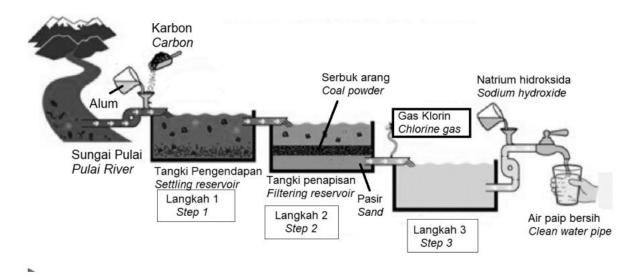

Lukis dan labelkan formula struktur polimer lateks ini. Draw and label the structural formula of this latex polymer.

> [2 markah] [2 marks]

(iii) Hitung nilai pH bagi asid sulfurik berkepekatan 0.1 mol dm⁻³
 Calculate the pH value of sulfuric acid with a concentration of 0.1 mol dm⁻³

[2 markah] [2 marks] (d) Rajah 11.3 menunjukkan langkah-langkah pembersihan air dalam loji rawatan air. Diagram 11.3 shows the water purification steps in a water treatment plant.

Pada langkah 3, Gas klorin akan dipamkan ke dalam tangki air dan gas klorin melarut dan bertindak balas dengan air seperti yang diwakili oleh persamaan kimia berikut: In step 3, chlorine gas will be pumped into the tank and the chlorine gas will dissolve and react with water as shown in the following chemical equation:

```
Cl_2(g) + H_2O(ce) \rightarrow HOCl(ak) + HCl(ak)
Cl_2(g) + H_2O(l) \rightarrow HOCl(aq) + HCl(aq)
```

Asid hidroklorik yang terdapat di dalam air paip perlu dineutralkan oleh larutan yang dinyatakan pada rajah langkah 3 sebelum dialirkan ke pengguna.

Hydrochloric acid found in tap water needs to be neutralized by the solution specified in step 3 diagram before it is fed to the user.

Dengan menggunakan pengetahuan kimia anda, huraikan cara untuk menentukan kepekatan asid hidroklorik di dalam air terawat tersebut di makmal dengan menggunakan bahan dan radas seperti larutan fenolhtalein, kelalang kon, buret dan lain-lain.

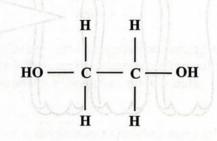
Using your knowledge of chemistry, describe how to determine the hydrochloric acid concentration in the treated water in the laboratory using materials and apparatus such as phenolphthalein solution, conical flask, burette and others.

[8 markah] [8 marks]

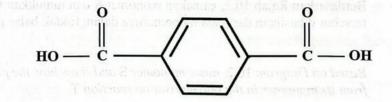
	1 007 N	1		-1. 1	T	,
11	(a)	(i)	Polimer ialah molekul berantai panjang yang terhasil daripada pencantuman banyak ulangan unit asas.//			
					1	1
	(b)	(i)	X: Asid formic/asid etanoik//se	ebarang asid yang sesuai	1	
			Y: Ammonia// sebarang asid y	ang sesuai	1	2
		(ii)	$-CH_{2} - CH_{-} - CH_{-} - CH_{2} - CH_{-} - CH_{-} - CH_{2} - CH_{-} - $	$CH_{2} - C - CH - CH_{2} - C$ $S - CH - CH_{2} - C$ $S - CH - CH_{2} - C$ $S - CH - CH_{2} - C$ $CH_{2} - C - CH - CH_{2} - C$ $CH_{3} - CH - CH_{2} - C$	1	
						2
			Labelkan rangkai silang	Labelkan rangkai silang		
		(iii)	$pH=-log[H^+]$ $= -log[0.02]$			
			= 1.69		1	2
	(c)		Bahan X	Bahan Y		
			Pemerhatian:	Pemerhatian:		
			Getah menggumpal	Getah kekal sebagai cecair/tidak menggumpal	1	
			Ion H ⁺ terhasil	Tiada Ion H ⁺ terhasil//ion hidroksida terhasil	1	
			Cas negatif membran protein dineutralkan	Cas negatif membran protein tidak dineutralkan/kekal	1	
			Zarah-zarah getah berlanggar diantara satu sama lain dan membrane protein pecah	Zarah-zarah getah saling menolak di antara satu sama lain dan membrane protein tidak pecah/kekal	1	
			Zarah-zarah getah bergabung	Zarah-zarah getah tidak bergabung	1	5

(d)	1. Bilas pipet dengan air terawat.	1	
	Pipetkan dengan tepat 25cm³ air terawat dan masukkan ke dalam kelalang kon	1	
	3. Tambahkan beberapa titis fenoltalein ke dalam air terawat dan goncangkan.	1	
	4. Bilas buret dengan larutan natrium hidroksida	1	
	5. Isikan buret dengan larutan natrium hidroksida	1	
	- berkepekatan 2M. 6. Ambil bacaan awal buret.	1	
	7. Masukkan perlahan-lahan larutan natrium hidroksida ke	1	
	- dalam kelalng kon sambal memusarnya 8. Hentikan penambahan natrium hidroksida apabila warna	1	
	larutan di kelalang kon bertukar dari tak berwarna kepada merah jambu. Ambil bacaan akhir buret.		
			8

(a)(i) Rajah 10.1 menunjukkan monomer-monomer yang digunakan untuk menghasilkan terilena dalam satu tindak balas pempolimeran R.
 Diagram 10.1 shows the monomers used to produce terylene in a polymerisation reaction R.

1,2-etanadiol 1,2-ethanediol

Asid tereftalik Terephthalic acid

Rajah 10.1 Diagram 10.1

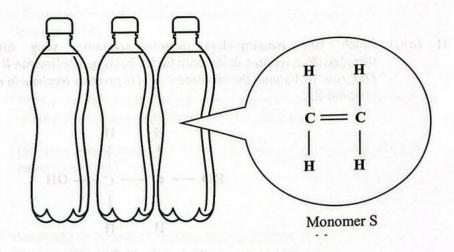
Berdasarkan Rajah 11.1, nyatakan maksud polimer, namakan hasil yang terbentuk selain terilena dan namakan tindak balas pempolimeran R.

[3 markah]

Based on Diagram 11.1, state the meaning of polymer, name the product formed besides terylene and name polymerisation reaction R.

[3 marks]

(ii) Rajah 10.2 menunjukkan monomer S bagi penghasilan produk plastik melalui tindak balas pempolimeran T.
 Diagram 10.2 shows monomer S for the production of plastic products through the polymerization reaction T.

Rajah 10.2 Diagram 10.2

Berdasarkan Rajah 10.2, namakan monomer S dan tunjukkan bagaimana polimer tersebut dihasilkan daripada monomernya dalam tindak balas pempolimeran T. [3 markah]

Based on Diagram 10.2, name monomer S and show how the polymer is produced from its monomer in the polymerisation reaction T.

[3 marks]

(iii) Bandingkan tindak balas pempolimeran R dan tindak balas pempolimeran T. Perbandingan anda harus mengandungi kriteria berikut:

- Nama tindak balas pempolimeran
- Jenis monomer
- Hasil tindak balas
- Contoh polimer lain

[4 markah]

Compare polymerisation reaction R and polymerisation reaction T. Your comparison should include the following criteria:

- Name of polymerisation reaction
- Type of monomer
- Products
- Another example of polymer

[4 marks]

(b) Jadual 6 menunjukkan dua situasi melibatkan lateks. Table 6 shows two situations involving latex.

Situasi Situation	Bahan Substance
Р	Lateks + Bahan penggumpal X Latex + Coagulant X
Q	Lateks + Bahan anti-gumpal Y Latex + Anticoagulant Y

Jadual 6 Table 6

Lateks perlu dihantar ke kilang untuk penghasilan sarung tangan pembedahan. Sebagai seorang pengurus ladang getah, situasi manakah paling sesuai digunakan untuk penghantaran lateks tersebut? Wajarkan pilihan anda.

[4 markah]

Latex needs to be delivered to the factory to produce surgical gloves. As a rubber plantation manager, which situation is the most suitable to be used for the delivery of latex? Justify your choice.

[4 marks]

(c) Cadangkan satu bahan yang sesuai untuk menghasilkan tiub getah di dalam makmal.

Huraikan secara ringkas penyediaan tiub getah tersebut menggunakan bahan dan radas berikut:

Bahan	Alat radas
Lateks	Silinder penyukat
Bahan yang dinamakan	• Bikar
a starting as alle	Rod kaca
	[6 markah]

Suggest one suitable substance to produce rubber tubes in the laboratory. Briefly describe the preparation of the rubber tube by using following materials and apparatus:

Materials	Apparatus
- Latex - Named substance	- Measuring cylinder - Beaker - Glass rod
121 - 5 = 10 - 1 = -	[6 marks]

	Contoh jawapan:			- Milesia	
	Tindak balas R Reaction R	Kriteria Criteria	Tindak balas T <i>Reaction</i> T	in male	
	Pempolimeran kondensasi Condensation polymerisation	Nama tindak balas Name of reaction	Pempolimeran penambahan Addition polymerisation	1	
2	Melibatkan monomer yang berbeza Involves difference of monomers	Jenis monomer Type of monomer	Melibatkan monomer yang sama Involves identical of monomers	1	
	Polimer dan hasil sampingan// Terilena dan air Polymer and byproducts// Terylene and water	Hasil tindak balas Products	Polimer sahaja // Polietena Polymer only // Polyethene	1	

145.00	Nilon // Selulosa
	// Kanji
	Nylon // Cellulose
	// Starch
		Contoh
		polimer lain
		Other
		example of
		polymer
			Polipropena
			Polypropene
				angen
				Trans	

11(b)	[Dapat memilih situasi dan mewajarkan pilihan bagi penghantaran lateks ke kilang dengan betul]		4
	Contoh jawapan:		
	P1. Situasi Q // Situation Q	1	
	P2. Bahan Y / Bahan anti-gumpal mengandungi ion hidroksida / OH ⁻	1	
	Substance Y/Anti-coagulant substance contains hydroxide ions / OH ⁻		
	P3. Ion hidroksida / OH ⁻ meneutralkan ion hidrogen daripada asid laktik yang dihasilkan oleh bakteria //	1	
	Hydroxide ions / OH ⁻ ions neutralise the hydrogen ions from lactic acid produced by the bacteria	1	
	P4. Cas negatif membran protein kekal		
	Negative charged of protein membrane remains unchanged	1 -	
	P5. Zarah-zarah getah menolak antara satu sama lain	1	
	Rubber particles repel each others P6. Lateks kekal dalam bentuk cecair Latex remains in liquid form	1.	
	Nota: Terima mana-mana wajaran bagi P2 hingga P6 jika dipilih Situasi P	Max = 4	

digunakan dalam penghasilan tiub getah dan menerangkan langkah untuk penyediaan tiub getah di		
makmal dengan betul]		
Contoh jawapan:		
P1. Cuka // Asid etanoik // [mana-mana asid] // Vinegar // Ethanoic acid // [any acid]	1	
P2. Tuangkan [50 – 200] cm ³ lateks ke dalam bikar Pour [50 – 200] cm ³ of latex into a beaker	1	
P3. Tambahkan [2-5] cm ³ [mana-mana asid] ke dalam bikar	1	
Add [2-5] cm ³ of [any acid] into the beaker P4. Kacau lateks menggunakan rod kaca Stir latex using the glass rod	1	
P5. Biarkan rod kaca seketika di dalam lateks sehingga membentuk lapisan lateks pada rod kaca	1.0	
Leave the glass rod in the latex for a while to allow a layer of latex form on the glass rod	Series and Series	
	· ·	
P6. Keluarkan rod kaca daripada lateks dan keringkan Take out the glass rod from the latex and allow it to dry	1	
P7. Ulang langkah 5-6 sehingga memperoleh ketebalan lateks yang dikehendaki <i>Repeat steps</i> 5-6 <i>until the desired thickness is</i> <i>obtained</i>	1	
	Max = 6	
 Jumlah	20	)

11 Getah asli merupakan polimer semulajadi. Lateks adalah cecair berwarna putih yang diperoleh daripada pokok getah apabila kulit pokok getah ditoreh. Lateks apabila dibiarkan selama sehari akan bergumpal. Rajah 11.1 menunjukkan situasi yang berlaku. *Natural rubber is a natural polymer. Latex is a white liquid obtained from the rubber tree when the bark of the rubber tree is tapped. Latex when left for a day will coagulate. . Diagram 11.1 shows the situation that happened.*

Rajah 11.1 / Diagram 11.1

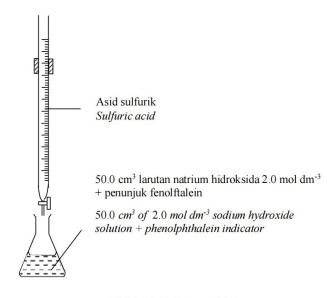
(a) (i) Namakan monomer bagi getah asli. Name the monomer of natural rubber

[1 markah /1 marks]

 Lateks boleh menggumpal secara semulajadi atau ditambah bahan X. Lateks akan menggumpal dengan cepat apabila ditambah bahan X. Cadangkan bahan X. Huraikan secara ringkas bagaimana bahan X yang anda nyatakan, menyebabkan getah tergumpal.

Latex can coagulate naturally or adding substance X. Latex will coagulate very fast in the presence of substance X. Suggest substance X.

Describe briefly on how the substance X you mentioned cause coagulation of latex. [6 markah / 6 marks] (b) Rajah 11.2 menunjukkan susunan alat radas yang digunakan untuk tindak balas peneutralan menggunakan kaedah pentitratan. Diagram 11.2 shows the apparatus set-up used to neutralization reaction by titration method.

Rajah 11.2 / Diagram 11.2

- (i) Tuliskan persamaan kimia seimbang antara asid sulfurik dan larutan kalium hidroksida.
   Write chemical equation for reaction between sulfuric acid and sodium hydroxide [2 markah/2 marks]
- (ii) Jika diberi kepekatan ion hidroksida adalah 0.01 mol dm -³, kira pH bagi larutan natrium hidroksida
   When molarity of sulphuric acid is 0.01 mol dm -³. Calculate the pH of sodium hydroxide solution.

[2 markah /2 marks]

 (iii) Nyatakan perubahan warna larutan larutan dalam kelalang kon pada takat akhir. State the colour change of the solution in the conical flask at the end point. [1 markah /1 mark] (b) (i) Rajah 11.3 menunjukkan loji rawatan air. Loji rawatan air merupakan pusat rawatan air yang membersihkan air daripada benda asing makro dan mikro supaya dapat digunakan oleh pengguna.

Diagram 11.3 shows a water treatment plant. A water treatment plant is a water treatment center that cleans water from macro and micro foreign objects so that it can be used by consumers.

Rajah 11.3 / Diagram 11.3

Rajah 11.3 menunjukkan senarai radas yang diberikan oleh gurunya. *Diagram 11.3 shows the list of apparatus given by the teacher*.

Tabung uji Test tube	Silinder penyukat Measuring cilinder	pH meter meter pH
Larutan Magnesium nitrat <i>Magnesium nitrate</i> solution	asid fosforik Phosphoric asid	Kalsium hidroksida Calcium hydroxide
Kalsium karbonat Calcium carbonat	Asid hidroklorik <i>Hidroclhoric asid</i>	Larutan plumbum (ll) nitrat Plumbum (II)nitrate solution

Rajah 11.3 / Diagram 11.3

Dengan memilih senarai radas yang diberi, huraikan satu eksperimen untuk menentukan nilai pH bagi air di loji rawatan air. Sertakan langkah bagaimana cara meneutralkan air berasid dan berakali.

Choosing the list of apparatus and chemical given, describe an experiment to determine pH value of water at water treatment plant. Include steps on how to neutralize acidic and alkaline water.

[8 markah /8 marks]

					шака
11	(a)	(i)	P1:Isoprene //2-metilbut-1,3-diena	1	1
		(ii)	P1: bahan X : Asid etanoik// asid propanoik	1	-
			P2: Asid menghasilkan ion hidrogen, H ⁺	1	
			P3:Ion hidrogen meneutralkan cas negatif pada membran protein	1	
			P4:Zarah-zarah getah berlanggar antara satu sama lain	1	6
			P5:Perlanggaran menyebabkan membran protein pecah	1	
			P6:Polimer- polimer getah bergabung antara satu sama lain	1	
	(b)	(i)	$H_2SO_4 + 2KOH \longrightarrow K_2SO_4 + 2H_2O$		
			Formula kimia betul	1	2
			Persamaan seimbang	1	
		(ii)	pOH =- log (0.01)		
			= 2	1	
			pH+ pOH =14		2
			pH = 10	1	
			Larutan merah jambu kepada tidak berwarna.	1	1
	(c)	(i)	P1: Masukkan 2 cm3 air loji rawatan ke dalam dua tabung uji	1	
			berlabel A dan B.		
			P2: Masukkan 2 g kalsium karbonat/kalsium hidroksida ke dalam tabung uji A	1	
			P3: Masukkan pH meter ke dalam tabung uji A	1	
			P4: Jika pH meter menunjukkan 7, maka air dalam tabung uji A adalah berasid telah dineutralkan.	1	
			P5: tiada gelembung gas terhasil	1	8
			P6: 2 cm ³ asid fosforik 1.0 mol dm ⁻³ ke dalam tabung uji B menggunakan silinder penyukat.	1	
			P7: Masukkan pH meter ke dalam tabung uji B	1	
			P8: Jika pH meter menunjukkan nilai 7, maka air itu adalah	1	
			beralkali telah dineutralkan.	1	

F5 Bab 5

2 (a) Maklumat berikut merupakan kesimpulan bagi keberkesanan agen pencuci dalam air liat. The following information is the conclusion of the effectiveness of cleaning agents in hard water.

> Tindakan pencucian detergen lebih berkesan daripada sabun Cleansing action of detergent is more effective than soap

Berdasarkan maklumat di atas, Based on the above information,

(i) apakah maksud sabun ? what is the meaning of soap ?

.....

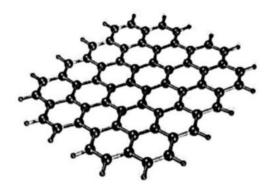
[1 markah] [*1 mark*ah]

(ii) apakah formula am bagi sabun ? what is the general formula for soap ?

> [1 markah] [1 mark]

 (iii) selain daripada air liat, nyatakan sejenis air yang lain yang boleh mengurangkan keberkesanan sabun.
 other than hard water, state another type of water that can decrease the effectiveness of soap.

[1 markah] [1 *mark*] (b) Rajah 2 menunjukkan helaian grafen. Diagram 2 shows graphene sheet.

Rajah 2 Diagram 2

 Grafen adalah salah satu bahan yang digunakan dalam bidang nanoteknologi. Apakah maksud nanoteknologi ? Graphene is a material used in the field of nanotechnology. What is the meaning of nanotechnology ?

 [1 markah] [1 <i>mark</i>]

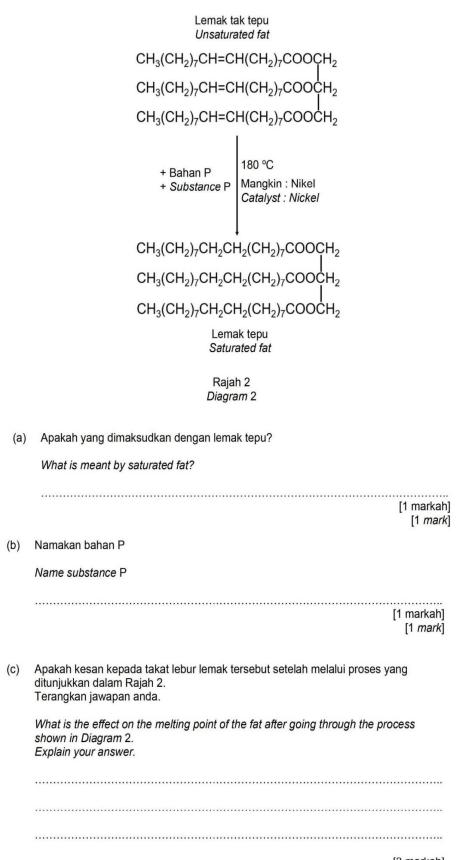
 (ii) Nyatakan sebab grafen digunakan dalam penapis air. State the reason why graphene is used in water filters.

[1 markah] [1 *mark*ak]

			Second and the second	mark	mark
2	(a)	(i)	Sabun ialah garam natrium atau kalium bagi asid lemak. Soap is a sodium or potassium salts of fatty acid.	1	1
		(ii)	RCOO'Na ⁺ // RCOO'K ⁺	1	1
		(iii)	Air berasid Acidic water	1	1
and the second	(b)	(i)	Nanoteknologi ialah pembangunan bahan atau peranti dengan memanfaatkan ciri-ciri zarah nano Nanotechnology is a development of substances or gadgets using the properties of nanoparticles.	I	1
		(ii)	Zarah kecil bersaiz 1 – 100 nm Small size particles of 1 – 100 nm	1	1
			State and a state of the state	TOTAL	5

2. Rajah 2 menunjukkan satu proses bagaimana lemak tak tepu boleh ditukarkan menjadi lemak tepu.

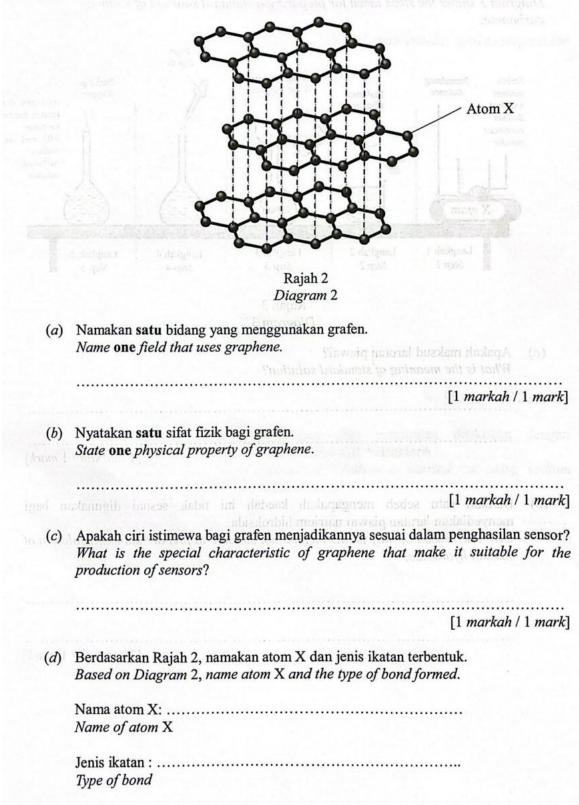
Diagram 2 shows a process of how unsaturated fat can be converted into saturated fat.

[3 markah] [3 marks]

		ouveribuit our pair		•
2.	(a)	Cth Jawapan Lemak tepu ialah lemak yang mengandungi asid lemak tepu yang tinggi	1	
	(b)	Jawapan Hidrogen	1	
	(c)	I. Takat lebur meningkat II. Saiz molekul bertambah // semakin besar apabila berlaku penambahan atom hidrogen.	1 1	
		III. Daya tarikan antara molekul semakin kuat	1	F

2 Rajah 2 menunjukkan struktur grafen yang digunakan dalam satu industri. Diagram 2 shows the structure of graphene used in an industry.

[2 markah / 2 marks]

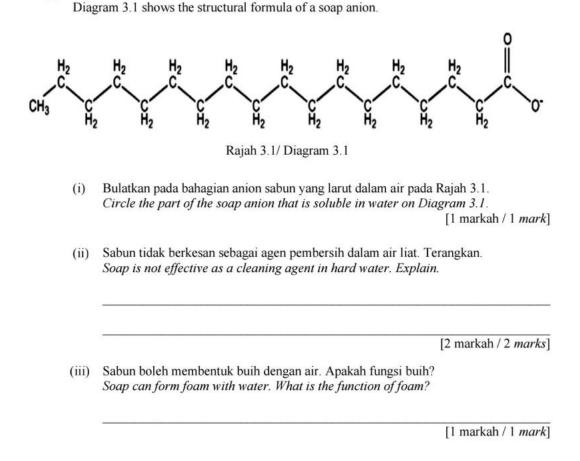
2 (a)	[Dapat menamakan bidang yang menggunakan grafen		1
	dengan betul]		
	Contoh jawapan:	Sugar State	
	Nanosains // Nanoteknologi // Nanoscience // Nanotechnology	1	
(b)	[Dapat menyatakan satu sifat fizik grafen dengan betul]		1
	Contoh jawapan: Kuat dan keras // Lutsinar // Konduktor haba yang baik // Konduktor elektrik yang baik // Kenyal // Bersifat tidak telap // Rintangan elektrik yang sangat rendah // Strong and hard // Transparent // Good conductor of heat // Good conductor of electricity // Elastic // Impermeable // Very low electrical resistance	1	
(c)	[Dapat menyatakan satu ciri istimewa grafen menjadikkannya sesuai dalam penghasilan sensor]		1
	Jawapan:		
	Mempunyai luas permukaan yang besar // Has large surface area	1	
(d)	[Dapat menamakan atom X dan jenis ikatan terbentuk dengan betul]		2
	Jawapan:	a solid style	
	Karbon // Carbon Ikatan kovalen // Covalent bond	1	
	Jumlah	5	

Rajah 2 menunjukkan pembungkus makanan yang memaparkan bahan tambah makanan yang terdapat dalam makanan itu. Diagram 2 shows food packaging displaying the food additives found in the food. 2

		Ma	arjerin Lazat		$ \rightarrow $	
		peno pew ents: Vegeta	ak sayuran, gara gemulsi, asid asko arna yang dibena ble oil, salt, solid ic acid, flavouring ves.	orbik, perisa rkan. <i>milk, emulsi</i>	dan fier,	
		Raj	ah/ Diagram 2			
		sud bahan t ning of food	ambah makanan. additive.			
						[1 mar
fungsiny Based o	a. n Dia	gram 2, choo	satu bahan tamb ose one food addi	ctive and st	ate its functio	on.
Bahan ta Food ad		n makanan 9	:			•••••
Fungsi <i>Function</i>	1					2 marks
Function Setelah r berair. Apakah y Nyatakar After con What is e	menga yang o n jenis nsumii experi	ambil makan dialami oleh s ubat yang j ng seafood, ienced by Al	perlu diambil untu Ali has experience	k meredaka ed itching ar	kegatalan dar n gejala terse nd runny nose	n hidung ebut. e.
Function Setelah r berair. Apakah y Nyatakar After con What is e	menga yang o n jenis nsumii experi	ambil makan dialami oleh s ubat yang j ng seafood, ienced by Al	Ali? perlu diambil untu Ali has experience I?	k meredaka ed itching ar ken to reliev	kegatalan dar n gejala terse nd runny nose	n hidung ebut. e. ms.
Function Setelah r berair. Apakah y Nyatakar After con What is e	menga yang o n jenis nsumil experi e type	ambil makan dialami oleh s ubat yang j ng seafood, ienced by Al of medicine	Ali? perlu diambil untu Ali has experienco ? that should be tai bah ke dalam makanan untuk tetahanan dan rupabentuk mak ded into the food to enhance th	k meredaka ed itching ar ken to reliev	kegatalan dar n gejala terse nd runny nose e the sympto	n hidung ebut. e. ms.
Function Setelah r berair. Apakah y Nyatakar After con What is e State the	menga yang o n jenis nsumil experi e type	ambil makan dialami oleh s ubat yang j ng seafood, ienced by Al of medicine	Ali? perlu diambil untu Ali has experience r that should be tai bah ke dalam makanan untuk ketahanan dan rupabentuk mak ded into the food to enhance the di gamish of food.	k meredaka ed itching ar ken to reliev	kegatalan dar n gejala terse nd runny nose e the sympto	ebut. e. ms.

Total

5

Rajah 3.1 menunjukkan formula struktur satu anion sabun.

3 (a)

(b) Rajah 3.2 menunjukkan label satu bungkusan makanan. Diagram 3.2 shows a label of a pack of food.

Rajah 3.2/ Diagram 3.2

Berdasarkan maklumat tersebut,

Based on the information,

(i) namakan sebatian yang digunakan sebagai penstabil.

Name the compound which is used as a stabiliser.

[1 markah / 1 mark]

 (ii) apakah yang akan berlaku kepada aiskrim apabila sebatian dalam 3(b)(i) tidak ditambahkan?
 whetwill hermon to ice means when the common din 6(b)(i) is not added?

what will happen to ice cream when the compound in 6(b)(i) is not added?

				тагкап	тагкап
3	(a)	(i)	$\begin{array}{c} H_{2} \\ H_{2} \\ H_{3} \\ H_{3} \\ H_{2} \\$	1	1
	(a)	(ii)	- Air liat mengandungi ion kalsium dan ion magnesium - Anion sabun bertindak balas dengan ion kalsium dan ion magnesium membentuk kekat	1	2
	(a)	(iii)	Membantu mengampaikan zarah-zarah gris.	1	1
	(b)	(i)	Lesitin Soya	1	1
	(b)	(ii)	Aiskrim terpisah kepada dua lapisan.	1	1
	5	20			1

3. Rajah 3 menunjukkan kandungan pada label sebotol sos cili dan aiskrim. Diagram 2shows the ingredients on a label of a bottle of chilli sauce and an ice-cream.

 (a) (i) Nyatakan jenis bahan tambah makanan bagi natrium benzoat dan fungsinya. State the type of food additive is sodium benzoate and what is its function. Jenis bahan tambah makanan: Type of food additive: Fungsi: Function: [2 markah]

[2 markan]

[2 markah] [2 marks]

 (ii) Apakah kesan pengambilan bahan tambah makanan natrium benzoat secara berlebihan dalam tempoh masa yang panjang? What is the effect of taking excessive food additive sodium benzoate for a long period of time?

> [1 markah] [1 markah] [iii) Bahan tambah makanan R memberikan tekstur yang seragam dan licin pada aiskrim. Nyatakan jenis bahan tambah R. Food additive R gives uniformed and smooth texture in ice-cream. State the type of food additive of R.

> > [1 markah] [*1 mark*]

(iv) Puan Azwa ingin menghasilkan suatu makanan pencuci mulut tanpa menggunakan pewarna sintetik. Cadangkan bahan yang perlu ditambah oleh Puan Azwa dalam makanan itu untuk mengantikan pewarna sintetik? Apakah kebaikan menggunakan bahan tersebut? Puan Azwa wants to prepare a desert without using synthetic dyes. Suggest an

ingredient should Puan Azwa add into the desert without using synthetic dye? What is the benefit of using this ingredient?

3	(a)	(i)	Pengawet	1	
			Untuk membantutkan/merencatkan pertumbuhan mikroorganisma	1	2
		(ii)	Menyebabkan allergic// risiko mendapatkan penyakit asma	1	1
		(iii)	Penstabil	1	1
		(iv	Daun pandan	1	
		)	Tidak menyebabkan masalah hyperaktif kepada kanak-kanak	1	2
		(ii)	Molekul	1	1
			molecule		

 10. (a) Rajah 10.1 menunjukkan formula struktur ubat yang digunakan untuk melegakan sakit demam. Diagram 10.1 shows the structural formula of the medicine used to relieve fever.pain.

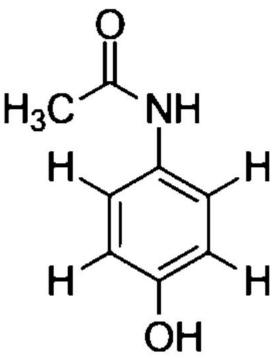

Diagram 10.1 Rajah 10.1

Ubat tersebut dibuat daripada sebatian kimia parasetamol, $C_8H_9NO_2$ *The medicine is made from a chemical compound paracetamol*, $C_8H_9NO_2$ Berdasarkan rajah,

Based on diagram.

 (i) Ikatan yang terbentuk dalam parasetomol adalah kovalen. Apakah yang berlaku kepada elektron semasa pembentukkan ikatan tersebut? *The bonds formed in paracetomol are covalent. What happens to the electrons during the formation of the bond?*

> [1 markah] [1 mark]

(ii) Apakah yang dimaksudkan dengan ikatan ganda dua yang terdapat dalam sebatian ubat ini?
 What is the meaning of the double bond found in this medicine compound?

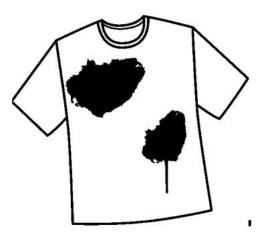
[1 markah] [1 mark] (iii) Nyatakan jenis ubat dan arahan penggunaanya. State the type of medicine and its instructions for use.

> [2 markah] [2marks]

(iii) Kirakan bilangan atom yang terdapat dalam 30.2g parasetamol, C₈H₉NO₂ *Calculate the number of atoms present in 30.2g of paracetamol*, C₈H₉NO₂ [Jisim atom relatif: C = 12, H = 1, N = 14, O = 16] [*Relative atomic mass:* C = 12, H = 1, N = 14, O = 16] [Pemalar Avogadro = 6.02×10^{23}] [*Avogadro's constant* = 6.02×10^{23}]

> [3 markah] [3 marks]

(b) (i) Rajah 10.2 menunjukkan keadaan baju Ali selepas mengecat pagar besi rumah rakannya supaya tidak berkarat.
 Diagram 10.2 shows the state of Ali's shirt after painting the iron fence of his friend's house so that it does not rust.

Jika anda adalah rakan kepada Ali, bagaimanakah anda dapat memberi penyelesaian kepada masalah ini agar Ali tidak dimarahi oleh ibunya tentang keadaan bajunya?

If you are Ali's friend, how can you give a solution to this problem so that Ali is not scolded by his mother about the condition of his clothes?

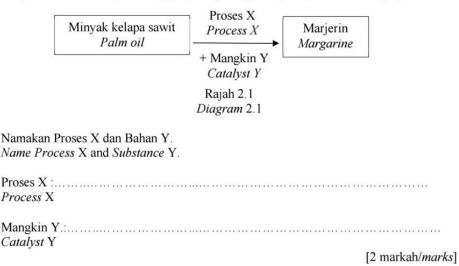
[3 markah] [3 marks]

10	(a)	(i)	Berlaku perkongsian electron	1	1
		(ii)	Perkongsian 2 pasang elektron	1	1
		(iii	Jenis ubat adalah analgesic	1	2
		)	Mengikut arahan doktor	1	_
		(iv)	JMR parasetamol= 151	1	
			Mole parasetamol, n=30.2/151	1	
			Bilangan atom= $0.2 \times 6.02 \times 10^{23} \times 20$ = 2.4×10^{24}	1	3
		(iv)	Ali hendaklah menggunakan pelarut	1	
			turpentine//alcohol//sebarang pelarut yang sesuai.		
			Turpentine adalah pelarut organic	1	2
	(1	$(\mathbf{i})$	Cat larut dalam pelarut organik	1	3
	(d	(i)	W adalah sebatian ion/ <i>W</i> is ionic compound Z adalah sebatian kovalen/ <i>z</i> is covalent compound	1	
	)		Z adalali sebatiali kovaleli/2 is covaleni compound	1	
			W boleh menyalakan mentol apabila litar dilengkapkan dalam	1	
			keadaan leburan dan akuesu/ <i>W can light up bulb when circuit</i>		
			is complete in molten and aqueous, Z tidak boleh menyalakan	1	
			mentol di dalam semua keadaan/z cannot conduct electricity I		
			all states.		
			W boleh mengalirkan elektrik di dalam keadaan leburan and	1	_
			akues kerana wujudnya ion-ion bebas/w can conduct electric		5
			in moltenl state and aqueous because there free moving ion	1	
			exist Z tidak boleh mengalirkan elektrik dalam semua keadaan	1	
			kerana tiada ion-ion bebas bergerak/z can not conduct		
			electricity because no free ion exist.		
		(ii)	Atom kuprum tersusun secara rapat dan teratur.	1	
			Electron valens boleh didermakan dengan mudah dan	1	
			dinyahsetempatkan		
			Ion logam bercas positif terbentuk	1	5
			Elektron yang dinyamsetempatkan membentuk lautan	1	
			elektron	1	
			Electron bebas membawa cas elektrik daripada terminal		
			negative ke terminal positif apabila arus elektrik dialirkan		
				TOTAL	20

(a) Rajah 2.1 menunjukkan proses menyediakan marjerin daripada minyak kelapa sawit melalui proses X.

3

Diagram 2.1 shows a process of preparing margarine from palm oil through process X.

(b) Rajah 2.2 menunjukkan sebuah poster "Sayangi Jantung Anda". *Diagram* 2.2 *shows a poster "Love Your Heart"*.

Minyak sayuran dan lemak haiwan mengandungi lemak tepu dan lemak tak tepu. Berdasarkan Rajah 2.2, kenalpasti jenis lemak yang boleh menyebabkan perubahan keadaan arteri tersebut. Terangkan mengapa.

Vegetable oil and animal fats contain saturated and unsaturated fat.

Based on Diagram 2.2, identify the types of fat that cause the change in the condition of the artery. Explain why.

S	oalan	Cadangan Jawapan	Markah
3.	(a)	X : Penghidrogenan Hydrogenation Y : Nikel//platinum Nickel//platinum	1 1
	(b)	- Lemak tepu - Lemak tepu wujud sebagai pepejal pada suhu bilik - Lemak berkumpul di dinding arteri - Arteri menjadi sempit atau tersumbat - Saturated fats - Saturated fats exist as solid at room temperature - Fats accumulate at the wall of arteries - Narrow or block the arteries	1 1 1
_		JUMLAH	6

5 Jadual 3 menunjukkan ion-ion dalam air sungai yang tidak tercemar di Sungai A. *Table 3 shows the ions in unpolluted river water in River* A.

Jenis ion	Kepekatan (mol dm ⁻³)
Type of ion	Concentration (mol dm ⁻³)
SO4 ²⁻	0.69 x 10 ⁻⁴
Cl-	1.60 x 10 ⁻⁴
Ca ²⁺	3.30 x 10 ⁻⁴
Mg ²⁺	1.50 x 10 ⁻⁴
Na ⁺	0.23 x 10 ⁻⁴
K ⁺	0.30 x 10 ⁻⁴
	Jadual 3
	Table 3

Sebuah kilang secara tidak sengaja membebaskan air buangan industri ke dalam Sungai A. *A factory accidently flowed the waste water industry into River* A.

(a) Senaraikan anion yang terdapat dalam air sungai yang tidak tercemar di Sungai A. *List the anion present in unpolluted river water in River A.*

[1 markah/*mark*]

(b) Selain daripada ion -ion yang dinyatakan dalam Jadual 3, cadangkan satu kation dan satu anion yang terdapat dalam air buangan kilang yang menyebabkan air sungai itu keruh. Besides the ions stated in Table 3, suggest one cation and one anion in the waste water that cause the river water cloudy.

Kation :	Anion :		
Cation	Anion		

[2 markah/marks]

- (c) Ali menggunakan sabun dan air sungai A untuk membersih kesan minyak pada pakaiannya tetapi kotoran tersebut tidak dapat ditanggalkan. Ali uses a soap and river water in River A to clean oil stain on his clothes but the blood stain cannot be removed.
  - Berdasarkan Jadual 3, kenal pasti satu ion dalam air sungai yang boleh menyebabkan pencucian pakaian menggunakan sabun menghasilkan kekat. Based on Table 3, identify one ion in river water that can cause cleaning clothes using soap produce scum.

[1 markah/mark]

(ii) Dengan menggunakan bahan kimia yang dinamakan, huraikan bagaimana ion dinyatakan di(c)(i) itu boleh disingkirkan dari air sungai.
 By using a named chemical substance, describe how ion stated in (c)(i) can be eliminate from river water.

.....

~	oulun	ouddiguroutdpur	TTIME TOWN
5.	(a)	SO4 ²⁻ , Cl ⁻	1
F	(b)	Kation : Ca ²⁺	1
		Anion : SO4 ²⁻	1
	(c)(i)	Mg ²⁺ // Ca ²⁺	1
F	(c) (ii)	Tambah larutan kalium karbonat ke dalam air sungai	1
		Mendakan putih terbentuk	1
		Turas campuran	1
		Baki turasan ialah magnesium karbonat, ion magnesium disingkirkan	1
		Add potassium carbonate solution into the river water	
		White precipitate is formed	
		Filter the mixture	
		Residue is magnesium carbonate, magnesium ion is removed	
			•

 Rajah 3.1 menunjukkan semangkuk aiskrim yang menjadi hidangan anak-anak dalam satu majlis hari jadi.

Diagram 3 shows a bowl of ice cream served to children at a birthday party.

Rajah 3.1 / Diagram 3.1

(a) (i) Lemak ialah salah satu bahan yang terdapat dalam aiskrim .Bahan X di tambah bagi mencampurkan lemak dan air dalam aiskrim . Cadangkan bahan tambah makanan yang sesuai bagi Bahan X.
 Fat is one of the ingredients found in ice cream . Ingredient X is added to mix fat

and water in ice cream. Suggest food additives suitable for Ingredient X.

[1 Markah / 1 mark]

(ii) Nyatakan Bahan X? State a Material X

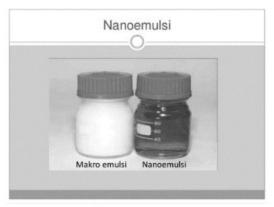
[1 Markah / 1 mark]

(iii) Nyatakan satu contoh lain bahan tambah makanan yang terdapat dalam aiskrim. *State another example of food additives in the ice cream.*

[1 Markah / I	mark]

(b) Rajah 3.2 menunjukkan satu bahan tambah makanan yang menggunakan satu kaedah nanoteknologi.

Diagram 3.2 shows a food additive using a nanotechnology method.

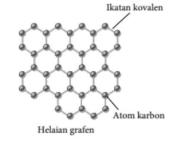
Rajah 3.2 / Diagram 3.2

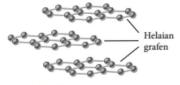
(i) Apakah maksud nanoteknologi ? What is a meaning of nanotechnology ?

```
[1 Markah / 1 mark]
```

 Rajah 3.3 menunjukkan helaian Grafen yang merupakan satu alotrop karbon yang merupakan bahan tumpuan utama dalam aplikasi nanoteknologi kerana saiznya yang berukuran 0.1 nm.

Diagram 3.3 shows a sheet of Graphene which is an allotrope of carbon which is the main focus material in nanotechnology applications due to its size of 0.1 nm.

Rajah 3.3 / Diagram 3.3

"Grafen sesuai digunakan untuk penyahgaraman air laut untuk membentuk air yang sesuai di minum". Terangkan penyataan yang tersebut. "Graphene is suitable for desalination of seawater to form water suitable for drinking". Explain your answer.

3.	(a)	(i)	Pengemulsi Emulsifier	1	1
		(ii)	Lesitin Lecithin	1	1
		(ii)	Penstabil / Pewarna / Perisa Stabilizer / Colouring / Flavor	1	1
	(b)	(i)	Nanoteknologi ialah pembangunan bahan atau peranti dengan memanfaatkan ciri-ciri zarah nano. Nanotechnology is the development of a material or device by leveraging the characteristics of nano-particles.	1	1
		(ii)	Grafen mempunyai luas permukaan yang tinggi dan saiz rongga yang hanya membenarkan molekul air melepasinya.	1	2

4. (a) Persamaan di bawah menunjukkan tindak balas dalam penyediaan sabun di makmal. *The equation below shows the reaction in the preparation of soap in the laboratory.*

Asid laurik + Natrium hidroksida $\rightarrow$ Sabun X + Gliserol Lauric acid + Sodium hydroxide $\rightarrow$ Soap X + Glycerol

(i) Apakah nama tindak balas ini? What is the name of this reaction?

.....

[1 markah/ 1 mark]

(ii) Namakan sabun X. Name the soap X.

[1 markah/ 1 mark]

(iii) Asid laurik dari minyak kelapa dicampurkan dengan larutan natrium hidroksida pekat untuk menghasilkan sabun X, CH₃(CH₂)₁₀COONa.
Persamaan berikut mewakili tindak balas yang berlaku.
Lauric acid from coconut oil is mixed with concentrated sodium hydroxide solution to produce soap X, CH₃(CH₂)₁₀COONa.
The following equation represents the reaction that occurs.

$CH_3(CH_2)_{10}COOH + NaOH \rightarrow CH_3(CH_2)_{10}COONa + H_2O$

Sekiranya 0.1 mol asid laurik digunakan dalam tindak balas ini, hitungkan jisim sabun yang terhasil.

[Jisim molar $CH_3(CH_2)_{10}COONa = 222 \text{ g mol}^{-1}$]

If 0.1 moles of lauric acid were used in this reaction, calculate the mass of soap produced.

[Molar mass of $CH_3(CH_2)_{10}COONa = 222 \text{ g mol}^{-1}$]

[2 markah/ 2 marks]

(b) Rajah 4.1 menunjukkan sebahagian daripada label kandungan makanan pada bungkusan Marjerin Lazat.

Diagram 4.1 shows part of the food content label on the Marjerin Lazat packaging.

Marjerin Lazat

Ramuan: Minyak sayuran, garam, susu pepejal, pengemulsi, asid askorbik, perisa dan pewarna yang dibenarkan.
 Ingredients: Vegetable oil, salt, solid milk, emulsifier, ascorbic acid, flavouring and permitted food dyes.

Rajah 4.1 / Diagram 4.1

 (i) Apakah jenis bahan tambah makanan bagi asid askorbik? What type of food additive is ascorbic acid?

[1 markah/ 1 mark]

(ii) Kenalpasti satu lagi bahan tambah makanan dalam marjerin itu. *Identify another food additive in the margarine.*

[1 markah/ 1 mark]

(c)Rajah 4.2 menunjukkan bil elektrik yang tinggi akibat penggunaan penyaman udara di rumah Haimy.

Diagram 4.2 shows the high electricity bill due to the use of air conditioner in Haimy's house.

	BIL ELEKTRIK ANDA		
No. Akaun No. Kontrak Deposit No. Invois HAIMY BIN MUHA NO 9. LRG SERI D			TERIMA KASIH Kerana Membayar Dalam Tempoh 30 Hari
PERÚMAHAN SEP 25150 KUANTAN PAHANG	RI DAMAI AMAN		TNB Careline 1-300-88-5454
Jum	lah Perlu Dibayar : RM 211.90	Tarikh Bil : 17.06.2023	Bil : OPC

Rajah 4.2 / Diagram 4.2

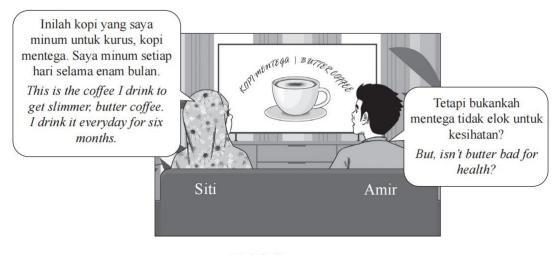
Berdasarkan pengetahuan anda tentang aplikasi teknologi hijau, nyatakan bagaimana anda dapat mengurangkan penggunaan tenaga di rumah Haimy?

Based on your knowledge of green technology applications, state how you can reduce the energy usage in Haimy's house?

	4	(a)	(i)	Saponifikasi	1	1
				Saponification		
		(a)	(ii)	Natrium laurat	1	1
				Sodium laurate		
		(a)	(iii)	- mol CH₃(CH₂)₁₀COOH menghasilkan 1 mol CH₃(CH₂)₁₀COONa 1 mol CH₃(CH₂)₁₀COOH menghasilkan 0.1 mol CH₃(CH₂)₁₀COONa <i>1 mole of CH₃(CH₂)₁₀COOH produce 1 mole of CH₃(CH₂)₁₀COONa</i> 0.1 mole of CH₃(CH₂)₁₀COOH produce 0.1 mole of CH₃(CH₂)₁₀COONa - Jisim/mass = 0.1 X 222 = 22.2g	1	2
8		(b)	(i)	Antioksida antioxidant	1	1
		(b)	(ii)	Pengawet/pengemulsi/pewarna Preservatives/Emulsifier/dyes	1	1
		(c)		Menggunakan sumber tenaga yang boleh diperbaharui seperti tenaga solar Uses renewable energy such as soalar energy	1	1
				JUMLAH		7

4 (a) Rajah 5 menunjukkan perbualan antara Siti dengan Amir semasa membaca satu iklan dalam media sosial.

Diagram 5 shows a conversation between Siti and Amir while reading an advertisement in social media.

(i) Mentega ialah satu contoh lemak. Nyatakan siri homolog bagi lemak. Butter is an example of fats. State the homologous series of fats.

[1 markah / mark]

(ii) Bandingkan kandungan asid lemak tepu dan tak tepu dalam lemak dan minyak. Compare the content of saturated fatty acids and unsaturated fatty acids in fats and oils.

.....

[2 markah / marks]

(iii) Apakah nasihat yang boleh diberikan oleh Amir kepada Siti berkaitan dengan dietnya, iaitu meminum kopi mentega pada setiap hari?
 What advice can Amir give to Siti regarding her diet, drinking butter coffee every day?

[2 markah / marks]

(b) Ali ialah seorang penghidap kencing manis. Apakah pemanis yang boleh digunakan oleh Ali dalam minumannya? Terangkan.
 Ali is a diabetes patient. What sweetener can Ali use in his drink? Explain.

4	(a)	(i)	Ester	1
		(ii)	Kandungan / Peratus asid lemak / lemak tepu dalam lemak lebih tinggi daripada minyak. // Content / Percentage of saturated fatty acid / fat in fats is higher than oils	1
			Kandungan / Peratus asid lemak / lemak tak tepu dalam lemak lebih rendah daripada minyak. // Content / Percentage of unsaturated fatty acid / fat in fats is lower than oils	1
		(iii)	1. Mentega mengandungi lemak tepu yang tinggi// Butter contains high saturated fat.	1
			Boleh menyebabkan arteriosklerosis atau pengerasan arteri// Can cause arteriosclerosis or hardening of arteries	1
	(b)		1. Aspartam/ Sorbitol/ Stevia// Aspartame/ Sorbitol/ Stevia	1
			Rasanya lebih manis berbanding gula, hanya diperlukan dalam kuantiti kecil/ menyumbang kalori yang lebih rendah kepada diet// Sweetness is higher compared to sugar, only small quantity is sufficient/ contribute lower calories to the diet	1

4 Jadual 4 menunjukkan dua jenis kosmetik P dan Q yang digunakan secara meluas oleh pengguna.

Jenis kosmetik	Maklumat	
Type of cosmetics	Informations	
Р	Digunakan untuk mencantikkan wajah: bedak, gincu, pembayang mata To beautify the face: facial powders, lipstics, eyeshadows	
Q	Rawatan pada tubuh: krim, pelembap kulit dan masker muka To treat the body: creams, skin moisturisers, facial masks	

Table 4 shows two types of cosmetics P and Q widely used by the consumers.

Jadual/ Table 4

(*a*) Berdasarkan Jadual 4, kenal pasti P dan Q. Based on Table 4, identify P and Q.

P : .....

Q : .....

[2 markah/ marks]

(b) Dalam lambakan produk kosmetik di pasaran, terdapat bahan kimia terlarang yang biasanya dimasukkan ke dalam krim pemutih yang boleh menyebabkan kulit merengsa, kerosakan buah pinggang dan sistem saraf jika diserap ke dalam salur darah. Apakah bahan kimia terlarang tersebut? With the wide variety of cosmetic products in the market, there is harmful chemical that usually added illegally into the whitening creams that can caused skin irritation, damage to the kidney and nervous system if absorbed into the bloodstream. What is the harmful chemical?

.....

[1 markah/ mark]

(c) Rajah 4 menunjukkan diagnosis dan cadangan seorang doktor terhadap seorang pesakit selepas sesi konsultasi dijalankan di sebuah klinik.

Diagram 4 shows the diagnosis and recommendation of a doctor towards one of the patient after the consultation session in a clinic.

- Wanita 35 tahun Woman age 35
  Mengadu sakit kepala yang teruk Complaint of bad headache
  Mempunyai sejarah sakit gastrik Have history of gastric
  Jangan berikan aspirin kepada pesakit ini Do not give aspirin to this patient
  Rajah/ Diagram 4
- (i) Apakah jenis ubat bagi aspirin? Mengapakah aspirin tidak boleh diberikan kepada pesakit itu? What is the type of medicine for aspirin? Why aspirin cannot be given to the patient?

[2 markah/ marks]

(ii) Cadangkan ubat lain yang boleh menggantikan aspirin bagi membantu meredakan sakit kepala wanita itu.

Nyatakan kesan sampingan ubat yang anda cadangkan sekiranya diambil secara berlebihan.

Suggest other medicine that can replace aspirin to help to reduce the woman headache.

State the side effect of the medicine that you suggest if taken excessively.

[2 markah/ *marks*]

		IVIAI KAII	IVIAI Kali
4 (a)	[Dapat mengenalpasti P dan Q dengan betul]		2
	Jawapan:		
	P : rias // make up	1	
	Q : Perawatan// treatment	1	
<i>(b)</i>	[Dapat menyatakan bahan kimia terlarang dengan		1
	betul]		
	Jawapan:		
	Merkuri// mercury // betamethasone valerate	1	
(c)(i)	[Dapat menyatakan jenis ubat bagi aspirin dan		2
	mengapa aspirin tidak boleh diberikan kepada pesakit		
	dengan betul]		
	Jawapan:		
	Analgesik// analgesic	1	
	Aspirin bersifat asid// boleh menyebabkan ulser perut//	1	
	Aspirin is acidic// can cause stomach ulcers		
	1		
(ii)	[Dapat mencadangkan ubat lain dan menyatakan		2
	kesan sampingan ubat yang dicadangkan dengan betul]		
	Contoh jawapan:		
	5 1		
	Parasetamol// paracetamol	1	
	Kerosakan buah pinggang// Liver damage	1	
	Terima jawapan betul dan munasabah		
	T 1.1	, ו	-

5 Persamaan berikut menunjukkan bagaimana sabun boleh disediakan. *The following equation shows how soap can be prepared.*

Minyak sawit + Alkali pekat $\rightarrow$ Bahan X + Sabun Palm oil + Concentrated alkali $\rightarrow$ Material X + Soap

(a) (i) Apakah nama tindak balas di atas? What is the name of the above reaction?

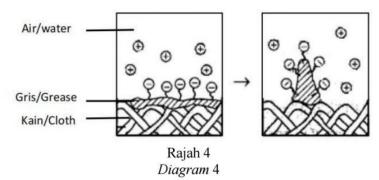
[1 markah]

[1 mark]

(ii) Sabun yang terhasil adalah kalium palmitat. Apakah alkali yang perlu digunakannya?
 The soap produced is potassium palmitate. What alkali should be used?

[1 markah] [1 *mark*]

(b) (i) Rajah 4 menunjukkan sebahagian daripada tindakan pencucian oleh zarah detergen ke atas kotoran bergris pada sehelai baju. Diagram 4 shows part of the washing action of detergent particles on grease stain shirt.

Berdasarkan Rajah 4, terangkan tindakan pencucian oleh zarah detergen ke atas kotoran bergris.

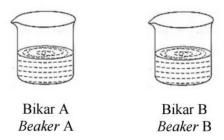
Based on the Diagram 4, explain the washing action of detergent particles on greasy stains.

[3 markah]

[3 marks]

(ii) Anda dibekalkan dengan dua bikar, A dan B yang berisi sama ada larutan sabun atau larutan detergen.
 You are given two separate beakers A and B containing soan solution or

You are given two separate beakers, A and B containing soap solution or detergent solution.

Dengan menggunakan bahan-bahan berikut, huraikan secara ringkas bagaimana anda dapat membezakan antara sabun dengan detergen.

With the use of the following materials, describe briefly how you can distinguish between soap and detergent.

•	Larutan magnesium nitrat Magnesium nitrate solution
•	Tabung didih Boiling tubes
•	Gabus getah Rubber stopper

5 (a)	(i)	Saponifikasi Saponification	1
	(ii)	Kalium hidroksida Potassium hydroxide	1
(b)	(i)	- Detergen mengion dalam air dan menghasilkan anion detergen yang bebas bergerak. - Detergent will ionise in water and produce free moving detergent anion.	1
		2. Bahagian hidrofobik anion detergen larut di dalam minyak dan bahagian hidrofilik anion detergen larut di dalam air. <i>The hydrophobic part of detergent anion dissolves in grease and the hydrophilic part of detergent anion dissolves in water.</i>	1
		3. Titisan-titisan minyak meninggalkan air apabila dibilas. Droplets of grease left water after rinse.	1
	(ii)	1. Isi dua tabung didih dengan larutan magnesium nitrat. <i>Fill two boiling tubes with magnesium nitrate solution.</i>	1
		2. Tambah sabun dan detergen ke dalam dua tabung didih itu secara berasingan dan tutup menggunakan gabus getah. Goncang campuran itu. <i>Add soap and detergent into two boiling tubes separately and close with a rubber stopper. Shake the mixture.</i>	1
		3. Detergen membentuk banyak buih, sabun membentuk sedikit// Sabun membentuk kekat tetapi detergen tidak. Detergent forms a lot of bubbles, soap forms a few//Soap forms scum but detergent does not.	1

6 (a) Penggunaan masker muka telah menjadi rutin harian, bukan hanya dalam kalangan wanita tetapi juga lelaki. Rajah 6.1 menunjukkan beberapa bahan yang sering terdapat dalam masker muka.
 The usage of face masks has become a daily routine, not only among women but also men. Diagram 6.1 shows some materials usually found in the face masks.

Rajah 6.1 / Diagram 6.1

 Nyatakan jenis kosmetik untuk masker muka. Specify the type of cosmetics for face masks.

[1 markah / mark]

(ii) Namakan satu produk lain di bawah kategori yang sama dengan masker muka.

Name one other product under the same category as face mask.

[1 markah / mark]

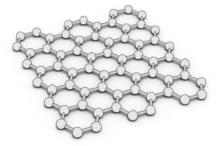
(iii) Terdapat laporan yang menunjukkan bahawa beberapa syarikat yang tidak berdaftar menggunakan bahan kimia berbahaya dalam kosmetik mereka. Namakan bahan kimia dalam kosmetik yang boleh menyebabkan kulit sensitif dan pendedahan kulit yang tinggi kepada sinaran ultraungu yang berbahaya. Some reports showed that certain unregistered companies use harmful chemicals in their cosmetics. Name the chemical in cosmetics that could results in hypersensitive skin and overexposure of harmful ultraviolet rays.

[1 markah / mark]

(iv) Orang yang mempunyai kulit sensitif harus menggunakan kosmetik buatan sendiri sebagai pilihan yang lebih baik. Nyatakan satu kelebihan kosmetik buatan sendiri. People with sensitive skin should use homemade cosmetics as a better choice. State one advantage of homemade cosmetics.

[1 markah / mark]

(b) Rajah 6.2 menunjukkan sejenis bahan yang digunakan dalam bidang nanoteknologi. Diagram 6.2 shows a material that is used in the field of nanotechnology.

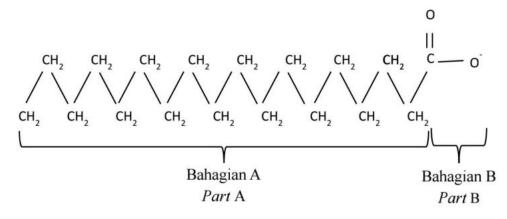
Rajah 6.2 / Diagram 6.2

(i)	Apakah nama bahan tersebut? What is the name of the material?		
	[1 markah / <i>mark</i>]		
(ii)	Apakah unsur utama dalam bahan yang dinyatakan di (b)(i)? What is the main element in the material stated in (b)(i)?		
	[1 markah / <i>mark</i>]		
(iii)	Nyatakan satu kegunaan bahan tersebut dalam bidang nanoteknologi. State one use of the material in the field of nanotechnology.		
	[1 markah / mark]		
(iv)	Nyatakan dua sifat fizik bahan tersebut yang membolehkannya digunakan secara meluas dalam pelbagai bidang. State two physical properties of the material that allow it to be widely used in various fields.		
	[2 markah / marks]		

5	UALAN		
6	(a)(i)	Kosmetik perawatan Treatment cosmetics	1
	(a)(ii)	Krim // Pelembap kulit Creams // Skin moisturisers	1
	(a)(iii)	Hidrokuinon Hydroquinone	1
	(a)(iv)	Mudah dihasilkan menggunakan bahan-bahan semula jadi // Selamat dan tiada bahan kimia berbahaya // Kos yang murah Easily produced using natural ingredients // Safe and free from harmful chemicals // Low cost	1
	(b)(i)	Grafen Graphene	1
	(b)(ii)	Karbon <i>Carbon</i>	1
	(b)(iii)	Superkonduktor // Sensor // Bahan komposit polimer // Penurasan air // Bateri // Superkapasitor Superconductor // Censors // Polymer composite materials // Water filtration // Batteries // Supercapacitors	1
	(b)(iv)	Kuat dan keras // Lutsinar // Pengalir haba dan elektrik yang baik // Rintangan elektrik yang sangat rendah // Bersifat tidak telap // Kenyal <i>Strong and hard // Transparent // Good electrical and heat</i> <i>conductor // Very low electrical resistance // Impermeable //</i> <i>Elastic</i> (Mana-mana 2 / <i>Any 2</i>)	2

8 (a) Rajah 6.1 menunjukkan formula struktur bagi anion sabun. Sabun boleh disediakan daripada sumber semula jadi melalui proses hidrolisis minyak atau lemak oleh alkali.

Diagram 6.1 shows the structural formula of soap anion. Soap can be prepared from natural sources through the process of hydrolysis of oil or fat by alkali.

Rajah 6.1/ Diagram 6.1

Berdasarkan Rajah 6.1,

Based on Diagram 6.1,

(i) Nyatakan nama proses untuk menghasilkan sabun. State the name of the process to produce soap.

.....

[1 markah/ mark]

(ii) Kenal pasti bahagian yang larut dalam air. Identify the part that dissolves in water.

.....

[1 markah/ mark]

(b) Sewaktu ingin menyalakan unggun api di kawasan perkhemahan, tangan Hisham telah terkena api dan melecur.

While trying to light a bonfire at a campsite, Hisham's hand caught on fire and burned.

 Nyatakan satu ubat tradisional yang boleh digunakan untuk merawat tangan Hisham.

State a traditional medicine that can be used to treat Hisham's hand.

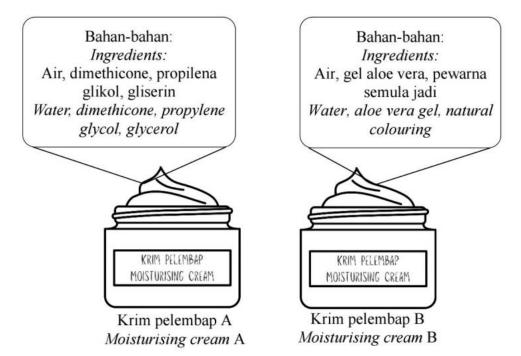
[1 markah/ mark]

(ii) Bagaimanakah Hisham boleh menggunakan bahan yang dinyatakan di 8(b)(i) untuk merawat lukanya?
 Explain how Hisham can use the substance stated in 8(b)(i) to treat his wound?

.....

[2 markah/ marks]

(c) Rajah 6.2 menunjukkan dua produk kecantikan yang dimiliki oleh Mawar. *Diagram* 6.2 *shows two cosmetic products owned by Mawar*.

Rajah 6.2/ Diagram 6.2

Sebagai seorang pengguna, cadangkan krim pelembap yang manakah yang boleh digunakan oleh Mawar. Wajarkan jawapan anda.

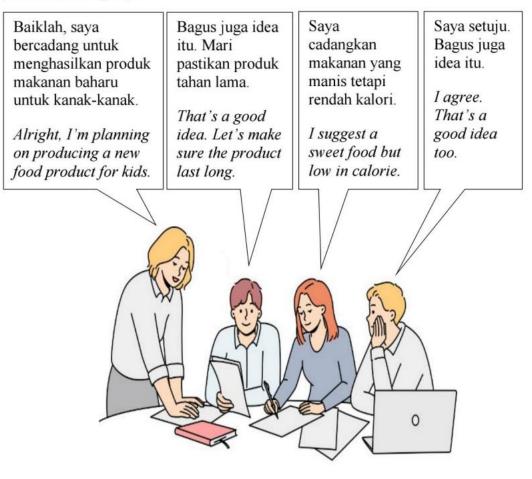
As a consumer, suggest which moisturising cream can be used by Mawar. Justify your answer.

.....

[3 markah/ marks]

(d) Dialog dalam Rajah 6.3 menunjukkan perbincangan antara pekerja-pekerja sebuah syarikat pengeluaran makanan.

The dialogue in Diagram 6.3 shows the discussions among the staff at a food production company.

Rajah 6.3/ Diagram 6.3

Berdasarkan Rajah 6.3, kenalpasti jenis bahan tambah makanan yang dibincangkan oleh pekerja-pekerja itu. *Based on Diagram* 6.3, *identify the type of food additives discussed by the staff.*

.....

[2 markah/ marks]

				markan	munui
8	(a)	(i)	[Dapat menyatakan nama proses menghasilkan		1
			sabun dengan betul]		
			Jawapan:		
			Saponifikasi / Saponification	1	
		(ii)	[Dapat mengenalpasti bahagian yang larut dalam		1
			air dengan betul]		
			Tawanan t		
			<u>Jawapan</u> : Bahagian B / Part B	1	
c	(b)	(i)	[Dapat menyatakan satu ubat tradisional yang boleh	1	1
			digunakan untuk merawat tangan Hisham dengan		-
			betul]		
			Jawapan:		
			Lidah buaya / Aloe vera / Aloe bardadensis miller	1	
		(ii)	[Dapat menerangkan bagaimana Hisham boleh		2
			menggunakan bahan yang dinyatakan di 8(b)(i) untuk merawat lukanya dengan betul]		
			untuk merawat lukanya dengan beturj		
			Contoh jawapan :		
			1.Belah daun aloe vera dan keluarkan gelnya // Slit the	1	
			leaf of aloe vera and remove the gel	1	
			2.Sapukan gel aloe vera pada luka// apply aloe vera gel		
	(c)	(i)	liberally to the wound [Dapat mencadangkan krim pelembap yang boleh]		5
	(0)		digunakan oleh Mawar]		5
			[Dapat menwajarkan jawapan dengan betul]		
			Contoh jawapan:		
			1.Krim pelembap A // Moisturising cream A //		
			1.Krim pelembap B // Moisturising cream B	1	
			2.Menggunakan bahan semula jadi // Using natural		
			ingredients //	1	
			3.Lebih selamat //Safe // Kos rendah //Low cost	1	
-		(ii)	[Dapat mengenalpasti jenis bahan tambah makanan		2
			yang dibincangkan oleh pekerja dengan betul]		
			Jawapan :		
			- Pengawet // Preservatives	1	
			- Perisa // Flavourings	1	
			Jumlah / Total		10